

විදුලිබල සහ බලශක්ති අමාත්‍යාංශය
ප්‍රගති වාර්තාව - 2022

විදුලිබල අංශය

අංක 437, ගාලු පාර, කොළඹ 03.
දුරකථන අංකය - 011 2574922
වෙබ් අඩවිය - www.powermin.gov.lk

බලශක්ති අංශය

අංක 80, ශ්‍රීමත් අරනස්වි ද සිල්වා මාවත,
කොළඹ 07.
දුරකථන අංකය - 011 2370032/33
වෙබ් අඩවිය - www.energymin.gov.lk

අන්තර්ගතය

පිටු අංකය

අන්තර්ගතය

හැඳින්වීම

විදුලිබල අංශය

පළමු පරිච්ඡේදය - විදුලිබල අංශය

1. හැඳින්වීම
2. විදුලිබල අංශයේ ප්‍රගතිය - ජනවාරි - සැප්තැම්බර් 2022
  - 2.1 ස්ථාපිත ධාරිතාවය
  - 2.2 විදුලිබල ජනනය
  - 2.3 විදුලි ඉල්ලුම හා පාරිභෝගිකයන්ගේ වර්ධනය
  - 2.4 විදුලි ජනනය ඉහළ නැංවීම
  - 2.5 විදුලිබල සම්ප්‍රේෂණය සහ බෙදාහැරීම් සංවර්ධනය
  - 2.6 දේශගුණික විපර්යාස අවම කිරීම සඳහා ගනු ලැබූ ක්‍රියාකාරකම්
  - 2.7 පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්
3. 2023 වර්ෂය සඳහා සැලසුම්ගත වැඩසටහන්

දෙවන පරිච්ඡේදය - ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය

තෙවන පරිච්ඡේදය - සී/ස ලංකා විදුලි පුද්ගලික සමාගම

හතරවන පරිච්ඡේදය - ශ්‍රී ලංකා සුනිතා බලශක්ති අධිකාරිය

පස්වන පරිච්ඡේදය - සී/ස එල් ටී එල් හෝල්ඩින්ස් පුද්ගලික සමාගම

හයවන පරිච්ඡේදය - සී/ස ලංකා ගල් අගුරු පුද්ගලික සමාගම

හත්වන පරිච්ඡේදය - ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය

අටවන පරිච්ඡේදය - ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති නියාමන සභාව

නවවන පරිච්ඡේදය - ශ්‍රී ලංකා එන්රජ්ස් පුද්ගලික සමාගම

බලශක්ති අංශය

පළමු පරිච්ඡේදය - බලශක්ති අංශය

- 1.1 හැඳින්වීම
- 1.2 2022 වසර තුළ මුහුණ දුන් අභියෝග
- 1.3 2022 වර්ෂයේ ඉටුකරන ලද කාර්යයන්හි කාර්යසාධනය
- 1.4 බන්ධන තෙල් කර්මාන්තය ආශ්‍රිත යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ප්‍රගතිය
- 1.5 මානව සම්පත් කළමනාකරණය, පාර්ලිමේන්තු කටයුතු සහ අභ්‍යන්තර විගණන කටයුතු
- 1.6 මූල්‍ය කාර්යසාධනය (බලශක්ති අංශය)

දෙවන පරිච්ඡේදය - ලංකා බන්ධන තෙල් නීතිගත සංස්ථාව

- 2.1 හැඳින්වීම
- 2.2 පිරිපහදු කරන ලද බන්ධන තෙල් නිෂ්පාදන ආනයනය
- 2.3 බොරතෙල් ආනයනය
- 2.4 සපුරාස්කන්ද ඉන්ධන පිරිපහදුවේ ක්‍රියාකාරිත්වය
- 2.5 බන්ධන තෙල් ආනයන පිරිවැය
- 2.6 බන්ධන තෙල් නිෂ්පාදන අලෙවිය
- 2.7 ඉන්ධන අලෙවිහල් ජාලය
- 2.8 මූල්‍ය කාර්යසාධනය (ලංකා බන්ධන තෙල් නීතිගත සංස්ථාව)

තෙවන පරිච්ඡේදය - ලංකා බන්ධන තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගම

- 3.1 හැඳින්වීම
- 3.2 ඉන්ධන ගබඩා කිරීම
- 3.3 ඉන්ධන බෙදාහැරීම
- 3.4 යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන කටයුතු
- 3.5 මූල්‍ය කාර්යසාධනය

හතරවන පරිච්ඡේදය - ශ්‍රී ලංකා බන්ධන තෙල් සංවර්ධන අධිකාරිය

- 4.1 හැඳින්වීම
- 4.2 2022 වර්ෂයේ පළමු භාගයේ ශ්‍රී ලංකා බන්ධන තෙල් සංවර්ධන අධිකාරිය තෙල් සහ වායු ගවේෂණය සම්බන්ධයෙන් සිදුකරන ලද ක්‍රියාකාරකම්
- 4.3 මූල්‍ය කාර්යසාධනය
- 4.4 2023 වර්ෂය සඳහා යෝජිත ක්‍රියාකාරකම්

වගු නාමාවලිය

පිටු අංකය

බලශක්ති අංශය

- වගුව 1.1 ඉන්දීය ණය ආධාර යටතේ ආනයනය කරන ලද ඉන්ධන තොග ප්‍රමාණයන්
- වගුව 1.2 අමාත්‍යාංශය තුළ ස්ථාන මාරුවීම් ලද නිලධාරීන් (2022.01.01 සිට 2022.09.30 දක්වා)
- වගුව 1.3 අමාත්‍යාංශය තුළ පත්වීම් ලද නව පත්වීම්ලාභීන් (2022.01.01 සිට 2022.09.30 දක්වා)
- වගුව 1.4 අමාත්‍යාංශය විසින් ලබා දෙන ලද පුහුණු වැඩසටහන් (2022.01.01 සිට 2022.09.30 දක්වා)
- වගුව 1.5 අභ්‍යන්තර විගණන කටයුතුවල ප්‍රගතිය (2022.01.01 සිට 2022.09.30 දක්වා)
- වගුව 1.6 අමාත්‍ය කාර්යාල පරිපාලනය - පුනරාවර්තන වියදම්
- වගුව 1.7 අමාත්‍යාංශ පරිපාලන හා ආයතන සේවා - පුනරාවර්තන වියදම්
- වගුව 1.8 අමාත්‍ය කාර්යාලය - ප්‍රාග්ධන වියදම්
- වගුව 1.9 අමාත්‍යාංශ පරිපාලන හා ආයතන සේවා - ප්‍රාග්ධන වියදම්
- වගුව 1.10 රජයේ නිලධාරීන්ගේ අත්තිකාරම් බි ගිණුම්

- වගුව 2.1 ලංකා බන්දු කෙල් නීතිගත සංස්ථාව විසින් ආනයනය කරන ලද පිරිපහදු බන්දු කෙල් නිෂ්පාදන (2019.01.01 සිට 2022.09.30 දක්වා)
- වගුව 2.2 බොර කෙල් ආනයනය (2013 වර්ෂයේ සිට 2022.09.30 දක්වා)
- වගුව 2.3 බන්දු කෙල් නිෂ්පාදන ආනයනය සඳහා දරන ලද පිරිවැය (2019 වර්ෂයේ සිට 2021 දක්වා)
- වගුව 2.4 ලංකා බන්දු කෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ සමස්ථ ඉන්ධන අලෙවිය (2020 සිට 2022.09.30 දිනට)
- වගුව 2.5 විදුලිබල අංශයට ඉන්ධන අලෙවි කිරීම (2015 සිට 2022 සැප්තැම්බර් 30 දක්වා)
- වගුව 2.6 ආනයනය කරන ලද කෘෂි රසායන ප්‍රමාණය (2022.01.01 සිට 2022.09.30 දක්වා)
- වගුව 2.7 ලංකා බන්දු කෙල් නීතිගත සංස්ථාව සතු ඉන්ධන පිරවුම්හල් සංඛ්‍යාව (2022 සැප්තැම්බර් 30 දිනට)
- වගුව 2.8 ලංකා බන්දු කෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ ආදායම් ප්‍රකාශය
- වගුව 2.9 බන්දු කෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශය

- වගුව 3.1 ඉන්ධන ගබඩා ධාරිතාවය - 2022.09.30 දිනට
- වගුව 3.2 කොලොන්නාව හා මුතුරාජවෙල තොග ඉන්ධන අලෙවිය (2022 ජනවාරි 01 සිට සැප්තැම්බර් 30 දක්වා)
- වගුව 3.3 දිවයින පුරා පිහිටි තොග ගබඩාවල ඉන්ධන අලෙවිය (2022 ජනවාරි 01 සිට සැප්තැම්බර් 30 දක්වා)
- වගුව 3.4 කොලොන්නාව පර්යන්තයේ ටැංකි අලුත්වැඩියා කිරීමේ ප්‍රගතිය 2022.09.30 දිනට
- වගුව 3.5 ලංකා බන්දු කෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගමේ ආදායම් ප්‍රකාශය
- වගුව 3.6 ලංකා බන්දු කෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගමේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය

- වගුව 4.1 ප්‍රාග්ධන හා පුනරාවර්තන වියදම් - රාජ්‍ය ආයතන (රු. මිලියන)

ප්‍රස්තාර / සිතියම්

පිටු අංකය

බලශක්ති අංශය

- ප්‍රස්තාරය 1.1 බනිජ තෙල් නිෂ්පාදන විකුණුම් මිල සංශෝධන (2021 ජූනි සිට 2022 ඔක්තෝම්බර් දක්වා)
- ප්‍රස්තාරය 1.2 ජාතික ඉන්ධන අවසරපත මගින් ඉන්ධන නිකුත් කළ පිරවුම්හල් සංඛ්‍යාව (2022.08.01 සිට 2022.10.01 දක්වා)
- ප්‍රස්තාරය 1.3 ජාතික ඉන්ධන අවසරපත යටතේ ලියාපදිංචි වාහන සංඛ්‍යාව (2022.10.01 දිනට)
- ප්‍රස්තාරය 1.4 ජාතික ඉන්ධන අවසරපත මගින් නිකුත් කළ ඉන්ධන ප්‍රමාණයන් (2022.08.01 සිට 2022.10.01 දක්වා)
- ප්‍රස්තාරය 1.5 ජාතික ඉන්ධන අවසරපත මගින් නිකුත් කළ ඉන්ධන ප්‍රමාණය (2022.08.01 සිට 2022.10.01 දක්වා)
- ප්‍රස්තාරය 1.6 ඉන්ධන ප්‍රසම්පාදන කටයුතු (2022.01.01 සිට 2022.09.30 දක්වා)

- ප්‍රස්තාරය 2.1 ලංකා බනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව සහ ඉන්දියානු තෙල් සමාගම විසින් ආනයනය කරන ලද පිරිපහදු බනිජ තෙල් නිෂ්පාදන (2022.01.01 සිට 2022.09.30 දක්වා)
- ප්‍රස්තාරය 2.2 ලංකා බනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව මාසිකව ආනයනය කරන ලද පිරිපහදු බනිජ තෙල් නිෂ්පාදන ප්‍රමාණයන් (2022.01.01 සිට 2022.08.31 දක්වා)
- ප්‍රස්තාරය 2.3 ලංකා බනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථා පිරිපහදුවේ නිෂ්පාදනය (මෙ. ටො.) (2022 ජනවාරි සිට සැප්තැම්බර් 30 දක්වා)
- ප්‍රස්තාරය 2.4 සිංගප්පූරු ජලැටිස් මිල අනුව මාසික බොරතෙල් මිලෙහි හැසිරීම
- ප්‍රස්තාරය 2.5 ලංකා බනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ ඉන්ධන අලෙවි මිශ්‍රණය
- ප්‍රස්තාරය 2.6 පෙට්‍රල්, ඩීසල් හා ගුවන්යානා ඉන්ධන අලෙවිය (2018 සිට 2022.09.30 දක්වා)
- ප්‍රස්තාරය 2.7 ලංකා බනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ ලිහිසි තෙල් අලෙවිය - කිලෝ ලීටර් (2019 සිට 2022.09.30 දක්වා)
- ප්‍රස්තාරය 2.8 2022 වර්ෂයේ ගුවන් යානා ඉන්ධන අලෙවිය (මෙ.ටො.)

- සිතියම 4.1 M1 බිම් කොටසෙහි සහ කාවේරි ද්‍රෝණියේ C1 බිම් කොටසෙහි සිතියම
- සිතියම 4.2 M1, M2, C1 සහ C2 ගවේෂණ බිම් කොටස් සිතියම
- සිතියම 4.3 හයිඩ්‍රොකාබන් ගවේෂණ බිම් කොටස් සිතියම

හැඳින්වීම

වර්ෂ 2022 ජූලි මස 22 දිනැති අංක 2289/43 දරන ගැසට් පත්‍රයට අනුගතව රජය මගින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ජාතික ප්‍රතිපත්තින් මත පිහිටා විදුලිබල හා බලශක්ති විෂයයන්ට අදාළ ප්‍රතිපත්ති වැඩසටහන් හා ව්‍යාපෘති සම්පාදනය කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම, පසු විපරම් කිරීම හා ඇගයීම මෙන්ම අමාත්‍යාංශ විෂය පථයට අයත්වන සේවාවන් කාර්යක්ෂමව හා මහජන හිතකාමී අයුරින් ලබා දීමත් ප්‍රධාන අරමුණු කරගනිමින් විදුලිබල හා බලශක්ති අමාත්‍යාංශය පිහිටුවන ලදී. ඒ අනුව එවකට බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ විෂය පථය යටතේ ක්‍රියාත්මක කරන ලද කාර්යයන් විදුලිබල හා බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ බලශක්ති අංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක කරන ලද කාර්යයන් විදුලිබල අංශය යටතේ විදුලිබල අංශය යටතේ ඉටු කරනු ලබයි. බලශක්ති අංශයේ අධීක්ෂණය යටතේ ඛනිජ තෙල් සංවර්ධන විෂයයට අදාළ ආයතන හතරක් ක්‍රියාත්මක වන අතර, විදුලිබල ක්ෂේත්‍රයට අදාළ ආයතන අටක්, විදුලිබල අංශයේ අධීක්ෂණය යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ.

2022 වර්ෂය පුරා, මැන ඉතිහාසය තුළ අප මුහුණ දුන් අතිශය අභියෝගාත්මක කාලය පසුකරමින් කෝවිඩ් 19 වසංගත තත්ත්වයෙන් පසු ඇති වූ සාර්ව ආර්ථික අර්බුදය මෙරට සමාජයීය මෙන්ම ආර්ථික ක්‍රියාකාරීත්වය කෙරෙහි බලපෑම් කරමින් සිටියි. පෙර නොවූවරු මෙම හදිසි තත්ත්වය තුළ විදුලිබල අංශය හා ඒ යටතේ පවතින අනෙකුත් ආයතන දිවයින පුරා සිටින ප්‍රජාවට අත්‍යවශ්‍ය සේවාවක් වන විදුලිබලය සැපයීමේ සුවිශේෂී කාර්යය අඛණ්ඩව ඉටුකරමින් පවතී. ආර්ථික අර්බුදය හේතුවෙන් උද්ගත වූ සුවිශේෂී තත්ත්වය මත දෛනික විදුලි කප්පාදුවක් සිදුකිරීමට මෙම වර්ෂය තුළ සිදුවිය.

මෙම අමාත්‍යාංශයේ විදුලිබල අංශය යටතේ ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය, ලංකා විදුලි පුද්ගලික

සමාගම, ශ්‍රී ලංකා සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය, පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය, පරමාණුක බලශක්ති නියාමන සභාව, එල්. ටී. එල්. හෝල්ඩින්ස් සමාගම, ලංකා ගල් අඟුරු පුද්ගලික සමාගම සහ ලංකා එන්රජීස් පුද්ගලික සමාගම වේ. 2022 වර්ෂය තුළ එළඹී ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ අතර 2022 අගෝස්තු මස 10 වන දින සිට විදුලි ගාස්තු සංශෝධනය කිරීමත් ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ කටයුතු ආරම්භ කිරීමත් ප්‍රධාන කොට දැක්විය හැක.

අර්බුද මධ්‍යයේ වුව ද මෙම වසර මුල මෙගාවොට් 35 ක බ්‍රෝඩ්ලන්ඩ් ජල විදුලි බලාගාරය මඟින් විදුලිය ජනනය කිරීම ආරම්භ කළ හැකි වීමත්, මෙගාවොට් 261 ක පමණ සුර්යබල ධාරිතාවයක් සුර්ය පියැසි හා භූමිය මත ඉදිකරන ලද සුර්ය බලාගාර මඟින් ජාතික විදුලිබල පද්ධතියට එකතු කළ හැකි වීමත් සුවිශේෂී ජයග්‍රහණ ලෙස දැක්විය හැක.

මෙම අමාත්‍යාංශයේ බලශක්ති අංශයට අදාළව 2022 වසර තුළදී, ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ කිහිපයක් ලබා ගන්නා ලද අතර මෙම වාර්තාවේ දෙවන කොටස මඟින් එම අංශය හා සම්බන්ධ ප්‍රගතිය පෙන්නුම් කරනු ලබයි.

මෙම වසරේ මුල් කාර්තු දෙක තුළ "සෞභාග්‍යයේ දැක්ම, ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනයට අනුව, පැවති රජය මඟින් හඳුන්වා දෙන ලද ප්‍රතිපත්ති මත පිහිටා මෙම අමාත්‍යාංශය කටයුතු කරන ලදී. පසුව නව රජය ආරම්භ වීමත් සමඟ එම කාර්යභාරයන් තවදුරටත් පුළුල් කරමින් නව දැක්මකින් යුතුව බලශක්ති ක්ෂේත්‍රයේ කටයුතු ඉදිරියට ක්‍රියාත්මක වන්නට විය. විදුලිබල උත්පාදනය, කර්මාන්තවල බලශක්ති අවශ්‍යතාවය සපුරා ලීම, ප්‍රවාහනය, ගෘහස්ත හා පාරිභෝගික යන අංශ ආවරණය වන පරිදි, දිවයිනේ බලශක්ති අවශ්‍යතාවය සපුරාලීම සඳහා ජාතික මට්ටමේ

ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කිරීම, අමාත්‍යාංශයේ බලශක්ති අංශයේ ප්‍රමුඛ කාර්යයන් වේ. තවද ලංකා බන්දිත තෙල් නීතිගත සංස්ථාව, ලංකා බන්දිත තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගම, ශ්‍රී ලංකා බන්දිත තෙල් සම්පත් සංවර්ධන අධිකාරිය යන ආයතනවලට අදාළව ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය මෙන්ම, වැඩසටහන් සහ ව්‍යාපෘති හඳුනාගැනීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම, නියාමනය, අධීක්ෂණය මේ අතරින් කැපී පෙනෙන කාර්යභාරයන් වේ.

දිවයිනේ බලශක්ති සුරක්ෂිතතාවය සහතික කිරීම සඳහා අමාත්‍යාංශයේ අධීක්ෂණය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ආයතන අතුරෙන් ලංකා බන්දිත තෙල් නීතිගත සංස්ථාව, 1961 අංක 28 දරන, ලංකා බන්දිත තෙල් පනත මගින් ස්ථාපිත කරන ලදී. මෙහි ප්‍රධාන කාර්යභාරය වන්නේ දිවයිනේ බන්දිත තෙල් නිෂ්පාදන ආනයනය කිරීම, අපනයනය කිරීම, පිරිපහදු කිරීම, ගබඩා කිරීම, සැපයීම, දිවයින පුරා බෙදා හැරීම සහ විකිණීම මගින් රටේ ඉන්ධන සැපයුම සහතික කිරීමයි.

2003 වර්ෂයේදී ස්ථාපිත කරන ලද ලංකා බන්දිත තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගම, ශ්‍රී ලංකාවේ පසුභාග බන්දිත තෙල් කර්මාන්තය සඳහා ඇතුළත් වූ ලංකා ඉන්දියානු තෙල් සමාගම සහ ලංකා බන්දිත තෙල් නීතිගත සංස්ථාව වෙනුවෙන් බන්දිත තෙල් නිෂ්පාදන ගබඩා කිරීම සහ බෙදාහැරීම සඳහා පොදු පහසුකම් සපයන්නා ලෙස කටයුතු කරයි. මෙම ආයතනයේ කොටස් වලින් තුනෙන් දෙකක කොටසක් ලංකා බන්දිත තෙල් නීතිගත සංස්ථාව සතුවන අතර එහි තුනෙන් එකක කොටස ලංකා ඉන්දියානු තෙල් සමාගම සතුවේ.

වර්ෂ 2021 ඔක්තෝම්බර් 08 දිනැතිව නිකුත් කරන ලද පනත මගින් ශ්‍රී ලංකා බන්දිත තෙල් සංවර්ධන අධිකාරිය පිහිටුවන ලදී. ඒ අනුව, පෙරභාග බන්දිත තෙල් කර්මාන්තයේ කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වගකීම බන්දිත තෙල් සංවර්ධන අධිකාරිය වෙත පවරා ඇත.

එමෙන්ම, 2003 අංක 26 දරන බන්දිත තෙල් සම්පත් (විශේෂ විධිවිධාන) පනත මගින්ද ශ්‍රී ලංකාව තුළ බන්දිත තෙල් අංශයේ ක්‍රියාකාරකම් පාලනය වේ. ඊට අමතරව මහජන උපයෝගීතා කොමිෂන් සභාව ලිහිසි තෙල් ක්ෂේත්‍රයේ

සෙවනැලි නියාමකයකු ලෙස කටයුතු කරයි.

පසුගිය කාලපරිච්ඡේදය තුළ අප රට මුහුණ දුන් කෝවිඩ් 19 වසංගත තත්ත්වයද ඉන් අනතුරුව පැන නැගී ඇරඹී, දේශපාලනික හා සමාජයීය අර්බුදයන්ද හේතුවෙන් ලාංකික ජනතාවට දැඩි දුෂ්කරතාවයන්ට මුහුණ දීමට සිදු විය. ඒ අතරින්, බලශක්ති අර්බුදය හේතුවෙන් පීඩනයට පත් ජනයා වෙත යම්කිසි සහනයක් ලබා කර දීම සඳහා මෙම අමාත්‍යාංශයේ ඒ යටතේ පවතින ආයතනන් දැඩි වෙහෙසක් ගෙන සුවිශේෂී කැපකිරීමක් කරන ලදී. අපගේ පාලනයෙන් පරිබාහිර වූ විවිධ හේතූන් නිසා බලශක්ති අර්බුදයට සම්පූර්ණ වශයෙන් පිළියම් යෙදිය නොහැකි වූ අවධියක අමාත්‍යාංශයේ මැදිහත්වීමෙන් සැලකිය යුතු කාර්යභාරයක් පසුගිය වසර තුළ ඉටු කරන ලදී. මෙම වාර්තාව මගින් එළිදක්වනු ලබන්නේ මෙම වසරේ සැප්තැම්බර් මස 30 දක්වා එසේ සිදුකරන ලද කාර්යභාරයන්ගේ ප්‍රගතියයි.

ඉන්ධන සැපයුම් දාමයේ පැවති අර්බුදයට යම් සහනයක් ලබා දෙමින් නව ජාතික ඉන්ධන අවසර පත්‍රයක් හඳුන්වා දීම තුළින් ඉන්ධන පාරිභෝගිකයන්ට සලාක ක්‍රමයට ඉන්ධන ලබා දීමේ ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වා දෙන ලදී. එමගින් සෑම පාරිභෝගිකයෙකුටම සතියකට අවශ්‍ය වන ඉන්ධන සීමිත ප්‍රමාණයක් හෝ ලබා දීමට කටයුතු කරන ලද බැවින් එසේ පැවති ඉන්ධන පෝලිම් අවසන් කිරීමට හැකියාව ලැබුණි. එපමණක් නොව සංචාරකයින් සඳහා සංචාරක ඉන්ධන අවසර පත්‍රයක් හඳුන්වා දීම හේතුවෙන් සංචාරකයින්ට අවශ්‍ය වන ඉන්ධන ලබා ගැනීමේ පහසුකමද සලසන ලදී.

විදේශ විනිමය සපයා ගැනීමේ ගැටළුව මෙන්ම විදේශ වෙළඳපොළේ ඉන්ධන මිල ඉහළ යාම, රුපියල අවප්‍රමාණ වීම වැනි මූල්‍ය ගැටළුද මෙම ක්ෂේත්‍රයේ බිඳ වැටීම කෙරෙහි ප්‍රබල ලෙස බලපාන ලදී. කෙසේ වුවද අදාළ රාජ්‍ය ආයතන හා පෞද්ගලික ආයතනද සමඟ ඒකාබද්ධ වෙමින් මේ පිළිබඳව ප්‍රශස්ත විසඳුම්කරා එළැඹීමට මේ වන විට විවිධ ක්‍රියාමාර්ග ගනිමින් සිටී. මෙම අභියෝගකාරී තත්ත්වයන් සහ එම අභියෝග ජය ගැනීමට ගන්නා ලද පියවර මෙම වාර්තාව ඇසුරින් ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

පළමුවන පරිච්ඡේදය

විදුලිබල අංශය

හැඳින්වීම

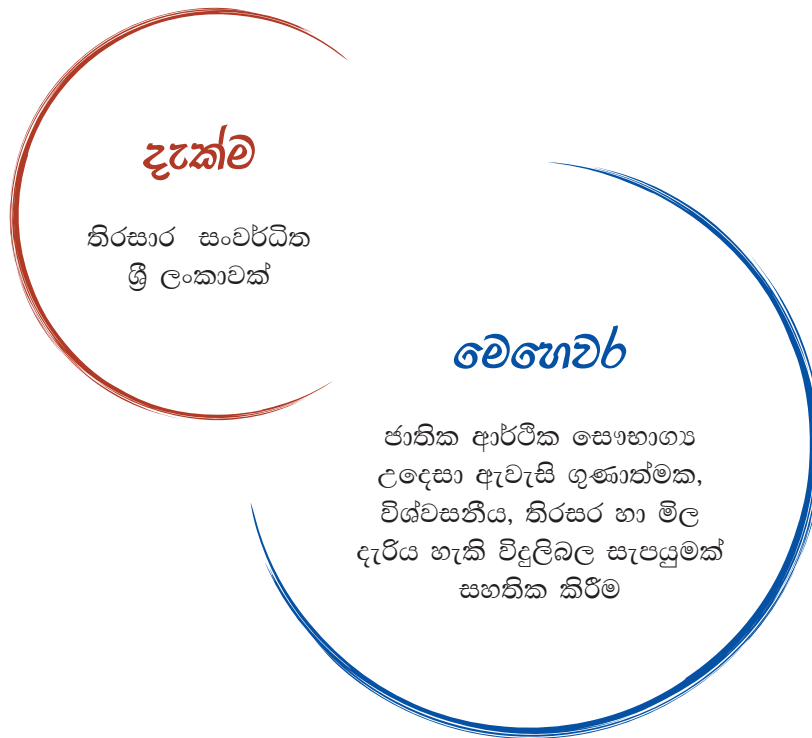
2020 - 2021 දක්වා කාලය තුළ රට පුරා ව්‍යාප්ත වූ විනාශකාරී COVID 19 වසංගත තත්ත්වයෙන් පසුව මෙරට කර්මාන්ත නිෂ්පාදන, සේවා, අධ්‍යාපන යනාදිය අඩාල කරමින් අවුරුදු 25කට පසු ඇති වූ දරුණුතම විදුලිය බිඳ වැටීමට මෙම වසරේ දී මුහුණ දීමට විදුලිබල අංශයට සිදු විය. මෙරට ජලාශවල ජල මට්ටම පහළ වැටීම, බනිජ තෙල් සංස්ථාවේ තෙල් පිරිපහදු වරින් වර වසා දැමීම නිසා ඉන්ධන තෙල් සැපයීම අඩාල වීම, ජනන යන්ත්‍ර කිහිපයක් බිඳ වැටීම යනාදියත් ලංකාවේ විදේශ සංචිත වාර්තාගත ලෙස පහළ මට්ටමකට වැටීම හේතුවෙන් ඇති වූ ආර්ථික අර්බුදය නිසා ඇති වූ බලපෑම නිසාත් ප්‍රමාණවත් ලෙස විදුලි ජනනය සිදු කිරීමට නොහැකි වූ නිසා රජයට විදුලි කප්පාදුවක් කිරීමට සිදු විය. මෙම අර්බුදය තවදුරටත් උග්‍ර වෙත්ම ඉන්ධන නොලැබීමෙන් සමහර තාප විදුලි බලාගාර වසා දැමීමටත් දිනකට පැය ගණනක් දිගු විදුලි කප්පාදුවක් දිවයින පුරා උදැසන 8.00ත් රාත්‍රී 11ත් අතර ක්‍රියාත්මක කිරීමට (2022 මාර්තු මස පළමුවන සතියේ සිට) සිදු විය.

2022 ජුනි මස මැද භාගයේ සිට තාප බලාගාරවලට ක්‍රමානුකූලව ඉන්ධන සැපයීමටත්, වර්ෂාපතනය ලැබීමත් නිසා විදුලි ජනනයට තිබුණු බාධාවන් ලිහිල් වූ අතර දෛනික විදුලි කප්පාදු කිරීමේ කාල සීමාව ද අඩු කරන ලදී. මෙම දැවැන්ත අභියෝග මධ්‍යයේ වුව ද විදුලි සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අමාත්‍යාංශය හා එහි විෂය පථය යටතේ ක්‍රියාත්මක ආයතන තීරණාත්මක කාර්යභාරයක් ඉටු කරන ලද අතර මෑත කාලීනව ඇති වූ

ආර්ථික අර්බුදය හමුවේ ව්‍යාපෘති මුහුණ දෙන ගැටළු මඟහරවා ගැනීමට සුදුසු ප්‍රතිකර්ම යොදමින් සංවර්ධන කටයුතු නිසි පරිදි පවත්වා ගෙන යාමට අවශ්‍ය සියළු කටයුතු සුදානම් කරන ලදී.

2030 වර්ෂය වන විට මෙරට විදුලි ඉල්ලුමෙන් 70%ක් පුනර්ජනනීය බලශක්ති ප්‍රභවයන් උපයෝගී කර ගනිමින් ජනනය කිරීම සහ 2050 වන විට කාබන් උදාසීනභාවය සාක්ෂාත් කර ගැනීම යන රජයේ ප්‍රතිපත්ති ඉලක්කයන් ළඟා කර ගැනීම සඳහා අමාත්‍යාංශය මේ වන විට දැඩි ප්‍රයත්නයක් දරමින් සිටියි. ඒ අනුව වර්ෂ 2030දී පුනර්ජනනීය බලශක්ති අවශ්‍යතාවය සපුරාලීම සඳහා දැනට පවතින පුනර්ජනනීය බලශක්ති ධාරිතාවය දෙගුණ කිරීමට අමාත්‍යාංශය මූලික කටයුතු ආරම්භ කර ඇත. පුනර්ජනනීය බලශක්ති සංවර්ධන මූල ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම, දිගු කාලීන ජනන සැලසුම (2023 - 2042), දිගුකාලීන සම්ප්‍රේෂණ සංවර්ධන සැලැස්ම වැනි අවශ්‍ය සැලසුම් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම අවසන් අදියරේ පවතී. පුනර්ජනනීය බලශක්ති ප්‍රභව මඟින් ජනනය කරනු ලබන විදුලිය ජාතික සම්ප්‍රේෂණ ජාලයට අවශෝෂණය කර ගැනීම සඳහා සම්ප්‍රේෂණ ජාල පද්ධතිය වඩාත් නම්‍යශීලී විය යුතු අතර අධීක්ෂණය, පාලනය හා ස්වයංක්‍රීයකරණය සමඟ දැනට පවතින පද්ධතියට වඩා ඉහළ හැකියාවක් සහිත විය යුතුය. අපගේ අනෙක් අභියෝගය වන්නේ, ඩිජිටල්කරණය හා ස්වයංක්‍රීයකරණය හඳුන්වා දීම හරහා අපගේ සම්ප්‍රේෂණ ජාලය මනා සංවේදීතාවයකින් යුතු ඒකීය සුහුරු ජාලයක් බවට පත් කරලීමට අවශ්‍ය සුරක්ෂිතභාවය සහ විශේෂඥ දැනුම ලබා ගැනීමයි.

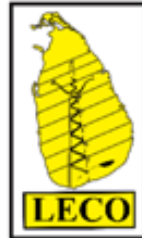
1.1 දැක්ම හා මෙහෙවර

1.2 අමාත්‍යාංශයේ විෂයය පථය යටතේ ගැනෙන අනෙකුත් ආයතන (විදුලිබල අංශය)

ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය. වර්ෂ 1969 අංක 17 දරණ පනත මගින් සංස්ථාපනය කර ඇත. විදුලි බලය ජනනය කිරීම, එය සම්ප්‍රේෂණය කිරීම හා සියළුම වර්ගයන්හි පාරිභෝගිකයන් සඳහා බෙදාහැරීම, ශ්‍රී ලංකා මහජන උපයෝගීතා කොමිෂන් සභාව (PUCSL) මගින් අනුමත කර ඇති මිල ගණන් අනුව ආදායම් එකතු කිරීම සඳහා ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය වෙත බලය පවරා ඇත.

සී/ස. ලංකා විදුලි පුද්. සමාගම (LECO) - 54.84% ක කොටස් හිමිකාරීත්වයක් සහිතව ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ උපයෝගී සමාගමක් වන මෙහි මහා භාණ්ඩාගාරය වෙත 43.56% ක ද, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය වෙත 0.79% ක ද, දේශීය අධිකාරීන් වෙත 0.81%ක සුළුතර කොටස් හිමිකාරීත්වයක් සහිතය.

සී/ස. එල්ටීඑල් හෝල්ඩින්ස් පුද්. සමාගම - 63%ක කොටස් හිමිකාරීත්වයක් සහිතව ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ උපයෝගී සමාගමක් වන මෙහි සුළුතර කොටස් හිමිකාරීත්වය (37%) එහි සේවකයන් සතුය.

ශ්‍රී ලංකා සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය (SLSEA)- වර්ෂ 2007 අංක 35 දරණ ශ්‍රී ලංකා සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරී පනත මගින් සංස්ථාපනය කර ඇත.

ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති නියාමන සභාව - වර්ෂ 2014 අංක 40 දරණ ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති පනත යටතේ වර්ෂ 2015 ජනවාරි මස 01 දින සංස්ථාපනය කර ඇත.

ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය - වර්ෂ 2014 අංක 40 දරණ ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති පනත යටතේ සංස්ථාපනය කර ඇත.

සී/ස. ලංකා ගල් අඟුරු පුද්. සමාගම - 60%ක කොටස් හිමිකාරීත්වයක් සහිතව ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ උපයෝගී සමාගමක් වන මෙහි මහා භාණ්ඩාගාරය වෙත 20% ක, ශ්‍රී ලංකා නැව් සංස්ථාව වෙත 10%ක හා ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය වෙත 10% ක සුළුතර හිමිකාරීත්වයක් සහිතය.

සී/ස. ශ්‍රී ලංකා එන්රජ්ස් පුද්. සමාගම - ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයට 100% ක හිමිකාරීත්වය සහිතය.

2. විදුලිබල අංශයේ ප්‍රගතිය - ජනවාරි - සැප්තැම්බර් 2022

2.1 ස්ථාපිත ධාරිතාවය

ජාතික විදුලිබල ජාලයේ වත්මන් ස්ථාපිත ධාරිතාවය මෙගා වොට් 5,024ක් වන අතර (2022

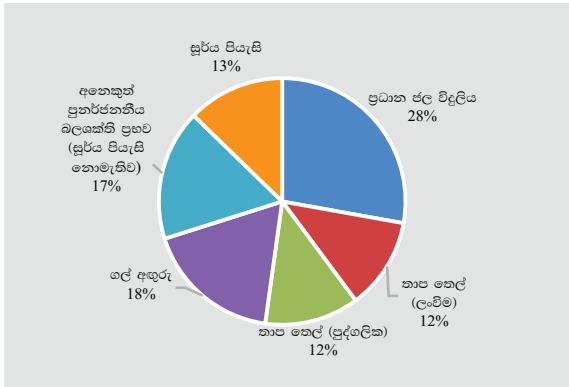
සැප්තැම්බර්) එය 58%ක් පුනර්ජනනීය බලශක්ති ප්‍රභවයන්ගෙන් හා 42%ක් පොසිල ඉන්ධනවලින් සමන්විත වෙයි. පොසිල ඉන්ධනවලින් 18%ක් ගල් අඟුරුවලින් යුක්ත වන අතර 24%ක් ඉන්ධන තෙල් මගින් සමන්විත වේ.

ධාරිතා මිශ්‍රණයේ ඇති පුනර්ජනනීය බලශක්ති ප්‍රභව වලින් ප්‍රධානතම අංශයක් වන්නේ, ප්‍රධාන ජල විදුලිය වන අතර එය 28%කි. විදුලි ජනනය සඳහා භාවිතා වන අනෙකුත් පුනර්ජනනීය බලශක්ති ධාරිතා වන්නේ, සුළං, සූර්ය (භූමිය මත ඉදි කරනු ලබන හා සූර්ය පියැසි), කුඩා පරිමාණ ජල විදුලිය, ජෛව ස්කන්ධ හා නාගරික ඝන අපද්‍රව්‍ය වන අතර එය ධාරිතා මිශ්‍රණයෙන් 30%කි.

2022 ජනවාරි මස සිට සැප්තැම්බර් දක්වා කාලය තුළ ජාතික විදුලි ජාලයට පුනර්ජනනීය බලශක්ති ප්‍රභව මගින් මෙගා වොට් 261ක ධාරිතාවයක් එකතු කර ඇත. ඉන් මෙගා වොට් 201ක ධාරිතාවයක් සූර්ය පියැසි පද්ධති 10,410ක් මගින් ජාතික විදුලි ජාලයට එකතු කර තිබේ. මෙගා වොට් 1 බැගින් වන භූමිය මත ඉදි කරනු ලැබූ සූර්ය බලාගාරවලින් මෙගා වොට් 60ක ධාරිතාවයක් එකතු කොට ඇත.

ප්‍රභවය		ධාරිතාවය (මෙගා වොට්)	විදුලි බලාගාර සංඛ්‍යාව
තාප	තාප තෙල් (ලංචිම)	604	9
	තාප තෙල් (පුද්ගලික)	621	3
	ගල් අඟුරු	900	1
තාප එකතුව		2125	13
තාප එකතුව	ප්‍රධාන ජල විදුලිය	1,398	17
අනෙකුත් පුනර්ජනනීය බලශක්ති ප්‍රභව (ORE)	කුඩා ජල විදුලිය	429	214
	සුළං	248	18
	සූර්ය (භූමිය මත ස්ථාපිත)	131	77
	ඩෙන්ඩ්‍රෝ හා ජෛව ස්කන්ධ	43.5	13
	WTE (නාගරික ඝන අපද්‍රව්‍ය)	10	1
	සූර්ය පියැසි	640	
ORE එකතුව		1,501.50	323
පුනර්ජනනීය එකතුව		2,899.50	340
සම්පූර්ණ ස්ථාපිත ධාරිතාවය		5,024.50	353

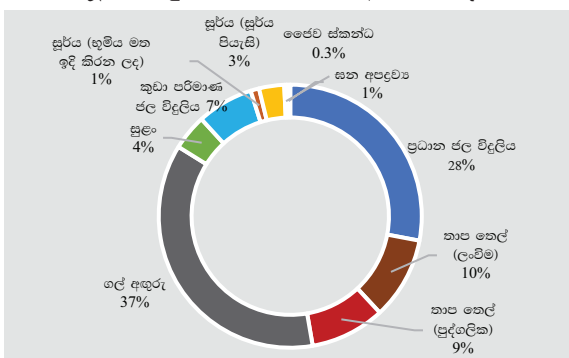
සම්පූර්ණ ස්ථාපිත ධාරිතාව (2022 සැප්)

2.2 විදුලිබල ජනනය

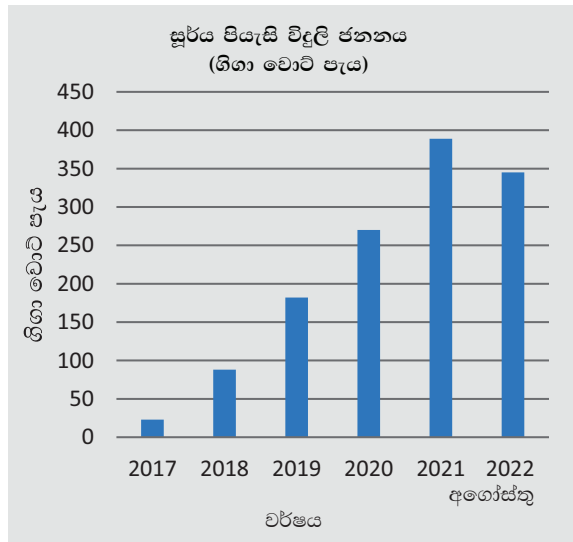
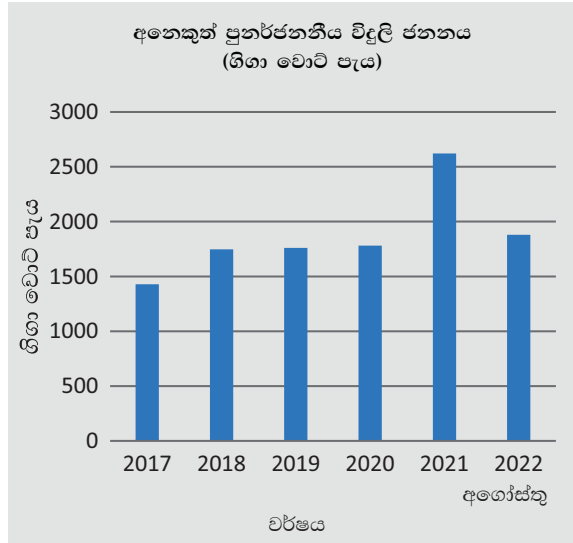
2022 ජනවාරි සිට අගෝස්තු දක්වා ගිගා වොට් පැය 11,199ක් (දළ) ජනනය කොට ඇත. අදාළ කාලය තුළ පුනර්ජනනීය බලශක්ති ප්‍රභව මඟින් ජනනය කරන ලද විදුලිය මුළු ජනන මිශ්‍රණයෙන් 44% කි. එය සමන්විත වන්නේ, ප්‍රධාන ජල විදුලි 28% ක්, කුඩා පරිමාණ ජල විදුලිය 7% ක්, සුළං බලය 4% ක්, සූර්ය 4% ක් (සූර්ය පියැසි 3% ක් හා භූමිය මත ඉදි කරන සූර්ය බලාගාර 1%) නාගරික සහ අප ද්‍රව්‍ය මඟින් 1% ක් හා ජෛව ස්කන්ධ 0.3% මඟිනි. ජනන මිශ්‍රණයෙන් 56% ක් සමන්විත වන්නේ, ගල් අඟුරු හා ඉන්ධන තෙල් ඇතුළු පොසිල ඉන්ධන මඟින් (එය 37% ගල් අඟුරු හා 19% ඉන්ධන තෙල් මඟින් සමන්විතයි.

සම්පූර්ණ විදුලි ජනනය (2022 අගෝස්තු දක්වා)

අනෙකුත් පුනර්ජනනීය බලශක්ති ප්‍රභව මඟින් විදුලිය ජනනය කිරීම පසුගිය වසර කිහිපය තුළ ඉහළ නැග ඇත. මෙගා වොට් 100ක තම්බපවණි සුළං බල උද්‍යානයේ මෙහෙයුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමත් සමඟ අනෙකුත් පුනර්ජනනීය බලශක්ති මඟින් ජනනය කරනු ලබන විදුලිය සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගොස් ඇත. ජනන මිශ්‍රණයේ සූර්ය පියැසි මඟින් ජනනය කරනු ලබන

විදුලියේ දායකත්වය 2016 වර්ෂයේ සූර්ය පියැසි ජනනය හඳුන්වා දීමත් සමඟ ක්‍රමානුකූලව ඉහළ නැගීමක් පෙන්නුම් කරයි.

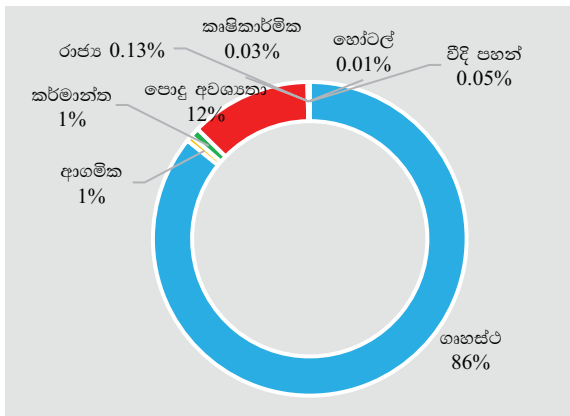

2.3 විදුලි ඉල්ලුම හා පාරිභෝගිකයන්ගේ වර්ධනය

2022 වර්ෂයේ පළමුවන හා දෙවන කාර්තු තුළ දී විදුලිය සඳහා වූ ඉල්ලුම 0.1% කින් අඩු විය. මෙම කාලය තුළ වාර්තා වූ උපරිම විදුලි ඉල්ලුම 2021 වර්ෂයේ උපරිම විදුලි ඉල්ලුම වූ මෙගා වොට් 2,802ට සාපේක්ෂව මෙගා වොට් 2,709කි. ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ 2022 -2041 දිගු කාලීන ජනන සැලසුම්වලට අනුව 2022 වර්ෂය සඳහා පුරෝකථනය කරන ලද වාර්ෂික විදුලි ජනනය ගිගා වොට් පැය 17,705ක් වන අතර 2023 වර්ෂය සඳහා ගිගා වොට් පැය 19,238කි.

2022 වර්ෂයේ අගෝස්තු මස අවසන් වන විට රට තුළ වාර්තා වූ මුළු විදුලි පාරිභෝගිකයින් සංඛ්‍යාව 7,514,153කි. 2021 වර්ෂයේ දී වාර්තා වූ මුළු විදුලි පාරිභෝගිකයින් සංඛ්‍යාව 7,299,633කි. ඒ අනුව, අදාළ කාලය තුළ නව විදුලි සේවා සම්බන්ධතාවයන් 214,520ක් ලබා දී ඇත. මෙලෙස නව විදුලි සේවා සම්බන්ධතා සංඛ්‍යාව ඉහළ අගයක් ගෙන ඇත්තේ, 2021 වර්ෂයේ ක්‍රියාත්මක කරන ලද “දැයට එළිය” වැඩසටහන යටතේ නොමිලයේ නව විදුලි සේවා සම්බන්ධතා ලබා දීම බව නිරීක්ෂණය වෙයි.

විදුලි අයකුම බාණ්ඩය	පාරිභෝගිකයින්
ගෘහස්ත	6,444,370
ආගමික	45,687
කර්මාන්ත	71,660
පොදු අවශ්‍යතා	936,040
හෝටල්	637
රාජ්‍ය	9,752
කෘෂිකාර්මික	2,308
විදී පහන්	3,699
	7,514,153

2.4 විදුලි ජනනය ඉහළ නැංවීම

විදුලි ඉල්ලුම වාර්ෂිකව 5%ක පමණ වේගයකින් වර්ධනය වෙයි. මෙසේ වාර්ෂිකව ඉහළ යන විදුලි ඉල්ලුම සපුරාලීම සඳහා අමාත්‍යාංශය, ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ දිගු කාලීන ජනන සැලසුම්වලට හා රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිවලට අනුව විදුලිබල ජනන ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. පහත විස්තර කරනු ලබන විදුලි ජනන ව්‍යාපෘති විවිධ ඉදිකිරීම් අදියරයන් හි ක්‍රියාත්මක විය.

2.4.1 පුනර්ජනනීය විදුලිබල ජනනය

I ප්‍රධාන ජල විදුලි

(I) බ්‍රෝඩ්ලන්ඩ්ස් ජල විදුලි බලාගාරය - මෙගා වොට් 35

මෙම බලාගාරය මගින් විදුලිය ජනනය කිරීම 2022 ජනවාරි මස අවසානයේ සිට ආරම්භ කරන ලදී. 2022 ජනවාරි සිට අගෝස්තු දක්වා කාලය තුළ මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් විදුලිය ගිගා වොට් පැය 56ක් ජනනය කිරීමට හැකි විය. ව්‍යාපෘතිය මගින් අපේක්ෂිත වාර්ෂික විදුලි ජනනය විදුලිය ගිගා වොට් පැය 126කි. පවිත්‍ර සංවර්ධන යාන්ත්‍රණය (Clean Development Mechanism (CDM)) යටතේ ලියාපදිංචිය ලබා ගත් ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම මහා පරිමාණ ජල විදුලි ව්‍යාපෘතිය වන්නේ, බ්‍රෝඩ්ලන්ඩ්ස් ජල විදුලි ව්‍යාපෘතියයි.

(II) උමා ඔය ජල විදුලි ව්‍යාපෘතිය - මෙගා වොට් 120

වාරි මාර්ග අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන උමා ඔය බහු කාර්යය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධානතම අරමුණ වන්නේ, මොණරාගල හා හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කවල හෙක්ටයාර 5,000ක් පමණ වන ඉඩම්වල කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා ජලය සන මීටර් 145ක් හරවා යැවීමත් වාර්ෂිකව ගිගා වොට් පැය 290ක විදුලි බලයක් ජනනය කිරීමත්ය. ව්‍යාපෘතියේ මුළු ඇස්තමේන්තුගත මුදල ඇමෙරිකානු ඩොලර් මිලියන 530කි. ව්‍යාපෘතියේ ඉදිකිරීම් කටයුතුවලින් මේ වන විට 98%ක් පමණ සම්පූර්ණ කොට තිබේ. ව්‍යාපෘතියේ පර්යේෂණ මට්ටමේ ජනන කටයුතු ඇරඹීම සඳහා අවශ්‍ය වන විදේශ විශේෂඥ සහාය සහ උපකරණ ගෙන්වීම සඳහා ඇමෙරිකානු ඩොලර් මිලියන 12ක් පමණ අවශ්‍යව ඇත. ව්‍යාපෘතියේ සැලසුම් අනුව, 2022 දෙසැම්බර් වන විට බලාගාරය බලගැන්වීමට නියමිතව ඇත.

(III) මොරගොල්ල ජල විදුලි බලාගාරය - මෙගා වොට් 31

මහවැලි නදී නිම්නයේ ඉදි කරනු ලබන අවසන් ජල විදුලි ව්‍යාපෘතිය වන්නේ, මොරගොල්ල බලාගාරයයි. ව්‍යාපෘති වැඩබිම මහනුවර

දිස්ත්‍රික්කයේ උළුපනේ ආශ්‍රිතව පිහිටා ඇත. මෙමගින් වාර්ෂිකව විදුලිය ගිගා වොට් පැය 100ක් ජනනය කිරීමට අපේක්ෂා කෙරෙයි. ව්‍යාපෘතියේ මුළු ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය ඇමෙරිකානු ඩොලර් මිලියන 114ක් වන අතර ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව මගින් මූල්‍යාධාර සපයා ඇත. කොවිඩ් 19 වසංගත තත්ත්වය නිසා ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම්වලට බාධා සිදු වූ අතර අමාත්‍යාංශය හා ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය එක්ව නියමිත කාලය තුළ දී ව්‍යාපෘතිය නිම කිරීම සඳහා දැඩි ප්‍රයත්නයක් දරමින් සිටියි. ව්‍යාපෘතියේ වත්මන් භෞතික ප්‍රගතිය 38% කි. 2023 වර්ෂයේ නොවැම්බර් වන විට ව්‍යාපෘතිය සම්පූර්ණ කොට විදුලි ජනනය ආරම්භ කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.

II අනෙකුත් පුනර්ජනනීය බලශක්ති

I සූර්ය බලය

අ. සූර්ය පියැසි වැඩසටහන - සූර්යබල සංග්‍රාමය

මෙරට ජනතාව පුනර්ජනනීය බලශක්තිය පදනම් කරගත් විදුලි ජනනයට සම්බන්ධ කර ගැනීම සඳහා අඩු පොලී ණය පහසුකමක් මත 2016 වර්ෂයේ දී සූර්යබල සංග්‍රාමය වැඩසටහන ආරම්භ කරන ලදී. 2019 වර්ෂයේ දී ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව විසින් ගෘහස්ථ හා වාණිජ ආයතන මත කිලෝ වෝල්ට් 5ක සූර්ය පියැසි පද්ධති ස්ථාපිත කිරීමට මෙම වැඩසටහන සඳහා ඇමෙරිකානු ඩොලර් මිලියන 50ක ණය මුදලක් ලබා දෙන ලදී. මෙම ණය මුදල 2021 වර්ෂයේ දී සම්පූර්ණයෙන්ම උපයෝජනය කොට මෙගා වොට් 71ක ධාරිතාවයක් සූර්ය පියැසි හරහා ජාතික විදුලි ජාලයට එක් කළ හැකි විය. අමාත්‍යාංශය මෙම වැඩසටහන තවදුරටත් ක්‍රියාත්මක කිරීමට ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවෙන් දෙවන අදියර සඳහා ඇමෙරිකානු ඩොලර් මිලියන 80ක ණය මුදලක් ඉල්ලා ඇති අතර එය මේ වන විට සලකා බලමින් පවතියි. සූර්ය බල සංග්‍රාමය වැඩසටහන මගින් මේ වන විට සූර්ය පියැසි පද්ධති 44,022 මගින් මෙගා වොට් 640ක් ජාතික ජාලයට සම්බන්ධ කොට ඇත. සූර්ය පියැසි සම්බන්ධ කරනු ලබන යෝජනා ක්‍රම 03ක් ඇති අතර 2022 සැප්තැම්බර් මස වන විට එහි ප්‍රගතිය පහතින් දක්වා ඇත.

යෝජනා ක්‍රමය	(පද්ධති ගණන) ධාරිතාවය	(කිලෝ වෝල්ට්)
නෙට් මීටරින්	14,003	102,662
නෙට් අකවුන්ටින්	26,997	236,806
නෙට් ප්ලස්	3,022	300,654
මුළු එකතුව	44022	640,122

ආ. භූමිය මත ඉදි කරනු ලබන කුඩා පරිමාණ සූර්ය බලාගාර (මෙගා වොට් 70X1)

2022 ජනවාරි සිට සැප්තැම්බර් දක්වා කාලය තුළ මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් මෙගා වොට් 20ක් (බලාගාර 20ක් මගින්) ජාතික ජාලයට එකතු කර ඇත. තවත් බලාගාර 05ක ඉදි කිරීම් ප්‍රගතිය මේ වන විට 90%ක පවතින අතර 2022 වර්ෂ අවසාන වන විට සම්පූර්ණ කිරීමට අපේක්ෂිතයි.

ඇ. මෙගා වොට් 2X10 (වාලච්චේන හා වචනතිව)

2022 ඔක්තෝම්බර් 11 වෙනි දින වචනතිව මෙගා වොට් 10ක සූර්ය බලාගාරය විවෘත කරන ලදී. මෙගා වොට් 10ක වාලච්චේන සූර්ය බලාගාරය ඉදිකිරීම් අදියරේ පවතින අතර 2022 වර්ෂ අවසානයේ දී සම්පූර්ණ කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.

ඈ. මෙගා වොට් 1-10 දක්වා වූ සූර්ය බලාගාර (මුළු ධාරිතාවය මෙගා වොට් 147)

පෞද්ගලික ආයෝජන මත සංවර්ධනය කිරීම සඳහා මෙගා වොට් 1 -10 දක්වා වූ සූර්ය විදුලි බලාගාර ව්‍යාපෘති 147ක් තෝරා ගත් අතර ධාරිතාවය මෙගා වොට් 109ක් වූ බලාගාර සඳහා ටෙන්ඩර් ප්‍රදානය 2021 මාර්තු 02 දින සිදු කරන ලදී. මෙගා වොට් 88ක බලාගාර සඳහා ශ්‍රී ලංකා සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය මගින් තාවකාලික අනුමැතිය නිකුත් කොට ඇත. ඉන් මෙගා වොට් 2ක ව්‍යාපෘති 2022 වර්ෂ අවසානයේ දී බලගැන්වීමට අපේක්ෂිතයි.

ඉ. මෙගා වොට් 100 සියඹලාණ්ඩුව සූර්ය බල උද්‍යානය

ව්‍යාපෘතිය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා සුදුසු සංවර්ධකයෙකු තෝරා ගැනීමට අභිප්‍රාය ලිපි

2022 අගෝස්තු මස කැඳවා ඇත. ව්‍යාපෘතියේ විදුලිය සම්ප්‍රේෂණය සඳහා වැදගත් වන අම්පාර - මැදගම විදුලි සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගයේ වැඩි දියුණු කිරීම් ආරම්භ කොට ඇත.

ඉහත සඳහන් සුර්ය බල ව්‍යාපෘතීන්ට අමතරව මහියංගණය මෙගා වොට් 10ක සුර්ය බලාගාර ව්‍යාපෘතිය ඉදි කිරීම් අදියරේ පවතී.

II සුළං බලය

පහත සඳහන් ප්‍රධාන සුළං බල උද්‍යාන ව්‍යාපෘති ස්ථාපිත කිරීමට අපේක්ෂිත අතර ඒ සඳහා අවශ්‍ය මූලික වැඩ කටයුතු ආරම්භ කොට ඇත.

අ. මන්නාරම සුළං බල උද්‍යානය - මෙගා වොට් 286

මෙගා වොට් 286ක සුළං බල උද්‍යානය ඉදි කිරීම සඳහා අදාති ග්‍රීන් එන්රජ් (පුද්.) ආයතනය වෙත ශ්‍රී ලංකා සුනිතා බලශක්ති අධිකාරිය මගින් තාවකාලික අනුමැතිය නිකුත් කොට ඇත.

ආ. මුල්ලිකුලම සුළං බල උද්‍යානය - මෙගා වොට් 100

මන්නාරම ප්‍රධාන භූමියෙහි මෙම ව්‍යාපෘති වැඩ බිම පිහිටා ඇත. ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. ව්‍යාපෘතියේ ආශ්‍රිත සම්ප්‍රේෂණ පහසුකම් ලෙස උද්‍යානයේ සිට කල්ආරු දක්වා දිවෙන කිලෝ මීටර් 27ක් දිග සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය හා කල්ආරුවල සුළං බලශක්තිය එකතු කිරීමේ උප පොළ ඉදි කරනු ලැබේ. මෙහි සම්පූර්ණ ඇස්තමේන්තු ගත මුදල ඇමෙරිකානු ඩොලර් මිලියන 140කි. ව්‍යාපෘතියට සුදුසු ආයෝජකයෙකු තෝරා ගැනීම සඳහා 2022 අගෝස්තු මාසයේ දී අභිප්‍රාය ලිපි කැඳවා ඇත. ව්‍යාපෘතියේ පාරිසරික බලපෑම් අධ්‍යයනය ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය මගින් සිදු කරනු ලබන අතර එය අවසාන අදියරේ පවතී.

ඇ. පුනරීන් සුළං බල උද්‍යානය - මෙගා වොට් 234

පුනරීන් හි මෙගා වොට් 234ක සුළංබල උද්‍යානය ඉදි කිරීමට අවශ්‍ය තාවකාලික අනුමැතිය ශ්‍රී ලංකා සුනිතා බලශක්ති අධිකාරිය මගින් අදාති

ග්‍රීන් එන්රජ් (පුද්.) ආයතනය වෙත ලබා දී ඇත.මෙහි ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ කටයුතු ආරම්භ කොට ඇත. පළමු අදියරේ මෙගා වොට් 100ක් සඳහා සාමාජීය, පාරිසරික බලපෑම් අධ්‍යයනය සිදු කිරීමට ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවේ ප්‍රදානයක් මඟින් ආධාර සපයා ඇති අතර 2022 ඔක්තෝම්බර් අවසන් වන විට නිම වෙයි.

ඉහත සඳහන් කරන ලද ප්‍රධාන සුළං බල උද්‍යාන ව්‍යාපෘතීන්ට අමතරව මෙගා වොට් 100 තම්බපවණි සුළංබල උද්‍යානයේ අමතර බලාගාර ව්‍යාපෘතියක් ලෙස මෙගා වොට් 50ක සුළංබල ව්‍යාපෘතියක් ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය මඟින් සංවර්ධනය කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ. මෙහි මුළු ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය ඇමෙරිකානු ඩොලර් මිලියන 70කි.

මුළු ස්ථාපිත ධාරිතාවය මෙගා වොට් 60 (එකක් මෙගා වොට් 1 සිට 10 දක්වා වන) වන කුඩා පරිමාණ සුළං බලාගාර කිහිපයක් මන්නාරම (මෙගා වොට් 10 හා මෙගා වොට් 5), මාදම්පේ (මෙගා වොට් 5X2) සහ ත්‍රිකුණාමලය (මෙගා වොට් 10) ප්‍රදේශවල පෞද්ගලික ආයෝජන මත සංවර්ධනය කෙරෙයි. මෙහි මන්නාරම සුළං බලාගාරය ඉදිකිරීම් අදියරේ පවතින අතර 2022 දෙසැම්බර් වන විට නිම කිරීමට අපේක්ෂිතයි. ත්‍රිකුණාමලය හා මාදම්පේ ව්‍යාපෘති 2023 ජනවාරි හා 2023 අප්‍රේල් වන විට නිම කිරීමට අපේක්ෂිතයි.

මෙගා වොට් 50ට වැඩි පුනර්ජනනීය බලශක්ති ව්‍යාපෘති ගොඩනංවා මෙහෙයවීම මත (BOO) සංවර්ධනය කිරීම සඳහා පෞද්ගලික ආයෝජකයන්ගෙන් පසුගිය වර්ෂයේ දී අභිප්‍රාය කැඳවා ඇත. මේ යටතේ සංවර්ධනය සඳහා සුර්යබල ව්‍යාපෘති 17ක් සහ සුළංබල ව්‍යාපෘති 03ක් හඳුනා ගෙන ඇත.

2.4.2 කාස විදුලිබල ජනනය

I ද්‍රවිකෘත ස්වභාවික වායු (LNG)

අ. පළමු වන LNG විදුලි බලාගාරය (මෙගා වොට් 350) කෙරවලපිටිය, “සොබාදනවි” බලාගාරය

මෙම බලාගාරය ඉදිකිරීම් අදියරේ පවතී. මෙහි විවෘත වක්‍රීය මෙහෙයුම් සඳහා අවශ්‍ය වන ගැස් ටර්බයින ස්ථාපනය කිරීම මෙ වන විට සිදු වන අතර 2023 වන විට මෙහි විදුලි ජනන කටයුතු ආරම්භ කිරීමට හැකි වෙතැයි බලාපොරොත්තු වේ. මෑත කාලීන ආර්ථික අර්බුදය නිසා ව්‍යාපෘතියට අවශ්‍ය විදේශ විනිමය ලබා ගත නොහැකි විමත් ව්‍යාපෘති පිරිවැය අධික ලෙස ඉහළ යාමත් නිසා ව්‍යාපෘතියේ ක්‍රියාකාරකම් ප්‍රමාදයට ලක් විය. ව්‍යාපෘති සංවර්ධකයන් විසින් විදුලි අය ක්‍රමය සමාලෝචනය කොට දෙන ලෙස ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය වෙත ඉල්ලීමක් ඉදිරිපත් කොට ඇති අතර ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය එම විදුලි අයක්‍රම යෝජනාව සමාලෝචනය කරමින් පවතියි.

ආ. දෙවන LNG විදුලි බලාගාරය (මෙහා වොට් 350), කෙරවලපිටිය

ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය විසින් මෙම ව්‍යාපෘතියේ මූල්‍ය යෝජනාව ඇගයීම අවසන් කරන ලදී. ව්‍යාපෘතිය ඉදි කිරීම සඳහා ටෙන්ඩර් ප්‍රදානය කිරීමට අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය අපේක්ෂාවෙන් පසු වෙයි.

ඇ. LNG සම්පාදනය

මෙම ව්‍යාපෘතිය කොටස් 03කින් සමන්විත වෙයි.

- (i) පාවෙන ගබඩා සහිත ප්‍රති වායුකරණ ඒකකය (FSRU) සහ නෞකාංගන පද්ධතිය කෙරවලපිටිය වෙරළට ඔබ්බෙන් ස්ථාපිත කිරීම. (ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය මගින්)
- (ii) FSRU සිට LNG විදුලි බලාගාර දක්වා වායු නල පද්ධතිය ස්ථාපිත කිරීම. (ලංකා බනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව මගින්)
- (iii) FSRU සඳහා අවශ්‍ය වන LNG සම්පාදනය කර ගැනීම. (ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය මගින්)

මේ වන විට FSRU හා නෞකාංගන පද්ධතිය ස්ථාපිත කිරීමේ ගිවිසුම් සඳහා නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ නිශ්කාශන බලාපොරොත්තුවෙන් පසු වෙයි.

2.5 විදුලිබල සම්ප්‍රේෂණය සහ බෙදාහැරීම් සංවර්ධනය

- ශ්‍රී ලංකාවේ විදුලි සම්ප්‍රේෂණ ජාලය කිලෝ මීටර් 799ක් දිග කිලෝ වෝල්ට් 220 සම්ප්‍රේෂණ රැහැන් සහ කිලෝ මීටර් 2,361ක් දිග කිලෝ වෝල්ට් 132 සම්ප්‍රේෂණ රැහැන් මාර්ගවලින් සමන්විත වන අතර එයට ජාල උප පොළ 134ක් සම්බන්ධ වෙයි. සම්ප්‍රේෂණ ජාලයේ පූර්ණ මෙහෙයුම් කටයුතු සිදු කරනු ලබන්නේ, ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය විසිනි. කිලෝ මීටර් 33,138.27 දිග කිලෝ වෝල්ට් 33 රැහැන් මාර්ග හා කිලෝ මීටර් 2,448 දිග කිලෝ වෝල්ට් 11 රැහැන් මාර්ග සහ කිලෝ මීටර් 150,169 දිග, අඩු සැර බෙදාහැරීම් රැහැන් මාර්ගවලින් 33,476ක් වන බෙදාහැරීම් උපපොළවලින් මෙරට විදුලි බෙදාහැරීම් ජාලය සමන්විත වේ.
- පුනර්ජනනීය බලශක්ති ප්‍රභව මගින් ජනනය කරනු ලබන විදුලිය වැඩි වශයෙන් ඉතා කාර්යක්ෂමව විදුලි ජාල පද්ධතිය තුළට අවශෝෂණය කර ගැනීමේ අරමුණින් යුතුව සූර්ය සහ බැටරි ගබඩා පහසුකම් සහිත කුඩා පරිමාණ සුහුරු ජාල නියමු ව්‍යාපෘතියක් සීමාසහිත ලංකා විදුලි පුද්ගලික සමාගම විසින් ඉදි කරන ලද අතර 2022 සැප්තැම්බර් මාසයේ දී නිම කොට එහි මෙහෙයුම් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතියේ පිරිවැය ඇමෙරිකානු ඩොලර් මිලියන 26ක් වූ අතර ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව මගින් ප්‍රදානයක් ලෙස මෙම මුදල ලබා දෙන ලදී.
- 2022 වර්ෂය තුළ දී පහත සඳහන් සම්ප්‍රේෂණ ව්‍යාපෘති සම්පූර්ණ කරන ලදී.
  1. මාදම්පේ සහ දෙහිවල ජාල උප පොළවල් ආවර්ධනය කොට ධාරිතාවය ඉහළ නංවන ලදී.
  2. බියගම ජාල උප පොළ ඉදි කිරීම අවසන් කොට එහි ධාරිතාවය ආවර්ධනය කරන ලදී.

3. හබරණ සහ නව හබරණ ජාල උප පොළවල් සම්බන්ධ කරමින් කිලෝ වෝල්ට් 220 කිලෝ මීටර් 3ක් දිග සම්ප්‍රේෂණ රැහැන් මාර්ගයේ ඉදි කිරීම් නිම කරන ලදී.
4. නව හබරණ සිට වාලච්චේන ජාල උප පොළ දක්වා කිලෝ මීටර් 100ක් දිග සම්ප්‍රේෂණ රැහැන් මාර්ගයේ ඉදි කිරීම් නිම කරන ලදී.
5. නව හබරණ සිට පොළොන්නරුව දක්වා කිලෝ මීටර් 44ක් දිග සම්ප්‍රේෂණ රැහැන් මාර්ගයේ ඉදි කිරීම් නිම කරන ලදී.

6. කැස්බෑව, කළුතර සහ නව අනුරාධපුර ජාල උප පොළවල් හි ධාරිතා ආවර්ධන කටයුතු නිම කරන ලදී.
7. හම්බන්තොට ජාල උප පොළෙහි ඉදි කිරීම් නිම කරන ලදී.

- මේ වන විට විදුලි ජාල පද්ධතියේ තාක්ෂණික හා වාණිජ හානි 9% සිට 8.6% දක්වා පහළ නැංවීමට හැකි වී ඇත.
- පහත දැක්වෙන සම්ප්‍රේෂණ හා බෙදා හැරීම් ව්‍යාපෘති අදාළ කාලසීමාව තුළ අමාත්‍යාංශයේ අධීක්ෂණය යටතේ ක්‍රියාත්මක විය.

ව්‍යාපෘතිය	ආධාර දෙන ආයතනය	මුළු ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය (රු.මි.ල.)	ප්‍රගතිය
1 සම්ප්‍රේෂණ යටිතල පහසුකම් ධාරිතා ඉහළ නැංවීම.			
1.1 ලොට් බී1: නව අනුරාධපුර ග්‍රිඩ් උපපොළ ආවර්ධනය සහ කැස්බෑව, කළුතර හා පැරණි අනුරාධපුර ග්‍රිඩ් උපපොළ ඉදි කිරීම.	ප්‍රංශ සංවර්ධන නියෝජිතායතනය (AFD)	2,737.97	100% සම්පූර්ණ කර ඇත. 2022 පෙබරවාරි 05
2 හරිත බලශක්ති සංවර්ධන හා බලශක්ති කාර්යක්ෂමතා සංවර්ධන ආයෝජන ව්‍යාපෘතිය (2 කොටස)	ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව (ADB)		
2.1 හම්බන්තොට කි.වෝ. 220 සංවර්ධනය (P1) ලොට් ඒ - හම්බන්තොට කි.වෝ. 220 ග්‍රිඩ් උපපොළ සංවර්ධනය.		1,866	100% සම්පූර්ණ කර ඇත. 2022 පෙබරවාරි 01
2.2 ලොට් බී - නව පොල්පිටිය - හම්බන්තොට කි.මී. 150ක කීවෝ 220 සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය ඉදි කිරීම්	ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව (ADB)	5,794	81% නිම කරන දිනය 2023 මාර්තු 18
2.3 ලොට් බී 2 - ඒ: හොරණ - පාදුක්ක කි.මී. 25ක කි.වෝ. 132 සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය ඉදි කිරීම	ප්‍රංශ සංවර්ධන නියෝජිතායතනය (AFD)	592	29% නිම කරන දිනය 2022 දෙසැම්බර් 16
2.4 ලොට් බී 2 - බී: හබරණ වාලච්චේන කි.වෝ. 132 සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගයේ දෙවන පරිපථය සවිබල ගැන්වීම.	ප්‍රංශ සංවර්ධන නියෝජිතායතනය (AFD)	502	100% සම්පූර්ණ කර ඇත. 2022 ජනවාරි 31
2.5 (P3) ලොට් ඒ1 : කොළඹ ඊ ග්‍රිඩ් උපපොළ ඉදි කිරීම් කොළඹ C - කොළොන්නාව ග්‍රිඩ් උපපොළ දක්වා කි.වෝ. 132 තනි ආදාන හා ප්‍රතිදාන සම්බන්ධතාව 800mm ² රැහැන් කොළඹ C හා කොළොන්නාව ග්‍රිඩ් උපපොළ ආවර්ධනය.	ප්‍රංශ සංවර්ධන නියෝජිතායතනය (AFD)	1,260.8	95% නිම කරන දිනය 2022 දෙසැම්බර් 31
2.6 කොටුගොඩ, කොළොන්නාව, පාදුක්ක, හොරණ, දෙහිවල, මාදම්පේ ග්‍රිඩ් උපපොළවල් ආවර්ධනය	ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව (ADB)	2,308.27	97% නිම කරන දිනය 2022 දෙසැම්බර් 31
2.7 ලොට් බී: බියගම කි.වෝ. 220/33 ග්‍රිඩ් උපපොළ ඉදි කිරීම. බියගම ග්‍රිඩ් උපපොළ ආවර්ධනය	ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව (ADB)	1,563.71	100% 2022 ජනවාරි 31

2.8	කෙරවලපිටිය කි.වෝ. 220 ස්විච්චපත්ත ස්ථානය ඉදි කිරීම.	ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව (ADB)	2,910.4	42% 2022 දෙසැම්බර් 31
2.9	කි.වෝ. 33 බෙදා හැරීමේ කුළුණු මාර්ග සහ ගැන්වීම් ඉදි කිරීම.			
	කි.වෝ. 33 බෙදා හැරීමේ කුළුණු මාර්ගය ඉදි කිරීම	ප්‍රංශ සංවර්ධන නියෝජිතායතනය (AFD)	3,068	98% 2022 නොවැම්බර් 07
	ගැන්වීම් ඉදි කිරීම.	ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව (ADB)	2,119	53% 2023 මැයි 31
3	විදුලි පද්ධතියේ විශ්වසනීයත්වය සවිබල ගැන්වීමේ ව්‍යාපෘතිය	ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව (ADB)		
3.1	පැකේජ 4 (කිලෝමීටර් 300 ක් දිග කි.වෝ. 33 විදුලි රැහැන් මාර්ග සහ කි.වෝ. 33 ගැන්වීම් 13ක් ඉදි කිරීම.	ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව (ADB)	6,782	43% 2021 ජූලි 05 (ව්‍යාපෘතිය ප්‍රමාදයි)
3.3	ලොට් ඒ1 (පන්තිපිටිය ග්‍රිඩ් උපපොලේ 100Mvar BSC ඉදි කිරීම.	ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව (ADB)	1,103.5	89% 2022 අප්‍රේල් 30
3.3	ලොට් ඒ2 (බියගම ග්‍රිඩ් උපපොලේ SVC (ස්ථිතික වා පද්ධතිය) ඉදි කිරීම.	ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව (ADB)	1,623.86	60% 2022 ඔක්තෝම්බර්
3.4	ලොට් ඒ3: මහ කොළඹ ජාල උපපොලේ ධාරිත්‍රක බැංකු කණ්ඩායම ස්ථාපිත කිරීම සහ තුල්හිරිය ජාල උපපොලේ ධාරිත්‍රක බැංකු නැවත සුසර කිරීම.	ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව (ADB)	1,763.4	10% 2023 දෙසැම්බර් 22
4	ජාතික සම්ප්‍රේෂණ හා බෙදාහැරීම් ජාල සංවර්ධන හා කාර්යක්ෂමතා වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය.	ජපාන ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා නියෝජිතායතනය (JICA)	3,8135	98% JICA ආයතනය මගින් ණය මුදල් ලබා දීම තහනම් කොට ඇත.
5	හබරණ - වේයන්ගොඩ කි.වෝ. 220 සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය			
5.1	නව හබරණ කි.වෝ. 220 ග්‍රිඩ් උපපොල ඉදි කිරීම.	ජපාන ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා නියෝජිතායතනය (JICA)	17,561	98% JICA ආයතනය මගින් ණය මුදල් ලබා දීම තහනම් කොට ඇත.
5.2	නව හබරණ කි.වෝ. 220/132/33 ග්‍රිඩ් උපපොල ඉදි කිරීම.		6,950	99% නව හබරණ ජාල උප පොල සම්පූර්ණ කර ඇත.

2.6 දේශගුණික විපර්යාස අවම කිරීම සඳහා ගනු ලැබූ ක්‍රියාකාරකම්

විදුලිබල ක්ෂේත්‍රයේ ජාතිකව තීරණය කරන ලද දායකත්වයන් (NDCs)

විදුලිබල ක්ෂේත්‍රයේ NDCs ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාළ ප්‍රගතිය අදාළ අංශ වෙත වාර්තා කරන ලද අතර පළමුවන සැලසුම් හා අධීක්ෂණ කමිටු රැස්වීම් පවත්වන ලදී. සාමාන්‍ය තත්ත්වයන්ට සාපේක්ෂව විදුලිබල ක්ෂේත්‍රයේ හරිතාගාර වායු විමෝචනයන් අඩු කිරීම 25%

ක් වෙයි. (කොන්දේසි විරහිතව 5%ක් සහ 20% ක් කොන්දේසි සහිතව) වර්ෂ 2021 - 2030 කාල සීමාව තුළ ඇස්තමේන්තුගත හරිතාගාර වායු විමෝචනය අඩු කිරීම කොන්දේසි විරහිතව මෙට්‍රික් ටොන් 9,819,000ක් වන අතර කොන්දේසි සහිතව මෙට්‍රික් ටොන් 39,274,000කි. (සම්පූර්ණ විමෝචන අඩු කිරීම මෙට්‍රික් ටොන් 49,093,000) කි.

2.7 පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්
ඇමරිකා එක්සත් ජනපද ආධාර (USAID)

යටතේ ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය, සීමාසහිත ලංකා විදුලි (පුද්.) සමාගම හා ශ්‍රී ලංකා සුනිතා බලශක්ති අධිකාරිය වෙත පර්යේෂණ හා සංවර්ධන වැඩසටහන් සඳහා තාක්ෂණික ආධාර 2022 වර්ෂයේ සිට ලබා දෙයි. මෙම ශ්‍රී ලංකා බලශක්ති වැඩසටහන යටතේ, ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයට ඇමෙරිකානු ඩොලර් මිලියන 4.23ක්, සීමාසහිත ලංකා විදුලි (පුද්.) සමාගමට ඇමෙරිකානු ඩොලර් මිලියන 1.9ක් හා ශ්‍රී ලංකා සුනිතා බලශක්ති අධිකාරියට ඇමෙරිකානු ඩොලර් මිලියන 3.6ක ආධාර ලබා දෙයි. මෙම වැඩසටහන 2022 හා 2025 කාලය තුළ ක්‍රියාත්මක වෙයි.

3.0 2023 වර්ෂය සඳහා සැලසුම්ගත වැඩසටහන්

3.1 විදුලිබල ජනනය

i. ජල විදුලි ජනනය

- මෙගා වොට් 35 උමා ඔය ජල විදුලි බලාගාරය බලගැන්වීමට අපේක්ෂා කෙරෙයි.
- මෙගා වොට් 14 (2 X මෙගා වොට් 7) සීතාවක ජල විදුලි බලාගාරයේ වැඩ කටයුතු ආරම්භ කිරීමට අපේක්ෂා කෙරෙයි.

ii. සූර්යබල ජනනය

- මෙගා වොට් 100 සියඹලාණ්ඩුව සූර්යබල උද්‍යානයේ ඉදි කිරීම් ආරම්භ කිරීම.
- මෙගා වොට් 32ක ධාරිතාවය සහිත භූමිය මත ඉදි කරනු ලබන කුඩා පරිමාණ සූර්ය බලාගාර සහ මෙගා වොට් 10 සූර්ය බලාගාර 2023 වර්ෂයේ දී බලගැන්වීමට අපේක්ෂිතයි.
- ඇමෙරිකානු ඩොලර් මිලියන 100ක ඉන්දියානු ණය ආධාර යටතේ ක්‍රියාත්මක වන සූර්ය බලාගාර - මෙම වැඩසටහන යටතේ මෙගා වොට් 120ක සම්පූර්ණ ධාරිතාවය සහිත සූර්ය බලාගාර ක්‍රියාත්මක කිරීමේ කටයුතු ආරම්භ කිරීම 2023 වර්ෂයේ දී සිදු කිරීමට අපේක්ෂිතයි.

iii. සුළංබල ජනනය

- මෙගා වොට් 5 හා මෙගා වොට් 10 මන්තාරම සුළං බලාගාර - 2023 වර්ෂයේ දී ඉදි කිරීම් ආරම්භ කිරීමට අපේක්ෂිතයි.
- මෙගා වොට් 10 ත්‍රිකුණාමලය සුළං බලාගාරය - 2023 වර්ෂයේ දී ඉදි කිරීම් ආරම්භ කිරීමට අපේක්ෂිතයි.

iv. පහත දැක්වෙන ප්‍රධාන සුළංබල ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිතව ඇත.

- මෙගා වොට් 286 මන්තාරම සුළංබල උද්‍යානය - තාවකාලික අනුමැතිය පෞද්ගලික සංවර්ධනකරුවෙකුට ලබා දී ඇත. (අදානි ග්‍රීන් එන්රජ් (පුද්.) සමාගම)
- මෙගා වොට් 100 මන්තාරම මුල්ලිකුලම් සුළංබල උද්‍යානය - 2022 වර්ෂයේ සමාප්ත, පාරිසරික බලපෑම් අධ්‍යයනය නිම කිරීමට අපේක්ෂිතයි.
- මෙගා වොට් 234 පුනරින් සුළංබල උද්‍යානය - පළමු අදියර - තාවකාලික අනුමැතිය පුද්ගලික සංවර්ධනකරුවෙකුට ලබා දී ඇත. (අදානි ග්‍රීන් එන්රජ් (පුද්.) සමාගම), ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම ආරම්භ කොට ඇත.

v. ද්‍රවිකෘත ස්වභාවික වායු (LNG) ජනනය.

- මෙගා වොට් 350 පළමුවන LNG බලාගාරය - සොබාදනවි, කෙරවලපිටිය - 2023 වසර මැද භාගය වන විට ප්‍රධාන ඉදිකිරීම් කටයුතු නිම කොට බලාගාරය සම්පූර්ණ කිරීමට අපේක්ෂිතයි.

vi. මෙගා වොට් 130 කැලණිතිස්ස ගැස් ටර්බයින් විදුලි බලාගාරය - 2023දී නිම කිරීමට අපේක්ෂිතයි.

vii. බලශක්ති ගබඩා කිරීමේ පද්ධති (ESS) නියමු ව්‍යාපෘතිය.

මෙගා වොට් 5/ මෙගා වොට් පැය 8ක ධාරිතාවයකින් යුත් බැටරි සහිත ESS පද්ධතියක් හම්බන්තොට ජාල උප පොළෙහි ස්ථාපිත කිරීමේ නියමු ව්‍යාපෘතිය කොරියානු රජයේ ප්‍රදාන ආධාර (ඇ.ඩො.මි. 11.9) යටතේ 2023දී ආරම්භ කිරීමට අපේක්ෂිතයි.

3.2 යෝජිත සම්ප්‍රේෂණ හා බෙදාහැරීම් සංවර්ධන

පහත දැක්වෙන සම්ප්‍රේෂණ හා බෙදාහැරීම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති 2023 වර්ෂයේ දී ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කොට ඇත.

ව්‍යාපෘතියේ නම		සම්පූර්ණ ඇස්තමේන්තුගත මුදල (රු.මිලිය.)
1	විදුලි පද්ධතියේ විශ්වසනීයත්වය ශක්තිමත් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (PSRSP)	
1.1	කලවාන සහ මීගමුණ කිලෝ වෝල්ට් 132 %ඩී උපපොළවල් ඉදිකිරීම. මීරිගම කිලෝ වෝල්ට් 220 %ඩී උපපොළක් සහිත ස්විච්චපත්ත මධ්‍යස්ථානයක් ඉදි කිරීම, කිලෝ වෝල්ට් 132 මාතර ග්‍රිඩ් උපපොළ ආවර්ධනය කිරීම	7,982
1.2	මාතර-හම්බන්තොට කිලෝ වෝල්ට් 132 සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය ඉදි කිරීම, හම්බන්තොට තිස්සමහාරාම කිලෝ වෝල්ට් 132 සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය, කිලෝ වෝල්ට් 132 /හැන් මාර්ගය හෝමාගම ග්‍රිඩ් උපපොළේ සිට හොරණ-පාදුක්ක 132 මාර්ගය දක්වා, කිලෝ වෝල්ට් 132 /හැන් මාර්ගය බද්දේගම ග්‍රිඩ් උපපොළේ සිට ගාල්ල-අම්බලන්ගොඩ 132 මාර්ගය දක්වා කිලෝ වෝල්ට් 132 භූගත රැහැන් මාර්ගය කැලණිය කේබල් ගැන්වීමේ සිට පැලියගොඩ ග්‍රිඩ් උපපොළ දක්වා	5,015
1.3	තිස්සමහාරාම, බද්දේගම, හෝමාගම සහ පැලියගොඩ කිලෝ වෝල්ට් 132 ග්‍රිඩ් උපපොළවල් ඉදිකිරීම.	6,572
1.4	නව අනුරාධපුර-නව හබරණ කිලෝ වෝල්ට් 220 සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය ඉදි කිරීම, කුකුලේ-කලවාන කිලෝ වෝල්ට් 132 සහ හබරණ-වේයන්ගොඩ කිලෝ වෝල්ට් 220 සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගයට මීරිගම ජාල උපපොළේ සිට කිලෝ වෝල්ට් 132ක රැහැන් කොටසක් ඉදි කිරීම.	2,991
2	බෙදාහැරීම් පද්ධතියේ විශ්වසනීයත්වය සවිබල ගැන්වීමේ ව්‍යාපෘතිය (ලංකා විදුලි පුද්ගලික සමාගම)	10,000

දෙවන පරිච්ඡේදය ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය

හැඳින්වීම

ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය (ලං.වි.ම.) යනු 1969 අංක 31, 1979 අංක 29 හා 1988 අංක 32 දරන පනත්වලින් සංශෝධිත 1969 නොවැම්බර් මස 1 දිනැති 1969 අංක 17 දරන පනත මගින් ස්ථාපිත රජය සතු ව්‍යවසායකි. 2013 අංක 31 දරන පනත මගින් සංශෝධිත 2009 අංක 20 දරන ශ්‍රී ලංකා විදුලිබල පනත මගින් ලං.වි.ම. ශ්‍රී ලංකා මහජන උපයෝගිතා කොමිෂන් සභාවේ නියාමන විෂය පථය යටතට ගෙන එන ලදී. විදුලි බලශක්තිය ජනනය කොට සියලු පාරිභෝගික කාණ්ඩයන්

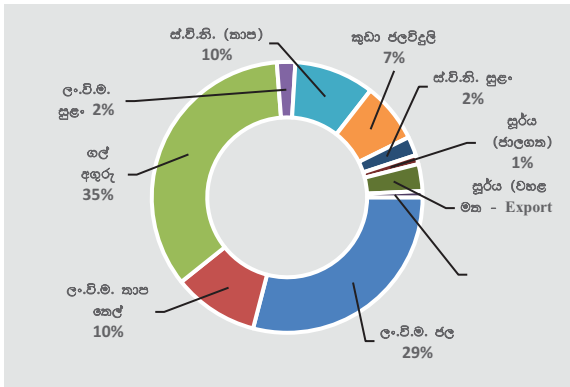
වෙත සම්ප්‍රේෂණය හා බෙදාහැරීම, ශ්‍රී ලංකා මහජන උපයෝගිතා කොමිෂන් සභාව විසින් අනුමත පිරිවැය පිළිබිඹු කරන්නාවූ අවසන් පරිහාරක අයකුමය ප්‍රකාර ආදායම රැස් කිරීම හා එහි පනත යටතේ විධිවිධාන සලසා ඇති පරිදි හා ශ්‍රී ලංකා මහජන උපයෝගිතා කොමිෂන් සභාව විසින් නිකුත් කරනු ලබන බලපත්‍ර ප්‍රකාර මණ්ඩලයේ සමස්ත ආදායම එහි සියලු කටයුතු සඳහා ප්‍රමාණවත් වන බවට වගබලාගනු පිණිස එහි කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධ බලතල ලං.වි.ම. වෙත පවරා දී ඇත.

1. විදුලි සැපයුම් සමාලෝචනය

උපරිම ඉල්ලුම වාර්ෂිකව 3.1%ක අනුපාතයකින් වර්ධනය වන පසුබිමක පසුගිය වසර පහළව ඇතුළත රටේ විදුලිය ඉල්ලුම වාර්ෂිකව 4.8% ක පමණ සාමාන්‍ය අනුපාතයකින් වර්ධනය වෙමින් පැවතිණි. වසර 2021 තුළ ශුද්ධ ජනනය ගි.වො.පැ. 16,716ක් ලෙස වාර්තාවූ අතර 2020 වසරෙහි අගය හා සාපේක්ෂව 6.4%ක වර්ධනයක් ලෙස එය වාර්තා විය. මේ අතර 2021 වසර තුළ උපරිම ඉල්ලුම මෙ.වො. 2,802 ලෙස වාර්තා වූ අතර, පසුගිය වසර හා සාපේක්ෂව 3.1%ක වර්ධනයක් වාර්තා කරන ලදී. 2022 අවසන් මාස 8 තුළ වාර්තාගත ශුද්ධ ජනනය හා උපරිම ඉල්ලුම ගි.වො.පැ. 10,745 හා මෙ.වො. 2,709ක් වූ අතර, මෙය පසුගිය වසර හා සාපේක්ෂව 3.27% හා 3.31%ක පහත වැටීමක් විය.

2022 වසරේ පළමු මාස අට සඳහා ඒ සම්බන්ධව වාර්තාගත ජනන මුහුණුව පහත දක්වා ඇත.

1.1. විදුලිය ඉල්ලුම

2022 පළමු මාස අට තුළ විදුලිය ඉල්ලුම 2.1% කින් පහත වැටුණු අතර පසුගිය වසරේ වාර්තා වූ මෙ.වො. 2,801.62 අගය හා සාපේක්ෂව මෙම කාල පරිච්ඡේදය තුළ වාර්තාගත උපරිම ඉල්ලුම මෙ.වො. 2,708.8ක් විය. මෙම මාස අටක කාල සීමාව තුළ, ගි.වො.පැ. 10,745ක් ජනනය කරන ලද අතර, ගි.වො.පැ. 9,854ක් අලෙවි කරන ලදී.

වසරේ පළමු මාස අට තුළ ජනිත සමස්ත බලශක්තිය ප්‍රමාණයෙන් (ගි.වො.පැ. 10,745) 36%ක් (කුඩා ජලවිදුලියද ඇතුළත්) ජල විදුලි ජනනයෙන් එක් කෙරිණි. ගල් අඟුරු විදුලිය ජනනය 35% අගයෙහි විය. තාප තෙල් මගින් සමස්ත බලශක්ති ජනනයෙන් 20%ක

දායකත්වයක් ලබාදෙන ලදී. සෛසු පුනර්ජනනීය බලශක්තීන්හි (කුඩා ජල විදුලිය හැර) දායකත්වය 10%ක් විය. මෙයට සාපේක්ෂව, 2021 අගෝස්තු මාසය අවසන් වනවිට, ජලවිදුලි ජනන දායකත්වය 37%ක් විය.

1.2. 2023 වසර සඳහා විදුලි ඉල්ලුම් පුරෝකථනය

වසර	ඉල්ලුම		ජනනය		උපරිමය (මෙ.වො.)
	(ගි.වො. පැ.)	වර්ධන අනුපාතය (%)	(ගි.වො. පැ.)	වර්ධන අනුපාතය (%)	
2023	17,705	5.8%	19,238	5.7%	3,117

2023 වසර සඳහා ලං.වි.ම. දිගු කාලීන ජනන ව්‍යාප්ති සැලැස්ම 2022-2046 ට අදාළ කෙටුම්පත මත පදනම් වූ විදුලිය ඉල්ලුම් පුරෝකථනය පහත පරිදි වේ:

1.3. විදුලිය ජනනය

ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ ජනන අංශය ලං.වි.ම. සතු තාප හා ජල විදුලි බලාගාරයන්හි මෙහෙයුම්කරණය හා නඩත්තුවට අදාළ වගකීම දරයි. ජනන වත්කම් මෙ.වො. 1,418ක ස්ථාපිත මුළු ධාරිතාවයක් සහිත විශාල විදුලි බලාගාර 18කින් සමන්විත වේ. ඒ අතර මෙ.වො. 900 ගල් අඟුරු විදුලි බලාගාර එකක් (01), මෙ.වො. 654ක ස්ථාපිත ධාරිතාවයක් සහිත තාප විදුලි බලාගාර, මෙ.වො. 604ක් සහිත තෙල් විදුලි බලාගාර හතක්, මෙ.වො. 1ක ධාරිතාවයක් සහිත තෙල් බලාගාර තුළින් මෙ.වො. 50ක් හා මෙ.වො. 104 මන්තාරම සුළං විදුලි බලාගාරයද වේ.

ලං.වි.ම. විසින් යාපනය අර්ධද්වීපය වටා පිහිටි තනි ජාලයන් තුළද විදුලි බලාගාර කිහිපයක් ක්‍රියාත්මක කරවනු ලබයි. ඒ අනුව 2022 අගෝස්තු මස 31 වන දින වනවිට ලං.වි.ම. සතු සමස්ත ස්ථාපිත ධාරිතාව මෙ.වො. 3,075ක් විය. 2022 අගෝස්තු මස 31 වන දින වනවිට ලං.වි.ම. හා පුද්ගලික විදුලිය නිෂ්පාදකයන්ගේ ජනන විස්තර පහත දී ඇත.

2022 අගෝස්තු මස 31 වන දිනෙන් අවසන් මාස අට තුළ සමස්ත ජනනය ගි.වො.පැ. 10,745 ක් වූ අතර ඉන් 29%ක් ප්‍රධාන ජල විදුලි ජනනයන් තුළින් ලද අතර, ගල් අඟුරු විදුලි

ජනනයේ දායකත්වය 35%ක් විය. තාප තෙල් මගින් සමස්ත බලශක්ති ජනනයෙහි 20%ක දායකත්වයක් ලබාදෙන ලදී. සෞඝ්‍ය පුනර්ජනනීය මූලාශ්‍රයන්හි දායකත්වය 17%ක් විය. සාපේක්ෂ වශයෙන් 2021 එම කාල පරිච්ඡේදය තුළ ප්‍රධාන ජලවිදුලි බලාගාරයන්ගෙන් ලද දායකත්වය 29% ක් විය.

විස්තරය	ජනනය (ගි.වො.පැ.)
ලං.වි.ම.ජල විදුලි	3,122
තාප - ගල් අඟුරු	3,707
තාප - තෙල්	1,098
සුළං	236
ස්.වි.නි.ස.නො.පු.බ. (කුඩා ජලවිදුලි)	768
තාප	1,028
සුළං	244
සූර්ය (ජාල සම්බන්ධ)	117
සූර්ය (වහලය මත - Export)	345
ඩෙන්ට්‍රෝ, ජෛවස්කන්ධ හා නාගරිකගණ අපද්‍රව්‍ය	80
එකතුව	10,745

1.4 මුහුණ පෑ මූල්‍ය අභියෝග

රටතුළ පවත්නා සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වය ඉතිහාසයේ පෙර නුවූ විරූ බලපෑමක් විදුලි අංශයට හා ලං.වි.ම. වෙත ඇතිකර ඇත. බරපතල දුෂ්කරතා යටතේ 2022 අගෝස්තු මස 10වන දින සිට ලං.වි.ම.ට ගාස්තු සංශෝධනය කිරීමට හැකිවිය. ලං.වි.ම. විසින් මුහුණ පා ඇති ප්‍රධාන මූල්‍ය අභියෝග පහත පරිදි සාරාංශගත කළ හැක.

- රට හා සම්බන්ධ ශ්‍රේණිගත මට්ටම පහත වැටීම මගින් විදුලි ජනන යටිතල පහසුකම් සඳහා මූල්‍යකරණයට බලපෑම් එල්ල වී ඇත.
- වෙළඳපලෙහි විදේශ විනිමය ද්‍රවශීලතා හිඟය මගින් විදුලි බලාගාරයන් සම්බන්ධ අනිවාර්ය අලුත්වැඩියාවන් හා නඩත්තු කටයුතු සහ විදුලි සම්බන්ධතා සැපයුමට බාධා එල්ලවී ඇත.

- විදේශ විනිමය හිඟය හේතුවෙන් ගල් අඟුරු ප්‍රසම්පාදන අභියෝග ඇතිවීම.
- උද්ධමනය හා ගෝලීය අර්බුදය හේතුවෙන් ක්‍රියාත්මකව පවත්නා ව්‍යාපෘති මෙහෙවරෙහි යෙදවීමට සිදුවන ප්‍රමාදය.
- මහජන බැංකුවේ ණය පැහැර හැරීම සම්බන්ධ කරුණු හේතුවෙන් විදේශ මිලදී ගැනීම් සිදු කිරීමේ දුෂ්කරතාව
- ලං.වි.ම. විසින් පවත්වාගෙන යන මූල්‍ය බැඳීම් පැහැර හැරීමක් ඇති කරවන පරිදි ලං.වි.ම. තුළ පවත්නා ද්‍රවශීලතා අර්බුදය.
- ඉහළ නගිමින් පවත්නා විනිමය අනුපාත හා පොළී අනුපාත.
- ගල් අඟුරු මිල හා සෞඝ්‍ය ද්‍රව්‍ය මිල ඉහළ යාම

2. වර්තමාන විදුලිබල අර්බුදය හා ප්‍රතිකර්මක ක්‍රියාමාර්ග

2.1 ජලාශ සිඳි යාම

2022 වසර ආරම්භයේ පැවති ගබඩා කලජල විදුලිය ගි.වො.පැ. 867.2ක් විය. කෙසේ වුවද, තාප සැපයුම් සීමා සහිතවීම හා ලක්විජය විදුලි බලාගාරයේ 3වන ඒකකය නොපැවතීම හේතුවෙන්, ජලවිදුලි ජනනය සීමා කිරීමේ හැකියාවක් නොපැවති අතර, 2022 අප්‍රේල් මස පළමුවැනි දින දක්වා වූ කාල පරිච්ඡේදය තුළ ජලය ගබඩාකරණ මට්ටම ගි.වො.පැ. 315ක් දක්වා පහත වැටී තිබිණි.

2.2 ප්‍රධාන විදුලිය ඇණ හිටුවීම්

එක් එක් විදුලි බලාගාරයේ ප්‍රධාන අලුත්වැඩියා කටයුතු, වාර්ෂික නඩත්තු කටයුතු හා බිඳ වැටුම් නඩත්තු කටයුතු සිදුකරනු පිණිස 2022 ජනවාරි සිට 2022 අගෝස්තු දක්වා කාල සීමාව තුළ විදුලිය ඇණ හිටුවීම් කාල සීමාවන් ලබාදෙන ලදී

2.3 විදුලි ඉල්ලුම

උක්ත කාල සීමාව තුළ, දිවා කාලයේ උපරිම ඉල්ලුම මෙ.වො. 2,150ක් පමණ වූ අතර, රාත්‍රී කාලයේ උපරිම ඉල්ලුම මෙ.වො. 2,500ක් පමණ විය. ඉහත සඳහන් කරන ලද පරිදි ප්‍රධාන බලාගාර ආශ්‍රිත විදුලිය ඇණ හිටුවීම් හේතුවෙන් සිදුවූ සීමාකාරී ජනනය තුළ රාත්‍රී කාලයේ උපරිම ඉල්ලුම සපුරාලිය නොහැකි වූ අතර, පහතවන ලද අතින් ක්‍රියාත්මක විදුලි කප්පාදුව සමගින් දිනපතා රාත්‍රී කාල උපරිම ඉල්ලුම මෙ.වො. 2,300කට පමණ සීමා කර තිබූ අතර, බලශක්ති අවශ්‍යතාවය ගි.වො.පැ. 45කට පමණ සීමා කොට තිබිණි.

2.4 ඉන්ධන ගැටලුව

මේ අතර වරින් වර නොකඩවා සිදුවූ ලංකා බන්ජනෙල් සංස්ථාවේ පිරිපහදුවේ වසා දැමීම හේතුවෙන් 2021 දෙසැම්බර් මස සිට නීතිපතා තාප බලාගාර මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා

අවශ්‍ය උදුන් තෙල් සැපයුමට බාධා එල්ල විය. බලාගාරය වසා දැමීමත් සමගින්, වසරේ වැඩි කොටසක් පුරා කැළණිනිස්ස ඒකාබද්ධ චක්‍රීය විදුලි බලාගාරය සඳහා වූ නැග්තා නිෂ්පාදනය නවතා දමා තිබිණි. ඒ හා සමග, රටතුළ ඩීසල් තොග නොපැවතීම හේතුවෙන් ඩීසල් බලයෙන් ක්‍රියාත්මක බලාගාර මෙහෙයුම් කටයුතුවලටද දැඩි බලපෑම් එල්ල විය. ඒ අනුව, මෙම ඉන්ධන සැපයුම් සීමාකරණය හේතුවෙන් තාප බලාගාර ජනනය සැලකිය යුතු ලෙස සීමාකරණයකට ලක්විය.

2.5 විදුලි කප්පාදුව

මෙම ඉන්ධන සැපයුම් සීමාකරණයන් හා තාප බලාගාර නොපැවතීම හේතුවෙන් 2022 ජනවාරි මස සිට විදුලි කප්පාදුව පැනවීමට ලං.වි.ම.ට බල කෙරිණි. ඒ අනුව, බලාගාර පැවැත්ම හා ඉල්ලුම් අවශ්‍යතාවය මත පදනම්ව, දිනකට පැය 13 දක්වා පවා මෙම හාර වැගිරීම දීර්ඝ කෙරිණි.

3. සංවර්ධන ව්‍යාපෘති හා කටයුතුවල ප්‍රගතිය

3.1 ජල විදුලි සංවර්ධන ව්‍යාපෘති

ව්‍යාපෘතියේ නම	ධාරිතාවය	පිරිවැය (ශ්‍රී ලං.රු. මිලියන)	2022.08.31 දිනට භෞතික ප්‍රගතිය	සම්පූර්ණ කිරීමට අපේක්ෂිත දිනය
උමා ඔය ජල විදුලි ව්‍යාපෘතිය	මෙ.වො. 120	105,700	98%	2022 දෙසැම්බර්
බ්‍රෝඩ්ලන්ඩ්ස් ජල විදුලි ව්‍යාපෘතිය	මෙ.වො. 35	19,498	97%	2022 අගෝස්තු
මොරගොල්ල ජල විදුලි ව්‍යාපෘතිය	මෙ.වො. 30.5	18,553	37%	2023 නොවැම්බර්

3.2 දූව ස්වභාවික වායු සංවර්ධන ව්‍යාපෘති

ව්‍යාපෘතියේ නම	ධාරිතාවය	පිරිවැය (ශ්‍රී ලං.රු. මිලියන)	2022.08.31 දිනට භෞතික ප්‍රගතිය	සම්පූර්ණ කිරීමට අපේක්ෂිත දිනය
පාවෙන ගබඩා හා ප්‍රති වායුකරණ ඒකකය (FSRU) හා නැවතුම් පද්ධතිය ස්ථානගත කිරීම	අදාළ නොවේ	අදාළ නොවේ	43%	2025 අප්‍රේල්
දූව ස්වභාවික වායු ප්‍රසම්පාදනය (LNG)	අදාළ නොවේ	අදාළ නොවේ	උපදේශන සේවා යොමු නියමයන් මේවන විටද සකසා ඇත. පාවෙන ගබඩා සහ ප්‍රතිවායුකරණ ඒකකය හා නැවතුම් යටිතල පහසුකම් කොන්ත්‍රාත්තුව ලබාදීමෙන් අනතුරුව උපදේශන සේවා ප්‍රසම්පාදන කටයුතු ආරම්භ වනු ඇත.	2024 පෙබරවාරි

කෙරවළපිටියේ පළමු මෙ.වො. 300 දුච ස්වභාවික වායු ඒකාබද්ධ වක්‍රීය විදුලි බලාගාර පහසුකම සංවර්ධනය	මෙ.වො. 300	අදාළ නොවේ	2%	2024 අප්‍රේල්
කෙරවළපිටියේ දෙවන මෙ.වො. 300 දුච ස්වභාවික වායු ඒකාබද්ධ වක්‍රීය විදුලි බලාගාර පහසුකම සංවර්ධනය	මෙ.වො. 300	අදාළ නොවේ		2024 දෙසැම්බර්

3.3 ස.නො.පු.බ. සංවර්ධනයන්

ව්‍යාපෘතියේ නම	ධාරිතාවය	2021.08.31 දිනට භෞතික ප්‍රගතිය	සම්පූර්ණ කිරීමට අපේක්ෂිත දිනය
අතිරේක මෙ.වො. 50ද සහිතව මන්නාරම සුළං විදුලිබල ව්‍යාපෘතිය (අදියර - 1) හි ධාරිතා ප්‍රවර්ධනය	මෙ.වො. 50 (අවම අපේක්ෂිත ධාරිතාවය)	මන්නාරම ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකය විසින් වෙනම ටෙන්ඩරයක් ආරම්භ කරන ලදී.	-
ව්‍යාපෘතියේ නම	ධාරිතාවය	2021.08.31 දිනට භෞතික ප්‍රගතිය	සම්පූර්ණ කිරීමට අපේක්ෂිත දිනය
මන්නාරම (සුළං) අදියර II ව්‍යාපෘතිය- මෙ.වො. 100	මෙ.වො. 100	ශ්‍රී ලංකා සුනිතා බලශක්ති අධිකාරිය විසින් ගණනා අධ්‍යයනය සිදු කරමින් පවතී. ඉඩම් අත්පත් කරගැනීමේ හා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිෂ්කාශන කටයුතු ශ්‍රී ලංකා සුනිතා බලශක්ති අධිකාරිය විසින් සමායෝජනය කෙරෙමින් පවතී.	2025
මන්නාරම (සුළං) අදියර III - මෙ.වො. 100	මෙ.වො. 100	ගණනා අධ්‍යයනය මන්නාරම සුළං විදුලි බලාගාරයේ ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකය විසින් සිදු කරමින් පවතී. මන්නාරම කොටුමා උපපොළින් කි.මී. 16ක සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගයක් හරහා නව සිලාවතුර ඒකරාශීකරණය වෙත සම්බන්ධ කළ හැක.	2026
පොළොන්නරුව හා වවුනිනිවි සූර්ය බලාගාර මෙ.වො. 10 x 2	මෙ.වො. 20	විදුලිය මිලදී ගැනීමේ ගිවිසුම් අත්සන් කර ඇත. මේවන විට බලාගාර ඉදි කෙරෙමින් පවතී.	2022 4 වන කාර්තුව
සූර්ය බලාගාර ව්‍යාපෘතිය මෙ.වො. 1 x 60	මෙ.වො.35	සම්පූර්ණ කර ඇත.	-
සූර්ය බලාගාර ව්‍යාපෘතිය මෙ.වො. 1 x 90	මෙ.වො. 33	මෙහෙවරෙහි යොදවන ලද, මෙ.වො. 33 ඉදි කෙරෙමින් පවතිනට මෙ.වො. 35	2022 4 වන කාර්තුව
මෙ.වො. (1-10) ධාරිතාවයන්හි මෙ.වො. 150 සූර්ය විදුලිබල ව්‍යාපෘතිය	මෙ.වො.47	අභිප්‍රාය ලිපිය නිකුත් කරන ලදුව විදුලිය මිලදී ගැනීමේ ගිවිසුම අත්සන් කළ යුතුව පවතී: මෙ.වො. 147	2023
මෙ.වො. (1-10) ධාරිතාවයන්හි මෙ.වො. 60 සුළං විදුලිබල ව්‍යාපෘතිය	මෙ.වො. 35	ත්‍රිකුණාමලය සුළං විදුලි බලාගාරය - පිරිනමනු ලැබ අභිප්‍රාය ලිපිය අත්සන් කොට ඇත, විදුලිය මිලදී ගැනීමේ ගිවිසුම අත්සන් කළ යුතුව පවතී	2023
		මන්නාරම සුළං විදුලි බලාගාරය- පිරිනමනු ලැබ අභිප්‍රාය ලිපිය අත්සන් කොට ඇත, විදුලිය මිලදී ගැනීමේ ගිවිසුම අත්සන් කළ යුතුව පවතී	2023
		මාදම්පේ සුළං විදුලි බලාගාරය- පිරිනමනු ලැබ අභිප්‍රාය ලිපිය අත්සන් කොට ඇත, විදුලිය මිලදී ගැනීමේ ගිවිසුම අත්සන් කළ යුතුව පවතී	2024

පිවිතුරු බලශක්ති තාක්ෂණ විදුලි බලාගාර ව්‍යාපෘතිය (කෘෂිකර්ම/ගොවිපල සහිත සූර්ය පැනල)		විදුලිය මිලදී ගැනීමේ ගිවිසුම අත්සන් කළ යුතුව පවතී 10, කාර්යසාධන ආරක්ෂාව ඉවත් කිරීමේ කටයුතු ආරම්භ කොට ඇත.	-
සුනරින් සූර්ය ෫ සුළං ගොවිපල ව්‍යාපෘතිය	මෙ.වො. 100	ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය සංස්ථාව සමගින් යෝජනා ඉල්ලුම සකස් කෙරෙමින් පවතී. ඉඩම් අත්පත් කරගැනීම, පක්ෂි අධ්‍යයනයන්ද ඇතුළත් ශක්‍යතා අධ්‍යයනය දැනටමත් සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය විසින් ආරම්භ කොට ඇත. සම්ප්‍රේෂණ මාර්ග සැලසුම්කරණය හා මාර්ග සමීක්ෂණය සම්පූර්ණ කොට ඇත.	2027
සියඹලාණ්ඩුව සූර්ය බල ව්‍යාපෘතිය	මෙ.වො. 100	ටෙන්ඩරය සඳහා 2022 අගෝස්තු මස 22වන දින දැන්වීම් පළ කරන ලදී	2026
මෙ.වො. 30 බිම් නංවන ලද / පාවෙන සූර්ය පැනල විදුලි බලාගාර ටෙන්ඩරය (මෙ.වො. 1-5)	මෙ.වො. 30	2022 අගෝස්තු මස 29වන දින ටෙන්ඩරය සඳහා දැන්වීම් පළ කරන ලදී	2024
මෙ.වො. 60 බිම් නංවන ලද/ පාවෙන සූර්ය පැනල විදුලි බලාගාර ටෙන්ඩරය (මෙ.වො. 5 ප්‍රමාණය)	මෙ.වො. 60	යෝජනා ඉල්ලුම් ඒ ඒ ටෙන්ඩර් ඇගයුම්කරණ කමිටු විසින් සකස් කරන ලදුව යෝජනා ඉල්ලුම් අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් පත්කරන ලද සාකච්ඡා කමිටුවට භාරදෙන ලදී	2025
මෙ.වො. 40 සුළං විදුලි බලාගාර ටෙන්ඩරය (මෙ.වො. 1-5 ප්‍රමාණය)	මෙ.වො. 40		2024
මෙ.වො. 90 කුඩා ජලවිදුලි වැඩසටහන	මෙ.වො. 90	2020/01/08 දින ලේඛන භාරදෙන ලදුව දැන්වීම් පළ කරනු පිණිස අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය අපේක්ෂාවෙන් සිටී.	2027

CANC-අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් පත්කරන ලද සාකච්ඡා කමිටුව | CEA-මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය | LOI-අභිප්‍රාය ලිපිය | PPA-විදුලිය මිලදී ගැනීමේ ගිවිසුම | RFP-යෝජනා ඉල්ලුම | SLSEA-ශ්‍රී ලංකා සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය | TEC-ටෙන්ඩර් ඇගයුම්කරණ කමිටුව

3.4 ජනන ව්‍යාප්ති ව්‍යාපෘති

3, 4.2 හා 4.3 කොටස්වල දී ඇති ජනන සංවර්ධනයන්ට අමතරව, ජනන අංශය විසින් යම් ජනන ධාරිතා ප්‍රවර්ධන ව්‍යාපෘති සිදු කරමින් පවතී.

3.5 සම්ප්‍රේෂණ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති

ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය (ශ්‍රී ලං.රු. මිලියන)	2022.08.31 දිනට සම්පූර්ණ කළ ප්‍රතිශතය	ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය (රු.මි.)	2022.08.31 දිනට භෞතික ප්‍රගතිය	සම්පූර්ණ කිරීමට අපේක්ෂිත දිනය
මහ කොළඹ සම්ප්‍රේෂණ හා හානි අවමකරණ ව්‍යාපෘතිය	කෙරවළපිටියේ සිට කොළඹ L දක්වා දෙවන කි.වෝ. 220 කේබලය ඉදිකිරීම	9,119	8%	2024 අප්‍රේල්
	කොළඹ E හා F හි ධාරා තරාජවී හා බස්බාර් ආරක්ෂණ ක්‍රමය මාරු කිරීම	122	98%	2022 මැයි
	කොළඹ නගර සම්ප්‍රේෂණ ජාල සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය - අදියර 2	30,295	ආ.සං.බැ. අරමුදල් කැපකරණය අපේක්ෂාවෙන් පසුවේ	2024 දෙසැම්බර්

<p>ත්‍රිකුණාමලය ගල් අගුරු විදුලි සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය</p>	<p>හබරණ - වේයන්ගොඩ කි.වෝ. 220 සම්ප්‍රේෂණ මාර්ග ව්‍යාපෘතිය (A කොටස - උපපොළ ඉදිකිරීම</p>	3,200	99%	2022 මැයි
	<p>හබරණ - වේයන්ගොඩ කි.වෝ. 220 සම්ප්‍රේෂණ මාර්ග ව්‍යාපෘතිය: B කොටස - සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය ඉදිකිරීම</p>	7,100	99%	2022 මාර්තු
<p>හරිත විදුලි සංවර්ධන හා බලශක්ති කාර්යක්ෂමතා ප්‍රවර්ධන ව්‍යාපෘතිය - ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකය 1</p>	<p>පැකේජය 1/ කොටස A : හම්බන්තොට කි.වෝ. 220 සංවර්ධනය</p>	1,866	100%	2022 පෙබරවාරි
	<p>පැකේජය 1/ කොටස B : නව පොල්පිටිය - හම්බන්තොට සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය</p>	5,794	88%	2022 ඔක්තෝබර්
	<p>පැකේජය 2/ කොටස A : නාඩුකුඩා ඉදිකිරීම හා මන්නාරම කි.වෝ. 220/33 කොටුමා උපපොළ විශාලනය</p>	2,698	100%	2022 ඔක්තෝබර්
	<p>පැකේජය 2/ කොටස B2 A : පාදුක්ක-හොරණ කි.වෝ. 132 සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය ඉදිකිරීම</p>	592	29%	2022 දෙසැම්බර්
	<p>පැකේජය 2/ කොටස B2 B : හබරණ - වාලච්චේන කි.වෝ. 132 සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය දෙවන පරිපථ ඵලනය</p>	501.73	100%	2022 ජනවාරි
<p>හරිත විදුලිබල සංවර්ධන හා බලශක්ති කාර්යක්ෂමතා ප්‍රවර්ධන ව්‍යාපෘතිය - අදියර II: ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකය 2</p>	<p>පැකේජය 3 /කොටස A1 - කොළඹ B කොටුමා උපපොළල කොළඹ C කොළොන්නාව කි.වෝ. 132 ව.කි.මී. 800 කේබලය වෙතින් තනි ඇතුල් හා පිටත සම්බන්ධතාවය ඉදිකිරීම හා කොළඹ C හා කොළොන්නාව කොටුමා උපපොළයන් විශාලනය</p>	1,261	95%	2022 සැප්තැම්බර්
	<p>පැකේජය 3/කොටස A2- කොටුගොඩ, කොළොන්නාව, පාදුක්ක, හොරණ, දෙහිවල හා මාදම්පේ කොටුමා උපපොළයන් විශාලනය</p>	2,316	97%	2022 සැප්තැම්බර්
	<p>හ.වි.සං.බ.කා.ප්‍ර.ව්‍යා.: ව්‍යා.ක.ඒ. 2: පැකේජය 8/ A කොටස - නාඩුකුඩා කි.වෝ. 220/33 කොටුමා උපපොළ විශාලනය, ආනියාකන්ද කි.වෝ. 132/33 කොටුමා උපපොළ විශාලනය හා චුන්නාකම් කි.වෝ. 132/33 කොටුමා උපපොළ විශාලනය</p>	1,466	කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුම අත්සන් කළ යුතුව පවතී	2023 දෙසැම්බර්
	<p>හ.වි. සං.බ.කා.ප්‍ර.ව්‍යා.: ව්‍යා.ක.ඒ. 2: පැකේජය 8/ B කොටස - අම්බලන්ගොඩ කි.වෝ. 132/33 කොටුමා උපපොළ විශාලනය, පන්නල කි.වෝ. 132/33 කොටුමා උපපොළ විශාලනය හා මෙ.වෝ.ඇ. 31.5 කි.වෝ. 132/33 අතිරේක තරාපැවි 2ක් සැපයීම.</p>	1,740	වැඩබිම් සමීක්ෂණ හා පෙළගැස්වීම සිදු වෙමින් පවතී	2023 දෙසැම්බර්
<p>හරිත විදුලිබල සංවර්ධන හා බලශක්ති කාර්යක්ෂමතා ප්‍රවර්ධන ව්‍යාපෘතිය - අදියර II: ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකය 3</p>	<p>වි.සැ.වි.ප්‍ර.ස.ව්‍යා.: පැකේජය 7 - A2 කොටස: බියගම කොටුමා උපපොළෙහි ස්ථිතික වාර පද්ධතිය ස්ථාපනය</p>	1,595	62%	2022 ඔක්තෝබර්

	වි.සැ.වි.ප්‍ර.ස.ව්‍යා.: පැකේජය 7 -A1 කොටස: පන්තිපිටිය කොටුමා උපපොළයන්හි මෙ.වෝ.ඇ. 100 කඩන ස්විච් ධාරිත්‍රක ස්ථාපනය	1,104	90%	2022 අප්‍රේල්
	පැකේජය 3/ B කොටස - බියගම කි.වෝ. 220/33 කොටුමා උපපොළ ඉදිකිරීම හා බියගම කොටුමා උපපොළ විශාලනය	1,564	100%	2022 ජනවාරි
	වි.සැ.වි.ප්‍ර.ස.ව්‍යා.: පැකේජය 7 - A3 කොටස: කොළඹ නගර කොටුමා උපපොළයන්හි මෙ.වෝ.ඇ. 124 කඩන ස්විච් ධාරිත්‍රක බැංකු ස්ථාපනය හා තුල්හිරිය කොටුමා උපපොළේ අවසුසරගත කඩන ස්විච් ධාරිත්‍රක බැංකු මාරු කිරීම.	1,763	කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුම 2022 මාර්තු මස 30 වන දින අත්සන් කරන ලදී.	2023 දෙසැම්බර්
හරිත විදුලිබල සංවර්ධන හා බලශක්ති කාර්යක්ෂමතා ප්‍රවර්ධන ව්‍යාපෘතිය - අදියර I: කොටස II	කප්පල්තුරේ කොටුමා උපපොළ ඉදිකිරීම හා කෙරවළපිටිය, කටුනායක හා ත්‍රිකුණාමලය කොටුමා උපපොළයන් විශාලනය	2,525	100%	2022 ජනවාරි
	කැස්බෑව හා කළුතර කොටුමා උපපොළයන් ඉදිකිරීම හා නව අනුරාධපුර සහ පැරණි අනුරාධපුර කොටුමා උපපොළයන් විශාලනය	2,738	100%	2022 පෙබරවාරි
	හ.වි.සං.බ.කා.ප්‍ර.ව්‍යා.: අදියර 2- පැකේජය 9: කෙරවළපිටිය කි.වෝ. 220 ස්විච්චිකරණ ස්ථාපනය	2,910	42%	2022 අගෝස්තු
ජාතික සම්ප්‍රේෂණ හා බෙදාහැරීමේ ජාල සංවර්ධන හා කාර්යක්ෂමතා ප්‍රවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	පැකේජය 1 - කි.වෝ. 400, කි.වෝ. 220, කි.වෝ. 132 සම්ප්‍රේෂණ මාර්ග ඉදිකිරීම	13,003	60%	2023 ජූනි
	පැකේජය 2 - කොටුමා උපපොළ ඉදිකිරීම හා විශාලනය	7,418	68%	2023 ජූලි
	පැකේජය 3 - කි.වෝ. 220 හා කි.වෝ. 132 සම්ප්‍රේෂණ මාර්ග ඉදිකිරීම	12,000	60%	2023 ජූනි
	පැකේජය 4 - දෙහිවල, ගල්කිස්ස හා බත්තරමුල්ල ප්‍රාථමික උපපොළ, බෙදාහැරීමේ උපපොළ හා කේබල ඉදිකිරීම	4,880	41%	2023 සැප්තැම්බර්
සම්ප්‍රේෂණ ඉදිකිරීම් ව්‍යාපෘති ශාඛාව - සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය ඉදිකිරීම්	නව අනුරාධපුර මෙ.වෝ.ඇ. 100 ප්‍රතිවාරකය හා මන්නාරම කොටුමා උපපොළෙහි මෙ.වෝ.ඇ. 50 ප්‍රතිවාරක ස්ථාපනය	1,463	98%	2022 අප්‍රේල්
	වගවත්ත කොටුමා උපපොළ ඉදිකිරීම	1,898	80%	2022 අගෝස්තු
	මැදගොඩ - අම්පාර කි.වෝ. 132 සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය නැවත ඉදිකිරීම	3,276	9%	2025 ජනවාරි
	වික්වෝරියා-රන්ටැමේ කි.වෝ. 220 සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය ඉදිකිරීම	1,400	5%	2024 දෙසැම්බර්
	පුනරින්-කිලිනොච්චි කි.වෝ. 220 සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය ඉදිකිරීම	3,450	8%	2025 දෙසැම්බර්
	අතුරුගිරිය - කොළොන්නාව කි.වෝ. 132 සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය විශාලනය	170	35%	2023 ජූනි

	කොළොන්නාව - පන්නිපිටිය කි.වෝ. 132 සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය නැවත ඉදිකිරීම	960	8%	2024 ජූනි
	කැලණිතිස්ස - කොළොන්නාව කි.වෝ. 132 සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගයේ උස වැඩිකිරීම	702	8%	2023 අප්‍රේල්
	බියගම - පන්නිපිටිය කි.වෝ. 220 සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගයේ උස වැඩිකිරීම	121	ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කරනු පිණිස මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියෙන් මුදල් ලැබිය යුතුව පවතී.	2023 පෙබරවාරි
සම්ප්‍රේෂණ ඉදිකිරීම් ව්‍යාපෘති ශාඛාව - කොටුමා උපපොළ ඉදිකිරීම	නව අනුරාධපුර කොටුමා උපපොළෙහි මෙ.වෝ.අැ. 2x50 ප්‍රතිවාරකය හා මන්නාරම කොටුමා උපපොළෙහි මෙ.වෝ.අැ. 1x50 ප්‍රතිවාරකය ස්ථාපනය	1,463	98%	2022 නොවැම්බර්
	වගවත්ත කොටුමා උපපොළ ඉදිකිරීම (ද්විත්ව බස්බාර් සහිත මෙ.වෝ.අැ. 2x45 තරාජැවිය ඉදිකිරීම)	1,898	80%	2022 දෙසැම්බර්
	කැලණිතිස්ස කි.වෝ. 132 වායු පරිවරණික ස්විච්චිපත්නය පුළුල් කිරීම	464	66%	2022 දෙසැම්බර්
	නව පොල්පිටිය ස්විච්චිකරණ ස්ථානයේ සම්ප්‍රේෂණ මාර්ග පර්යන්තයෙහි කි.වෝ. 220 ද්විත්ව බස්බාර් දෙකක් ඉදිකිරීම	291	97%	2022 ඔක්තෝබර්
	කොටුගොඩ විශාලත කටයුතු	73	68%	2022 මැයි
	බලන්ගොඩ විශාලත කටයුතු	66	64%	2022 ජූනි
	අතුරුගිරිය විශාලත කටයුතු	15	45%	2023 මාර්තු
	රත්මලාන කොටුමා උපපොළෙහි කි.වෝ. 33 පෝෂක පර්යන්ත දෙකක් ඉදිකිරීම	148	99%	2022 මාර්තු
	අම්පාර කොටුමා උපපොළෙහි කි.වෝ. 132 තනි බස්බාර් සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය ඉදිකිරීම	85	17%	2023 ජනවාරි
	රන්ටැඹේ ස්විච්චි පර්යන්තයෙහි කි.වෝ. 220 වායු පරිවරණික ස්විච්චිපත්නය ඉදිකිරීම	2,809	ටෙන්ඩර් කටයුතු සිදු වෙමින් පවතී	2023 දෙසැම්බර්
	වික්ටෝරියා විදුලි බලාගාරයේ කි.වෝ. 220 1 1/2 කැඩුම් පද්ධති සම්ප්‍රේෂණ මාර්ග පර්යන්ත එකක් ඉදිකිරීම	229	ටෙන්ඩර් කටයුතු සිදු වෙමින් පවතී	2023 දෙසැම්බර්
	රන්දෙනියේ (උමා ඔය ජල විදුලි ව්‍යාපෘතිය) කි.වෝ. 132 ස්විච්චි පර්යන්තය ඉදිකිරීම	350	78%	2022 දෙසැම්බර්
සම්ප්‍රේෂණ ව්‍යාපෘති	පවිත්‍ර බලශක්ති අවශේෂණ සම්ප්‍රේෂණ ව්‍යාපෘතිය- ජළුබ1 :ක්ෂ - ජළුබ1*ට පූර්ව ක්‍රියාත්මක කටයුතු (ඉඩම් අත්පත් කරගැනීම, රැහැන් මාර්ග සඳහා මූලික පරිසර පරීක්ෂණ අනුමැතීන්, රැහැන් මාර්ග සමීක්ෂණය, කොටුමා උපපොළ සැකසුම් සැලැස්ම ආදිය)	405	27%	2025 දෙසැම්බර්
විදුලි පද්ධතියේ විශ්වසනීයත්වය ශක්තිමත් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය	පැකේජය 1 (A කොටස) - කලවාන හා මීගමුව කි.වෝ. 132/33 කොටුමා උපපොළයන් ඉදිකිරීම	3,638	ටෙන්ඩර් කටයුතු සිදු වෙමින් පවතී	2024 නොවැම්බර්

<p>පැකේජය 1 (B කොටස) - මීරිගම කි.වෝ. 220/33 කොටුමා උපපොළ, නව අනුරාධපුර කොටුමා උපපොළෙහි කි.වෝ. 220 රැහැන් පර්යන්ත 2ක්, හම්බන්තොට කොටුමා උපපොළෙහි කි.වෝ. 132 රැහැන් පර්යන්ත 2ක් ඉදිකිරීම හා මාතර කි.වෝ. 132/33 කොටුමා උපපොළ විශාලනය</p>	<p>4,655</p>	<p>මිල ලංසු විවෘත කරනු පිණිස ආසියානු සංවර්ධන බැංකු එකගතාවය අපේක්ෂාවෙන් පසුවේ</p>	<p>2024 ජූලි</p>
<p>පැකේජය 2 (A කොටස) - කි.වෝ. 132 ද්විත්ව පරිපථ මාතර - හම්බන්තොට සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය (කි.මී. 77), කි.වෝ. 132 ද්විත්ව පරිපථ හම්බන්තොට - තිස්සමහාරාමය සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය (කි.මී. 23), හොරණ-පාදුක්ක සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගයේ සිට හෝමාගම කොටුමා උපපොළ දක්වා වූ කි.වෝ. 132 ද්විත්ව පරිපථය (කි.මී. 8), අම්බලන්ගොට-ගාල්ල සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගයේ සිට බද්දේගම කොටුමා උපපොළ දක්වා වූ කි.වෝ. 132 ද්විත්ව පරිපථය, පැලියගොඩ කොටුමා උපපොළේ භූගත කේබල පර්යන්තය සඳහා කැළණියේ කේබල් පර්යන්ත කුලුන ඉදිකිරීම.</p>	<p>4,396</p>	<p>ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව වෙතින් සිදුවන ණය අවසන්කරණ කටයුතු අපේක්ෂාවෙන් පසුවේ</p>	<p>2024 මැයි</p>
<p>පැකේජය 2 (B කොටස)- පැලියගොඩ කි.වෝ. 132/22 කොටුමා උපපොළ වෙත හරස් සම්බන්ධක පොලිතින් භූගත කේබලය ඉදිකිරීම</p>	<p>200</p>	<p>ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව වෙතින් සිදුවන ණය අවසන්කරණ කටයුතු අපේක්ෂාවෙන් පසුවේ</p>	<p>2023 ජූලි</p>
<p>පැකේජය 3 - තිස්සමහාරාමය, බද්දේගම, හෝමාගම හා පැලියගොඩ කි.වෝ. 132/33 කොටුමා උපපොළයන් ඉදිකිරීම</p>	<p>2,045</p>	<p>ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව වෙතින් සිදුවන ණය අවසන්කරණ කටයුතු අපේක්ෂාවෙන් පසුවේ</p>	<p>2023 මාර්තු</p>
<p>පැකේජය 4- කි.වෝ. 220, ද්විත්ව පරිපථ නව අනුරාධපුර - නව හබරණ සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය (කි.මී. 46), කි.වෝ. 132 කුකුලේ-කලවාන සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය, නව හබරණ-වේයන්ගොඩ සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගයේ සිට මීරිගම කොටුමා උපපොළ දක්වා කි.වෝ. 220 සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය (කි.මී. 5) ඉදිකිරීම.</p>	<p>2,921</p>	<p>ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව වෙතින් සිදුවන ණය අවසන්කරණ කටයුතු අපේක්ෂාවෙන් පසුවේ</p>	<p>2024 අප්‍රේල්</p>

4. වසර 2023 සඳහා වූ සංවර්ධන වැඩසටහන්

4.1. සම්ප්‍රේෂණ සංවර්ධනයන්

3.5 කොටස තුළ සඳහන් සම්ප්‍රේෂණ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතීන්ට අමතරව, පුනර්ජනනීය බලශක්ති පදනමත ජනනය අවශෝෂණය කරගනිමින් පද්ධතිය විශ්වසනීයත්වය ප්‍රවර්ධනය කරනු පිණිස 2023 වසර වෙනුවෙන් පහත සඳහන් කොටුමා උපපොළ විශාලනයන් දහය හඳුනාගෙන ඇත. මෙම ව්‍යාපෘති සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබාගැනීමේ කටයුතු සිදුවෙමින් පවත්නා අතර, සම්ප්‍රේෂණ සැලසුම්කරණ අධ්‍යයනයන් තුළට ඇතුළත් කෙරෙනු ඇත.

- ආශ්‍රිත ස්විච්චපන්න හා සිවිල් කටයුතුද සමගින් මෙ.වෝ.ඇ. 1X45, කි.වෝ. 220/35 තරාපැව් එක් කරමින් මන්නාරම කි.වෝ. 220/33 කොටුමා උපපොළ විශාලනය.
- ආශ්‍රිත ස්විච්චපන්න හා සිවිල් කටයුතුද සමගින් මෙ.වෝ.ඇ. 1X31.5, කි.වෝ. 220/33 තරාපැව් එක් කරමින් හම්බන්තොට කි.වෝ. 220/132 කොටුමා උපපොළ විශාලනය.
- ආශ්‍රිත ස්විච්චපන්න හා සිවිල් කටයුතුද සමගින් මෙ.වෝ.ඇ. 1X63, කි.වෝ. 132/33 තරාපැව් එක් කරමින් මහියංගනය කි.වෝ. 132/33 කොටුමා උපපොළ විශාලනය.
- ආශ්‍රිත ස්විච්චපන්න හා සිවිල් කටයුතුද සමගින් මෙ.වෝ.ඇ. 1X31.5 , කි.වෝ. 132/33 තරාපැව් එක් කරමින් පොළොන්නරුව කි.වෝ. 132/33 කොටුමා උපපොළ විශාලනය.
- ආශ්‍රිත ස්විච්චපන්න හා සිවිල් කටයුතුද සමගින් මෙ.වෝ.ඇ. 1X31.5 , කි.වෝ. 132/33 තරාපැව් එක් කරමින් මහව කි.වෝ. 132/33 කොටුමා උපපොළ විශාලනය.
- ආශ්‍රිත ස්විච්චපන්න හා සිවිල් කටයුතුද සමගින් මෙ.වෝ.ඇ. 1X31.5 , කි.වෝ. 132/33 තරාපැව් එක් කරමින්

- වචනතිව් කි.වෝ. 132/33 කොටුමා උපපොළ විශාලනය.
- ආශ්‍රිත ස්විච්චපන්න හා සිවිල් කටයුතුද සමගින් මෙ.වෝ.ඇ. 1X75, කි.වෝ. 220/33 තරාපැව් එක් කරමින් නොරොච්චෝලේ කි.වෝ. 220/33 කොටුමා උපපොළ විශාලනය.
  - ආශ්‍රිත ස්විච්චපන්න හා සිවිල් කටයුතුද සමගින් මෙ.වෝ.ඇ. 1X31.5 , කි.වෝ. 132/33 තරාපැව් එක් කරමින් ඇඹිලිපිටිය කි.වෝ. 132/33 කොටුමා උපපොළ විශාලනය.
  - ආශ්‍රිත ස්විච්චපන්න හා සිවිල් කටයුතුද සමගින් මෙ.වෝ.ඇ. 1X31.5 , කි.වෝ. 132/33 තරාපැව් එක් කරමින් වාලච්චේන කි.වෝ. 132/33 කොටුමා උපපොළ විශාලනය.
  - ආශ්‍රිත ස්විච්චපන්න හා සිවිල් කටයුතුද සමගින් මෙ.වෝ.ඇ. 1X63, කි.වෝ. 220/33 තරාපැව් එක් කරමින් නාඩුකුඩා කි.වෝ. 220/33 කොටුමා උපපොළ විශාලනය.

තවද, පහත සඳහන් ව්‍යාපෘති 2023 වසර සඳහා වූ කැප නොකළ යෝජනා ලෙස හඳුනාගෙන ඇති අතර, සිදු කෙරෙමින් පවත්නා සම්ප්‍රේෂණ සැලසුම්කරණ අධ්‍යයනයන්ගෙන් අනතුරුව තහවුරු කෙරෙනු ඇත.

ව්‍යාපෘතිය	අන්තර්ගත කරුණු
දක්ෂිණ පුනර්ජනනීය බලශක්ති කළාප සංවර්ධනය	සූරියවැව කි.වෝ. 220 කොටුමා උපපොළ ඉදිකිරීම
	සූරියවැව කොටුමා උපපොළ ඉදිකිරීම - කි.වෝ. 200 කොටුමා උපපොළ 2ක් සංවර්ධනය
	හම්බන්තොට කි.වෝ. 220 කොටුමා උපපොළ විශාලනය
	හම්බන්තොට කොටුමා උපපොළ, සූරියවැව කොටුමා උපපොළ - සූරියවැව කොටුමා උපපොළ 2 කි.වෝ. 220 සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය ඉදිකිරීම
නැගෙනහිර පුනර්ජනනීය බලශක්ති කළාප සංවර්ධනය	සාම්පුර් 220/33 කොටුමා උපපොළ ඉදිකිරීම
	සාම්පුර් සිට කප්පල්තුරේ දක්වා වූ කි.වෝ. 220 සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය ඉදිකිරීම (මූලිකව කි.වෝ. 132හි ක්‍රියාත්මක විය)
	වාලච්චේන කි.වෝ. 132/33 ඉදිකිරීම, පවත්නා කොටුමා උපපොළ විශාලනය
	වවුනතිව් කි.වෝ. 132/33 ඉදිකිරීම, පවත්නා කොටුමා උපපොළ විශාලනය
උතුරු පුනර්ජනනීය බලශක්ති කළාප සංවර්ධනය	නව හබරණ - වච්චියා - උතුරු ස.නො.පු.බ. ඒකරාශීකරණයේ සිට කි.වෝ. 400 සම්ප්‍රේෂණ නාරටි මාර්ග සංවර්ධනය
	උතුරු ස.නො.පු.බ. ස්විච්චකරණ ස්ථානය ඉදිකිරීම
වයඹ පුනර්ජනනීය බලශක්ති කළාප සංවර්ධනය	වච්චියාවේ සිට මන්නාරම සන්තායකය දක්වා වූ කි.වෝ. 220 සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය උත්ශ්‍රේණීගතකරණය
	සීලාවතුර - මන්නාරම සම්ප්‍රේෂණ සංවර්ධන ඉදිකිරීම
	මන්නාරම - 2 කි.වෝ. 220 ඒකරාශීකරණ උපපොළ ඉදිකිරීම
	දෙවන මන්නාරම - වච්චියා කි.වෝ. 220 සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය ඉදිකිරීම

4.2. ජනන සංවර්ධනයන්

3, 4.2 හා 4.3 කොටස්වල සඳහන් ජනන සංවර්ධනයන්ට අමතරව, පහත සංවර්ධනයන් අරමුදල්කරණය සඳහා සූදානම්ව පවතී.

- සම්පත් පුරෝකථන පද්ධතියද සමගින් පුනර්ජනනීය බලශක්ති මේසය පිහිටුවීමට අදාළ කටයුතු ආරම්භ කිරීම.

- නියමු පරිමාණ මෙ.වො. 20 මෙ.වො.පැ 50 බැටරි බලශක්ති ගබඩාකරණ පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම
- දිගු කාලීන ජනන ව්‍යාප්ති සැලැස්ම කෙටුම්පත 2023-2042 ප්‍රකාර 2026 වසර තුළ මෙ.වො. 200 අභ්‍යන්තර දහන එන්ජින් විදුලි බලාගාරය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ මූලික කටයුතු (මෙය අනුමත දිගු කාලීන ජනන ව්‍යාප්ති සැලැස්ම 2022-2041 තුළද හඳුනාගෙන ඇත).
- දැනට අනුමත දිගු කාලීන ජනන ව්‍යාප්ති සැලැස්ම තුළ හඳුනාගෙන ඇති පරිදි පුනර්ජනනීය බලශක්ති සංවර්ධනය. (යම් ව්‍යාපෘති දැනටමත් කැපකරනු ලැබ 4.3 කොටස තුළ දක්වා ඇති පරිදි කටයුතු සිදු වෙමින් පවතී).

තෙවන පරිච්ඡේදය

සී/ස ලංකා විදුලි පුද්ගලික සමාගම

1. හැඳින්වීම

සීමාසහිත ලංකා විදුලිබල (පුද්ගලික) සමාගම (ලෙකෝ) 1982 අංක 17 දරණ හා 2007 අංක 07 දරණ සමාගම් පනත යටතේ මිගමුවේ සිට ගාල්ල දක්වා වූ ශ්‍රී ලංකාවේ බටහිර වෙරළ තීරයේ ප්‍රධාන ආර්ථික කලාපය තුළ බලයලත් ප්‍රදේශයට විදුලිබලය බෙදා හැරීමේ මූලික අරමුණු ඇතිව 1983 වර්ෂයේදී සංස්ථාපිත කරන ලදී. පසුව 2009 අංක 20 දරණ විදුලිබල පනත මගින් ලෙකෝ වෙත බෙදා හැරීමේ බලපත්‍රයක් නිකුත් කරමින් මහජන උපයෝගිතා කොමිෂන් සභාවේ නියාමනය යටතට ගෙන එන ලදී.

2. 2022 වර්ෂයෙහි සංවර්ධන ව්‍යාපෘති හා ක්‍රියාකාරකම්වල ප්‍රගතිය

ව්‍යාපෘති හා ප්‍රගතිය

මෙහෙයුම්

- බෙදාහැරීම් ජාලයතුළ ව්‍යාප්තිය හා පුනරුත්ථාපන කටයුතු පාරිභෝගික යිනගේ විදුලි ඉල්ලුම සහ සැපයුම් විශ්වාසනීයත්වය වැඩි දියුණු කිරීමේ අවශ්‍යතාවයමත ක්‍රියාත්මක කිරීම
  - බෙදා හැරීමේ ශක්ති හානිය අඛණ්ඩව අඩු කිරීම සඳහා විදුලි සැපයුම් පද්ධතියේ කාර්යක්ෂමතාවය ඉහළ නැංවීම.
  - විදුලි බිඳ වැටීම් අවම කිරීම හා බිඳවැටීම් ප්‍රතිස්ථාපන කාලය අඩු කිරීමෙහි අඛණ්ඩ වර්ධනය.
  - නව සම්බන්ධතා ඇතුළු පාරිභෝගිකයින් ඉල්ලුම් කරන ලද සේවාවන් සඳහා වන සැකසුම් කාලය අඩු කිරීම.
- සංවර්ධන ක්‍රියාවලීන්**
- ජාලයක් බවට පත් කිරීමේ සැලසුම තුළ සුහුරුවිදුලි මණු, ජාල අධීක්ෂණ උපකරණ සහ ස්වයංක්‍රීය ස්විච් වැනි

ස්මාර්ට් උපාංග සවි කිරීම සිදු වෙමින් පවතින අතර මේ දක්වා සුහුරු විදුලි මණු හා උපාංග 50,000 ක් පමණ පද්ධතියට එකතු කර ඇත.

- සමාගමේ අභ්‍යන්තර කටයුතු ස්වයංක්‍රීයව සිදුකරන අතර කඩදාසි රහිත කාර්යාල සංකල්පය වෙත ගමන් කරයි. දුරස්ථ මණු කියවුම් ලබාගෙන සිදුකරනු ලබන විද්‍යුත් විදුලි බිල්පත් සේවය පාරිභෝගිකයන්ට හඳුන්වා දී ඇති අතර ගෙවීම් අන්තර් ජාලය හරහා සිදු කල හැක. සියලුම පාරිභෝගික සේවාද අන්තර්ජාලය පදනම් කරගත් යෙදුම් සඳහා විවෘතය.
- විදුලි ජාලපාලනය ස්වයංක්‍රීය කිරීම සඳහා උසස් බෙදා හැරීමේ කළමනාකරණ පද්ධතියක් හඳුන්වා දී ඇත.
- ආයතනයේ විදුලි පද්ධතියේ සියලුම ජාල වත්කම් GIS තාක්ෂණය හරහා අත්පත් කරගෙන ඇති අතර එමගින් මෙහෙයුම් කළමනාකරණය කාර්යක්ෂම සිදුකිරීමට හැකියාව සාක්ෂාත් කරගෙන ඇත.
- හරිත විදුලිබල සංවර්ධන හා බලශක්ති කාර්යක්ෂමතා වැඩිදියුණු කිරීමේ ආයෝජන ව්‍යාපෘතිය යටතේ ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව මගින් අරමුදල් සපයන ලද මයික්‍රෝ ග්‍රිඩ් ව්‍යාපෘතිය සාර්ථකව නිමකර ඇත.
- නුගේගොඩ නියමු භූගත කේබල් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සැලසුම් කර, ඉදි කර නිම කර ඇති අතර මෙමගින් ජනාකීර්ණ නුගේගොඩ නගර මධ්‍යයයේ මතුපිට පැවති මධ්‍යම වෝල්ටීයතා විදුලි ජාලය භූගත ජාලයක් බවට පත් කර ඇත.

- නාරාහේන්පිට යෝජිත LECO ප්‍රධාන කාර්යාල ගොඩනැගිලි සංකීර්ණය ඉදිකිරීම ආරම්භ කර ඇත.
- මුදල් සහ වෙක්පත් ලබා ගන්නා කියෝස්ක් යන්ත්‍ර සමඟ ස්වයං ගෙවීම් මධ්‍යස්ථාන හඳුන්වා දීමෙන් පැය 24 පුරා ගෙවීම් එකතු කිරීමේ පහසුකම සක්‍රීය කර ඇති අතර එම සේවාව සියළු LECO පාරිභෝගික සේවා මධ්‍යස්ථාන වෙත ව්‍යාප්ත කරමින්

- පවතී.
- සේවා ගුණාත්මකභාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා AMI සහ ස්මාර්ට් මීටර ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන හා සේවාවන් පහසු කිරීම සඳහා වූ ස්මාර්ට් මීටර දත්ත කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානයේ වැඩ අවසන් නිමාවේ පවතී.

3.1 මූල්‍ය තත්වය

	2017	2018	2019	2020	2021	2022 අයවැය	2022 සැප්තම්බර් වන විට තත්වය
පාරිභෝගිකයින් (බිල්පත් නිකුත්කල)	546,571	562,412	568,250	576,279	591,888	616,011	592,641
විකුණුම් GWh	1519	1,570	1,647	1,624	1,603	2,262	1,189
සේවක සංඛ්‍යාව	1,573	1,570	1,535	1,527	1,505	1,510	1,458
පාරිභෝගික / සේවක අනුපාතය	347	358	370	377	393	408	406
බෙදාහැරීම් අලාභ (11 Kv) %	2.7	2.27	1.61	1.34%	1.94%	3.99%	3.78%
ආදායම රු.මිලි.	29,930	30,944	32,461	30,709	32,201	46,263	25,913
මෙහෙයුම් ලාභය රු.මිලි.	946	779	543	1,543	4,360	415	1,484
වර්ෂයේ ලාභය රු.මිලි.	1,792	2,970	2,687	1,792	3,233	1,566	1,515
මුද්‍ර හිමිකම් රු.මිලි.	29,115	31,756	33,537	34,792	38,409	39,975	40,049
මුද්‍ර බැරකම් රු.මිලි.	11,476	12,348	13,960	12,630	14,059	13,025	12,518
මුද්‍ර වත්කම් රු.මිලි.	40,591	44,104	47,497	47,422	52,468	53,000	52,566

4. මුහුණ දුන් අභියෝග සහ එවැනි අභියෝග වලට මුහුණදීම සඳහා ගෙන ඇති උපාය මාර්ගයන්.
- කෝවිඩ් 19 වසංගත තත්වය හේතුවෙන් විදුලි පාරිභෝගිකයන් සඳහා රජය විසින් ගෙවීම් සඳහා සහන ලබාදුන් අතර ඒ හේතුවෙන් වෙළඳ ණයගැති තත්වය සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගොස් ඇත. අදාළ සහන කාල සීමාවන් අවසන් වුවද දැනට පවතින ආර්ථික අවපාතය පාරිභෝගිකයන්ගේ හිඟ මුදල් පියවීමට සැලකිය යුතු බලපෑමක් එල්ල වී ඇත.

- 2021 වසරේ අවසානයේ සිට වසංගත කාලය තුළ ගෙවීමට නොහැකි විදුලි ගිණුම් ශේෂයන් පියවීමේ වාරික පදනමක් හඳුන්වා දුන් අතර එමගින් පාරිභෝගිකයන්ට අවම බලපෑමක් වන පරිදි බිල්පත් ශේෂයන් පියවීමට අවස්ථාව ලබා දෙන ලදී. තවදුරටත් ගෙවීම් අතපසු කරන ගනුදෙනුකරුවන් සඳහා විසන්ධි කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කර ඇති අතර එහිදී එක් එක් පාරිභෝගිකයන්ගේ ඉල්ලීම් සහ අවශ්‍යතාවයන් සැලකිල්ලට ගනිමින් කාර්ය සිදුකිරීමට කටයුතු යොදා ඇත.

- 2021 වසරේ සිට භාණ්ඩ ආනයනයන් සීමා කිරීම හේතුවෙන් හා පවතින් විදේශ විනිමය ආර්ථික අර්බුදය හේතුවෙන් ආයතනයේ සැපයුම්කරුවන් බලවත් පීඩාවට පත්වී ඇති අතර බොහෝ සැපයුම් අඩාල වී ඇත. තවද භාණ්ඩ හා සේවාවන්හි මිල අධික ලෙස විවලය වීම හේතුවෙන් සමහරක් සැපයුම්කරුවන් විසින් භාණ්ඩ හා සේවා සැපයුම් අත්හිටුවා ඇති අතර පවතින ප්‍රසම්පාදන රාමුව තුළ ඒ සඳහා කටයුතු කිරීම අභියෝගයක් වී ඇත. මේ හේතුවෙන් පාරිභෝගිකයන්හට සපයනු ලබන සමහර සේවාවන් අඩාලවීම්ද සිදුවී ඇත.
- භාණ්ඩ හා සේවා සැපයුම් නිසිපරිදි පවත්වා ගැනීමට එක් එක් සැපයුම්කරුවන් හට බලපා ඇති ප්‍රශ්න සම්බන්ධ විසඳුම් ලබාදීමට කටයුතු යොදා ඇති අතර භාණ්ඩ සකසුරුවම් ලෙස භාවිතය තුළින් සිදුවිය හැකි සේවා අඩාල වීම් අවම කිරීම කල හැකි වනු ඇත.
- 2022 වසරේ පලමු කාර්තුවේ සිට සිදුකරනු ලබන විදුලි කප්පාදුව හේතුවෙන් පාරිභෝගිකයන්ගේ අප්‍රසාදය ආයතනය වෙත එල්ල වී ඇති නමුත් කරුණු පහදා දීම තුළින් හා අනෙකුත් සේවාවන්හි ගුණාත්මක තත්ත්වය ඉහල දැමීම මගින් මෙම තත්ත්වය සමනය කර ගැනීමට ආයතනය කටයුතු කරමින් පවතී.
- පවතින ආර්ථික තත්ත්වය හේතුවෙන් අයවැය මගින් ඉදිරිපත් කළ විකුණුම් පුරෝකථනයට සාපේක්ෂව සත්‍ය අලෙවිය පහත වැටී තිබුණි. කෙසේ වුවද, සමාගමට දැනට පවතින පොදු කාර්ය වියදම් පාලනය කිරීමට හැකි වී ඇත.

5. 2023 වර්ෂය සඳහා වැඩ සටහන් සහ ව්‍යාපෘති

- ආයතනයේ සේවාවන්හි කාර්යක්ෂමතාවය සහ ඵලදායක්ත්වය තවදුරටත් ඉහල නැංවීම ප්‍රධාන කාර්යයක් වන අතර ඒ සඳහා ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලි ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සියළුම ක්‍රමාලය ආවරණය වන පරිදි අඛණ්ඩව සිදු කරනු ඇත. තවද ආයතනය තුළ පවතින කාර්ය සාධක මට්ටම වැඩිදුරටත් ඉහල නැංවීමට කාර්ය

- සාධන කළමනාකරණ පද්ධතියක් සකස් කරනු ලැබේ.
- කාර්යක්ෂමතාව සහ පාරිභෝගික සේවා ඉහළ නැංවීම සඳහා සුහුරු ජාලක (SMART GRID) විසඳුම ක්‍රියාත්මක කිරීමේ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කටයුතු අඛණ්ඩව සිදු කෙරේ.
- විදුලි බල පද්ධතියේ විශ්වසනීයත්වය බල ගැන්වීමේ ව්‍යාපෘති කටයුතු අඛණ්ඩව සිදු කරනු ලැබේ. ඒ අතර ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව මගින් ලබා ගැනීමට අපේක්ෂිත ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 50 ක ණය පිරිවැයක් යටතේ සිදුකිරීමට සැලසුම් කර ඇති ව්‍යාපෘතිය විශේෂ වන අතර එය වසර හතරක් තුළ අවසන් කිරීමට අපේක්ෂිතය. තවද ලෙකෝ හි බෙදා හැරීමේ වෝල්ටීයතාවයක් ලෙස 33kV හඳුන්වා දීම මෙමගින් බලාපොරොත්තු වන අතර විශ්වාසනීයත්වය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ලෙකෝ විදුලි ජාල ප්‍රභවයට සෘජුව 132/33 kV ජාලක උපපොළවල් හඳුන්වා දෙනු ඇත.
- ප්‍රධාන කාර්යාලයේ ඉදි කිරීමේ ව්‍යාපෘති කටයුතු අඛණ්ඩව සිදු කරන බැවින් ප්‍රධාන කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල 2024 වන විට වාසය කිරීමට සූදානම් වනු ඇත.

හතරවන පරිච්ඡේදය

ශ්‍රී ලංකා සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය

1.0 SLSEA හි ප්‍රධාන අරමුණු සහ ක්‍රියාකාරකම්

ශ්‍රී ලංකා සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය (SLSEA) යනු සියලු ආකාරයේ පුනර්ජනනීය බලශක්ති සංවර්ධනය, සියලු අංශ හරහා බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාව වැඩි දියුණු කිරීම, හිතකර ප්‍රතිපත්ති සැකසීම, බලශක්ති තොරතුරු කළමනාකරණය සහ අවශ්‍ය ආයෝජන සහතික කිරීම මගින් රටේ තිරසාර බලශක්ති න්‍යාය පත්‍රය ක්‍රියාත්මක කරන රාජ්‍ය ආයතනයයි. තිරසාර බලශක්ති අංශය. ශ්‍රී ලංකාවේ විදුලිබල ක්ෂේත්‍රය මේ වන විට අභියෝග රැසකට මුහුණ දී සිටී, විශේෂයෙන්ම මුළු රටටම දැරිය හැකි මිලකට අඛණ්ඩ විදුලිය සැපයීම සහ කාප විදුලිය නිෂ්පාදනය සඳහා ආනයනික ගොසිල ඉන්ධන මත දැඩි ලෙස යැපීම හේතුවෙන් ආර්ථිකයට ඇති දැඩි අහිතකර බලපෑම් සම්බන්ධයෙන්. මෙම තත්ත්වය පාලනය කිරීම සඳහා රජය පහත ඉලක්ක තබා ඇත.

- ආනයනික ගොසිල ඉන්ධන සඳහා විකල්පයක් ලෙස 2030 වන විට නව පුනර්ජනනීය බලශක්ති ප්‍රභවයන් භාවිතයෙන් 70% ජල විදුලි උත්පාදනය.
- 2030 වන විට බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාව වැඩිදියුණු කිරීමේ සහ සංරක්ෂණ (EEI & C) පියවරයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම හරහා 2020 දී සම්පූර්ණ බලශක්ති භාවිතය 30% කින් අඩු කිරීම.

2.0 ප්‍රගතිය 2022

2.1 ශ්‍රී ලංකාවේ බලශක්ති සංරක්ෂණයේ වත්මන් තත්ත්වය සහ 2022 දී හඳුන්වා දුන් නව පියවර

2.1.1 කාර්මික සහ සේවා අංශයේ වැඩසටහන් -ISS

2.1.2 බලශක්ති කළමනාකරණ පද්ධති පිහිටුවීම

විගණක වැඩසටහන, බලශක්ති පරිභෝජන මිණුම් සලකුණු ස්ථාපිත කිරීම වැනි දිගුකාලීන වැඩසටහන් හරහා වාණිජ හා කාර්මික අංශවල බලශක්ති සංරක්ෂණයට පහසුකම් සපයයි. ලියාපදිංචි බලශක්ති කළමනාකරුවන්, විගණකවරුන් සහ ප්‍රධාන වශයෙන් බලශක්ති කළමනාකරණ කටයුතුවල නියැලී සිටින සමාගම්. කාර්මික සහ වාණිජ අංශ පහත පරිදි ලබා දී ඇත.

- (i) බලශක්ති කළමනාකරුවන් 237 ක්
- (ii) 24 පිළිගත් බලශක්ති විගණකවරුන්
- (iii) බලශක්ති සේවා සමාගම් 29 (ESCO)

USAID Sri Lanka Energy Program (SLEP) සහාය ඇතිව බලශක්ති පරිභෝජන දත්ත වාර්තා කිරීම සහ විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා වෙබ් ද්වාරයක් සංවර්ධනය කිරීම සිදු වෙමින් පවතී.

2.1.3 බලශක්ති විගණන, උපදේශන සේවා සහ මිනුම් සඳහා පහසුකම් සැලසීම

උපදේශන සේවා සැපයීම, විමසීම්වලට පිළිතුරු සැපයීම සහ බලශක්ති විගණන පැවැත්වීම මගින් ඔවුන්ගේ බලශක්ති සම්බන්ධ ගැටළු විසඳීමට කාර්මාන්ත සහ වාණිජ සහ රාජ්‍ය අංශයේ ආයතනවලට සහාය වේ. ශ්‍රී ලංකා රුපවාහිනී සංස්ථාව සහ කුරුණෑගල රෝහල සඳහා බලශක්ති විගණන සිදු කරන ලදී. තැපැල් දෙපාර්තමේන්තුවේ සහ මහනුවර ශ්‍රී දළඳා මාලිගාවේ බලශක්ති විගණන කටයුතු සිදු වෙමින් පවතී.

2.2 ගෘහස්ථ, කෘෂි සහ කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායක අංශයේ වැඩසටහන් - SME

2.2.1 බලශක්ති ලේබල් කිරීමේ වැඩසටහන

අවසාන භාවිත අංශවල බලශක්ති භාවිත කාර්යක්ෂමතාව සහතික කිරීම සම්බන්ධයෙන්, බලශක්ති කාර්යක්ෂම උපකරණ භාවිතය එය සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා ප්‍රධාන කාර්යභාරයක්

ඉටු කරයි. වැඩසටහනේ ප්‍රගතිය පහත පරිදි වේ.

2022 වර්ෂය සඳහා සැලසුම් කර ඇති සමීක්ෂණ සහ පර්යේෂණ වැඩසටහන් පහත විස්තර කෙරේ.

2.3 පද්ධති සහ සැලසුම් වැඩසටහන් - SNP

විස්තරය	ප්‍රගතිය
LED ලාම්පු සඳහා අවම බලශක්ති කාර්ය සාධන ප්‍රමිතිය	<ul style="list-style-type: none"> • MEPS ලේබල් කිරීමේ ක්‍රමය සම්පූර්ණයෙන් ක්‍රියාත්මක වේ • MEPS ලේබලය මත මාධ්‍ය අන්තර්ගතය සංවර්ධනය කරන ලදී
LED පැනල් සඳහා අවම බලශක්ති කාර්ය සාධන ප්‍රමිතිය	<ul style="list-style-type: none"> • SLS 1740:2022 ලෙස ප්‍රකාශිත ප්‍රමිතිය සකස් කිරීම.
ජල පොම්ප සඳහා බලශක්ති ලේබල් කිරීමේ වැඩසටහන.	<ul style="list-style-type: none"> • ජල පොම්ප සඳහා බලශක්ති කාර්ය සාධන ප්‍රමිතීන් අවසන් කරන ලද අතර පොම්ප පරීක්ෂණ පහසුකමක් ප්‍රසම්පාදනයට අදාළ මූලික කටයුතු අවසන් කරන ලදී.
සිලිං විදුලි පංකා සඳහා බලශක්ති ලේබල් කිරීමේ වැඩසටහන	<ul style="list-style-type: none"> • SLSI හි ස්ථාපිත පරීක්ෂණ පහසුකම සම්පූර්ණයෙන්ම ක්‍රියාත්මක වූ අතර ලේබල් කිරීමේ ක්‍රමය සම්පූර්ණයෙන් ක්‍රියාත්මක වේ.
පරිගණක සඳහා බලශක්ති ලේබල් කිරීමේ වැඩසටහන	<ul style="list-style-type: none"> • ස්වේච්ඡා වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක වේ.
ශීතකරණ සඳහා බලශක්ති ලේබල් කිරීමේ වැඩසටහන	<ul style="list-style-type: none"> • ස්වේච්ඡා ලේබල් කිරීමේ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක වේ සමාගම් තුනක් ස්වේච්ඡා වැඩසටහනට සම්බන්ධ විය.
LED ලාම්පු සඳහා බලශක්ති ලේබල් කිරීමේ වැඩසටහන	<ul style="list-style-type: none"> • අනිවාර්ය MEPS ලේබලය ක්‍රියාත්මක විය.
කාමර වායු සමීකරණ	<ul style="list-style-type: none"> • වායු සමීකරණ පරීක්ෂණ පහසුකමක් ස්ථාපිත කිරීම සඳහා ප්‍රදානයක් කොරියානු රජය විසින් අනුමත කරන ලද අතර කාමර AC හි ක්‍රියාකාරීත්වය පරීක්ෂා කිරීම සඳහා පරීක්ෂණ පහසුකම ස්ථාපිත කිරීම සිදු වෙමින් පවතී.
රූපවාහිනී, රයිස් කුකර් සහ මේස/පාදක විදුලි පංකා	<ul style="list-style-type: none"> • මෙම උපකරණ සඳහා බලශක්ති කාර්ය සාධන ප්‍රමිතීන් සකස් කිරීම සිදු වෙමින් පවතින අතර උපකරණ සඳහා අදාළ මිණුම් සලකුණු තීරණය කිරීම සඳහා පරීක්ෂණ සිදු කර ඇත.
විදුලි මෝටර	<ul style="list-style-type: none"> • පාදම සහ බිත්ති විදුලි පංකා සඳහා ප්‍රමිති සකස් කිරීම අවසන් කර ඇත.

2.3.1 බිල්ට් පරිසරය සඳහා කේත සහ මාර්ගෝපදේශ

ගොඩනැගිලි කේතය ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති අතර, එය තාක්ෂණික යාවත්කාලීන කිරීම් සහ වැඩිදියුණු කළ අනුකූලතා අවශ්‍යතා සමඟ සම වීමට නියමිත කාල පරාසයන් තුළ සමාලෝචනය කර යාවත්කාලීන කරනු ලැබේ. ගොඩනැගිලි සංග්‍රහයේ නව සංස්කරණයක් සම්පූර්ණ කරන ලදී.

- සියලුම අංශවල EEI සහ RE වැඩසටහන් සඳහා ප්‍රතිපත්තිමය හිඬැස්, බාධක සහ බාධා පිළිබඳ විමර්ශන කිහිපයක් ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී. සියලුම අංශවල EEI සහ RE වැඩසටහන් සඳහා ප්‍රතිපත්තිමය හිඬැස්, බාධක සහ බාධා හඳුනාගැනීම සඳහා ප්‍රශ්නාවලිය උපදේශකවරුන්, මුහුදු කාර්ය මණ්ඩලය, බලශක්ති කළමනාකරුවන් සහ ESCOs වෙත යවා ඇති අතර ඔවුන්ගේ ප්‍රතිචාර මත පදනම්ව වාර්තා සම්පාදනය වෙමින් පවතී.

2.4 සමීක්ෂණ සහ පර්යේෂණ වැඩසටහන් - SNR

- බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාව වැඩිදියුණු කිරීම සහ සංරක්ෂණය සහ පුනර්ජනනීය බලශක්තිය පිළිබඳ සමීක්ෂණ සහ පර්යේෂණ සිදු කරනු ලබන්නේ වර්තමාන අවස්ථා හඳුනා ගැනීමට සහ විවිධ වැඩසටහන් සහ ව්‍යාපෘති සමඟ ඉදිරියට යාමට සහ නව තාක්ෂණයන් හඳුනා ගැනීමට සහ තාක්ෂණ හුවමාරු වැඩසටහන් සැලසුම් කිරීමට ය.

- ඉන්වෙන්ටරි සකස් කිරීම, විලර් පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගැනීම සහ කාර්යක්ෂම ඒකක සමඟ ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමේ සමස්ත ඉතිරි කිරීමේ හැකියාව ප්‍රමාණ කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ සිසිලන යන්ත්‍ර පිළිබඳ සමීක්ෂණය සඳහා උපදේශන සේවාවක් බඳවා ගැනීමේ ප්‍රසම්පාදනය සිදු වෙමින් පවතී. සු.බ.අ. හි ලියාපදිංචි ESCOs සහ පුහුණු ආයතන වලින් ලංසු කැඳවන ලදී. තාක්ෂණික යෝජනා ඇගයීම අවසන්. ලැබුණු මූල්‍ය යෝජනා SLSEA අයවැය (CF) 4 රු. මිලියන ඉක්මවයි. ඔවුන් සමඟ

අවබෝධතා ගිවිසුමක් අත්සන් කිරීම මගින් පාරිසරික අමාත්‍යාංශයේ ජාතික ඕසෝන් ඒකකය (NOU) වෙතින් ඉතිරි රු. මිලියන 2.4 ලබා ගැනීමට සැලසුම් කර ඇත.

- ගෘහස්ථ සුර්ය වහල පාරිභෝගික හැසිරීම් පිළිබඳ විශ්ලේෂණය පිළිබඳ සමීක්ෂණය - මූලික ප්‍රශ්නාවලිය සකස් කර සමාලෝචනය කෙරෙමින් පවතී
- බස්නාහිර පළාතේ නව කාර්යක්ෂම ශීතකරණ සහිත පැරණි අකාර්යක්ෂම ශීතකරණ සඳහා නියමු පරිමාණ හුවමාරු වැඩසටහන. වැඩසටහනක් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා අදහස් දැක්වීම සඳහා 2022/03/30 දින විකුණුම්කරුවන් සමග රැස්වීමක් පවත්වන ලදී. පත්‍රිකාව සහ මාර්ගෝපදේශ මුද්‍රණාලයේ ඇත.
- නුගේගොඩ සුපර් මාර්කට් ලෙකෝ ප්‍රදේශයේ අකාර්යක්ෂම වීදි ලාම්පු ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමේ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

2.5 ප්‍රතිපත්ති සහ උපදේශන වැඩසටහන් -POA

2.5.1 බලශක්ති තොරතුරු කළමනාකරණය

ශ්‍රී ලංකා බලශක්ති ශේෂය 2019 ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද අතර 2020 සහ 2021 ශ්‍රී ලංකා බලශක්ති ශේෂයන් සම්පාදනය කිරීමට කටයුතු ආරම්භ කර ඇත.

2.6 ව්‍යාප්තිය සහ ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් (ONP)

විද්‍යා විෂය ඉගැන්වීම වඩාත් ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය සහ ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයට අන්තර්ක්‍රියාකාරී කිරීමට යෙදවුම් සැපයීම.

- පෙර පාසල් දරුවන් සඳහා සුළං බලශක්තිය පිළිබඳ කාටූන් නිෂ්පාදනය.
- බලශක්ති කාර්යක්ෂම ආහාර පිසීම පිළිබඳ විඩියෝ ඉදිරිපත් කිරීමක් නිෂ්පාදනය කිරීම සහ දියත් කිරීම.
- සංරක්ෂණ යන ඉන්ජිනේරු සහග්‍රාම වෙළුම් හතරකින් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම.

- තිරසාර බලශක්තිය පිළිබඳ නිහඬ දැනුම පිළිබඳ විඩියෝවක් නිෂ්පාදනය කිරීම සහ නිකුත් කිරීම
- සුර්ය බලශක්තිය පිළිබඳ විඩියෝ වාර්තා චිත්‍රපටයක් නිෂ්පාදනය කිරීම සහ නිකුත් කිරීම පාසල් හැර යන අය සුර්ය බලශක්ති කර්මාන්තයට ආකර්ෂණය කර ගැනීම සඳහා නිකුත් කරන ලදී.
- 2022 මාර්තු 17 වැනි දින සුළං බලශක්තිය පිළිබඳ webinar එකක් සාර්ථකව පවත්වන ලදී.
- 2022 ජූනි 07 වැනි දින බලශක්ති සහ පරිසරය පිළිබඳ මාධ්‍යවේදීන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහනක් ආරම්භ කරන ලදී.

2.7 සම්පත් බලමුදු ගැන්වීමේ වැඩසටහන් (RMD)

රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික යන දෙඅංශයේම වාණිජ හා කාර්මික සිසිලන පහසුකම්වල බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ලෝක බැංකුව සහ හරිත දේශගුණික අරමුදල ඩොලර් මිලියන 108 ක් වටිනා ණය රේඛාවක් ආරම්භ කරන ලදී. 2022 අග භාගයේදී රටට ප්‍රතිලාභ ලබා දීම සඳහා අරමුදල් ගලායාම ආරම්භ කළ හැකි යැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

3.1 පුනර්ජනනීය බලශක්ති සංවර්ධන වැඩසටහන්

3.1.1 සම්පත් සංවර්ධන සහ පහසුකම් වැඩසටහන් - RDF

දේශීය පුනර්ජනනීය බලශක්ති (RE) සම්පත් වාණිජ පරිමාණ ව්‍යාපෘති බවට සංවර්ධනය කිරීම වේගවත් කිරීම සඳහා ජාලක පුනර්ජනනීය බලශක්ති ව්‍යාපෘති සඳහා බලශක්ති බලපත්‍ර (EP) සහ තාවකාලික අනුමැතිය (PA) නිකුත් කිරීම භාර ගනී. 2022 ජූලි මස අවසානය දක්වා ආරම්භ කරන ලද ව්‍යාපෘතියේ සාරාංශයක් පහත දැක්වේ.

	තාවකාලික අනුමැතිය (මෙ.වො)	බලශක්ති බලපත්‍ර (මෙ.වො)	බලගන්වන ලද (මෙ.වො)
පෞද්ගල සේවක	0	5	-

කුඩා පරිමාණ ජල	10	39.3	-
සූර්ය පියැසි	0	0	181
භූමිය මත ඉදිකල සූර්ය	560	79.4	19
සුළං	80	10	-
සහ අපද්‍රව්‍ය	10	2	-
එකතුව	660	135.7	200

3.2 තාක්ෂණ සංවර්ධන සහ පර්යේෂණ වැඩසටහන් (RND)

3.2.1 උද්‍යාන සංවර්ධන ව්‍යාපෘති

3.2.1.1 සියඹලාණ්ඩුව මෙගාවොට් 100 සූර්ය බලශක්ති ව්‍යාපෘතිය

සියඹලාණ්ඩුව මෙගාවොට් 100 සූර්ය බලශක්ති ව්‍යාපෘතිය සඳහා යෝජනා කැඳවීමේ (RFP) ඉලක්කය 2022 අගෝස්තු මාසයේදී ඉටු විය. දැන් ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයට යෝජනා ලැබෙමින් පවතී. ලංසු අවසන් දිනය ළඟා වූ පසු, SLSEA සහභාගිත්වයෙන් ව්‍යාපෘතියේ සුදුසු සංවර්ධකයෙකු තෝරා ගැනීම සඳහා යෝජනා ඇගයීමට ලක් කෙරේ.

- ප්‍රවේශ මාර්ග ඉදිකිරීම සිදු වෙමින් පවතී.
- වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ සහයෝගයෙන් ගස් නැවත සිටුවීමේ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මකයි.
- කාලගුණ මධ්‍යස්ථානයක් ස්ථාපිත කරන ලද අතර බලාගාරය ඵලදායී ලෙස සැලසුම් කිරීම සඳහා සාර්ථක වසරක දත්ත රැස් කර ඇත.

3.2.1.2 පුනර්නව RE උද්‍යාන ව්‍යාපෘතිය

පුනර්නව පුනර්ජනනීය බලශක්ති උද්‍යාන ව්‍යාපෘතියේ ව්‍යාපෘති සංවර්ධන කටයුතු අඛණ්ඩව සිදු කරන ලද අතර සිදු කරන ලද ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් වූයේ පාරිසරික හා සමාජ බලපෑම් ඇගයීමයි. මෙම වෙබ් අඩවිය මගින් මෙගාවොට් 233ක සුළං බල ධාරිතාවක් සහ

මෙගාවොට් 150ක සූර්ය බලශක්ති ධාරිතාවක් සංවර්ධනය කෙරේ. ව්‍යාපෘතියේ පළමු අදියර සඳහා මෙගාවොට් 100ක සුළං බල ධාරිතාවක් තෝරාගෙන ඇති අතර, ව්‍යාපෘතියේ මෙම අදියර සඳහා මූලික ව්‍යාපෘති සංවර්ධන කටයුතු සිදු කරන ලදී. පාරිසරික සමාජ බලපෑම් ඇගයීම් අධ්‍යයනය ආසන්න වශයෙන් අවසන් වෙමින් පවතී

3.2.1.3 මන්නාරම II අදියර සුළං බල ව්‍යාපෘතිය

මන්නාරම අර්ධද්වීපයේ විදුලිබල මණ්ඩලයේ මන්නාරම II අදියර සුළං බල ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට මූලපිරී ඇත.

සම්පූර්ණ කරන ලද ශක්‍යතා අධ්‍යයනය, ඩ්‍රෝන් සමීක්ෂණය, කුරුල්ලන් සහ වවුලන් අධ්‍යයනය සහ පාරිසරික අධ්‍යයනය සහ ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම සිදු වෙමින් පවතී.

3.3 සම්පත් සිතියම්කරණ වැඩසටහන් - RMP

3.3.1 පුනර්ජනනීය බලශක්ති සම්පත් හඳුනා ගැනීම

පුනර්ජනනීය බලශක්ති උද්‍යාන හඳුනා ගැනීම

- වෙරවිල් සුළං ව්‍යාපෘතිය මෙගාවොට් 200 වේරාවල් හි මෙගාවොට් 200 ක සුළං බලාගාරයක් සංවර්ධනය කිරීමට මූලික පියවර ගෙන ඇති අතර පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් අධ්‍යයනයන් ආරම්භ කරන ලදී. තවද වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මූලික අවසරය ලබාගෙන පූර්ව ශක්‍යතා අධ්‍යයනය අවසන් කරන ලදී.
- කරවිච්චි සුළං ව්‍යාපෘතිය මෙගාවොට් 100 පූර්ව ශක්‍යතා වාර්තාව සම්පූර්ණ කර EIA ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කිරීමට සැලසුම් කර ඇත
- පහත සඳහන් සූර්ය හා සුළං උද්‍යාන හඳුනාගෙන මූලික ස්ථාන නැරඹීම අවසන් කරන ලදී.
- කරවිච්චි සූර්ය ව්‍යාපෘතිය මෙගාවොට් 100, පොන්නලෙයි සුළං බල ව්‍යාපෘතිය

මෙගාවොට් 100, මාන්තෙයි බටහිර සුළං බල ව්‍යාපෘතිය මෙගාවොට් 100, හම්බන්තොට සුර්ය බල ව්‍යාපෘතිය මෙගාවොට් 100

■ හඳුනාගත් සම්පත් අදාළ පාර්ශවකරුවන් සමඟ සත්‍යාපනය කිරීම

1. ඉඩම් පරිහරණ ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ විභව ඉඩම් සඳහා හඳුනාගත් ඉඩම් හිමිකම සහ ඉඩම් භාවිත තත්ත්වය
2. පුනර්ජනනීය බලශක්ති සංවර්ධන ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම (REDMAP) ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය (CEB) සහ RMA සමඟ එක්ව සකස් කර ඇත.
3. REDPLAN, REDMAP හරහා හඳුනාගත් පුනර්ජනනීය බලශක්ති සම්පත් විභවය සහ EoI ක්‍රියාවලියෙන් ලැබුණු ව්‍යාපෘති සැලකිල්ලට ගනිමින් 2030 වසර වන විට පුනර්ජනනීය බලශක්තිය භාවිතයෙන් 70% ක විදුලි ජනනය සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා පුනර්ජනනීය බලශක්ති සම්පත් විභව සැලැස්ම සකස් කරන ලදී.

3.4 පුනර්ජනනීය බලශක්ති සේවා වැඩසටහන් -RES

3.4.1 සුර්ය බලසංග්‍රාමය

මේ දක්වා ස්ථාන 43,337ක් හරහා ස්ථාපිත සම්පූර්ණ වටිනාකම සුර්ය වහල පද්ධති මෙගාවොට් 640 කි. 468 සේවා සපයන්නන් 2022 මාර්තු වන විට ලියාපදිංචි විය. 2022 මාර්තු වන විට ඉංජිනේරුවන් 1250 ක්, කාර්මික ශිල්පීන් 3,200 ක් සහ තාක්ෂණික නොවන නිලධාරීන් 3,600 ක් ඇතුළුව කර්මාන්තයේ නිර්මාණය වූ මුළු රැකියා අවස්ථා 8050 කි.

4. 2023 දී ක්‍රියාත්මක කරන ලද නව පුනර්ජනනීය බලශක්ති ව්‍යාපෘති

4.1 සම්පත් සිතියම්කරණ වැඩසටහන්

වේරවිල් සහ කරවිච් ප්‍රදේශයේ යෝජිත පුනර්ජනනීය බලශක්ති උද්‍යාන සඳහා ස්ථානීය මිනුම් අවශ්‍යතා සපුරාලීමට අවශ්‍ය කටයුතු

සිදු කිරීම. කරවිච් සුළං සහ සුර්ය බලාගාරය, පොන්නාලෙයි සුළං බලාගාරය සහ මාන්තෙයි බටහිර සුළං බලාගාරය සඳහා පූර්ව ව්‍යාපෘති සංවර්ධන කටයුතු සිදු කිරීම.

4.2 පුනර්ජනනීය බලශක්ති සේවා වැඩසටහන්

ශ්‍රී ලංකාවේ මෙගාවොට් 135 ක සුර්ය බලාගාර ඉදිකිරීම - ඉන්දියානු ණය යටතේ ශ්‍රී ලංකාවේ සුර්ය බලශක්ති සංවර්ධනය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා ඉන්දියානු රජය විසින් ඉන්දියානු එක්සිම් බැංකුව හරහා ඩොලර් මිලියන 100 ක ණය පහසුකම් ලබා දී ඇත. මෙම වැඩසටහන වසර 3 ක කාල පරාසයක් සහිතව 2022 දී දියත් කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ යාපනයේ කුඩා දූපත් වල දෙමුහුන් පුනර්ජනනීය බලශක්ති පද්ධතියක් ඉදිකිරීම. මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ යාපනයේ අතලතිව්, ඩෙල්ෆ් සහ නයිනතිව් යන දූපත් තුනෙහි ප්‍රකාශ වෝල්ටීයතා, සුළං බලය, ඩීසල් උත්පාදක සහ ලිතියම්-අයන ගබඩා බැටරි මත පදනම් වූ දෙමුහුන් බලාගාර සමඟ විදුලිය නිපදවීමට නියමිතය.

කිරිඳිබත් වැවෙහි සහ වන්දිකා වැවේ මෙගාවොට් 1 පාවෙන සුර්ය ව්‍යාපෘති කොරියාවේ වෙළඳ, කර්මාන්ත සහ බලශක්ති අමාත්‍යාංශය විසින් ඉහත ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා දළ වශයෙන් කොරියානු වෙන් බිලියන 6.5 ක ප්‍රදානයන් ලබා දීමට එකඟ වී ඇත.

4.3 සම්පත් සංවර්ධන සහ පහසුකම් වැඩසටහන් (RDF)

EOI යෝජනා ක්‍රමය යටතේ ලියාපදිංචි වූ ව්‍යාපෘති තිස් දෙකකින් ව්‍යාපෘති විසි එකකට තාවකාලික අනුමැතිය ලබා දී ඇත.

5.0 බලශක්ති කළමනාකරණය සහ සංරක්ෂණය 2023 දී ක්‍රියාත්මක කර ඇත

5.1 කාර්මික සේවා අංශයේ (ISS) වැඩසටහන්

5.1.1 බලශක්ති කළමනාකරණ පද්ධති පිහිටුවීම

බලශක්ති මිණුම් සලකුණු නියාමනය ප්‍රකාශයට පත් කිරීමත් සමඟ මූල්‍ය හා සිල්ලර ආයතන සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වනු ලැබේ. තේ අංශයේ බලශක්ති මිණුම් සලකුණු සඳහා නියාමන කාලසටහන් කෙටුම්පත් කෙරේ. බලශක්ති මිණුම් සලකුණු සඳහා වෙබ් ද්වාරයක් දියත් කෙරේ. තේ, මූල්‍ය සහ සිල්ලර අංශය සඳහා බලශක්ති දත්ත එකතු කිරීම සහ විශ්ලේෂණය අඛණ්ඩව සිදු කෙරේ.

බලශක්ති විගණක යෝජනා ක්‍රමය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම සඳහා රෙගුලාසි කෙටුම්පත් කරනු ලැබේ. බලශක්ති කළමනාකරුවන්ගේ සහ බලශක්ති විගණකවරුන්ගේ ප්‍රතිභාව නිත්‍ය ක්‍රියාකාරකමක් ලෙස දිගටම කරගෙන යනු ඇත. බලශක්ති සේවා සමාගම් ලියාපදිංචිය අලුත් කිරීම සිදු කරනු ලැබේ.

5.1.2 බලශක්ති විගණන, උපදේශන සේවා සහ මිනුම් සඳහා පහසුකම් සැලසීම

උපකරණ බැංකුව සඳහා නව මිනුම් උපකරණ මිලදී ගනු ඇත. උපකරණ ක්‍රමාංකනය, උපකරණ කුලියට ගැනීම නිත්‍ය ක්‍රියාකාරකම් ලෙස දිගටම කරගෙන යනු ඇත. එම ආයතනවලින් ලැබෙන ඉල්ලීම් අනුව රාජ්‍ය ආයතන සඳහා බලශක්ති විගණන සහ උපදේශන සේවා සිදු කෙරේ.

5.2 සමීක්ෂණ සහ පර්යේෂණ (SNR)

විලර් සමීක්ෂණය අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

කාර්යක්ෂම ශීතකරණ ප්‍රතිස්ථාපන වැඩසටහන අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

පස්වන පරිච්ඡේදය

සී/ස එල් ටී එල් හෝල්ඩින්ස් පුද්ගලික සමාගම

හැඳින්වීම

“ලංකා ට්‍රාන්ස්ෆෝමර්ස් සමාගම” යනුවෙන් මීට පෙර හඳුන්වන ලද එල්ටීඑල් හෝල්ඩින්ස් (පුද්ගලික) සමාගම ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය සහ ආයතන දෙකක් අතර රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්වය මත පවතින අතර ආයතනයේ අයිතිය එල්ටීඑල් හෝල්ඩින්ස් (පුද්ගලික) සමාගම වෙත පවතියි.

මේ වන විට එල්ටීඑල් හෝල්ඩින්ස් (පුද්ගලික) සමාගම යනු ශ්‍රී ලංකාවේ විශාලතම ස්වාධීන බලශක්ති නිෂ්පාදකයා වන අතර එහි පරිපාලිත සමාගම් හරහා ජාතික විදුලිබල පද්ධතියට මෙගාවොට් 300 කට වැඩි විදුලියක් සපයනු ලැබේ.

විදේශ පරිපාලිත සමාගම් වලින් ලද ලාබාංශ - 2022

සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී විදේශ ආයෝජන වලින් ලද ලාබාංශ අදායම පහත දක්වා ඇති පරිදි ඇමෙරිකානු ඩොලර් මිලියන 4 ක් පමණ වේ.

1. ඒසියාවක ඉලෙක්ට්‍රිකල් ඇන්ඩ් ස්විච්ඡයර් සමාගම, ඉන්දියාව (ඉන්දියන් රුපියල් මිලියන 7.5) - ඇස්තමේන්තුගත	- ඇ.ඩො. 90,000.00
2. මුයිට් ඉන්ටර්නැෂනල් පවර් පුද්ගලික සමාගම, සිංගප්පූරුව	- ඇ.ඩො. ඉහය
3. ලක්ධනවි බංගලා පවර් ලිමිටඩ්, බංගලාදේශය (බංගලාදේශ ටකා මිලියන 63.5)	- ඇ.ඩො. 667,552.22
4. ෆෙති ලංකා පවර් ලිමිටඩ්, බංගලාදේශය (බංගලාදේශ ටකා මිලියන 305.33)	- ඇ.ඩො. 3,207,203.90
5. රාජ් ලංකා පවර් ලිමිටඩ්, බංගලාදේශය	- ඇ.ඩො. ඉහය
එකතුව	<u><u>- ඇ.ඩො. 3,964,756.12</u></u>

(02). මුහුණදුන් අභියෝග සහ සමාලෝචිත කාලසීමාව තුළ අභියෝග ජයගැනීම සඳහා භාවිතා කළ උපක්‍රම

(අ) කොවිඩ් 19 වසංගතයෙන් පසුව ලොව පුරා ඇති වූ ගෝලීය පසුබෑම හේතුවෙන් රටට ලැබෙන විදේශ මුදල් අඩුවීමේ තත්ත්වය මත රජය/මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින් ආනයනය කිරීම සහ ණයවර ලිපි විවෘත කිරීම සම්බන්ධයෙන් විවිධ සීමා කිරීම් හේතුවෙන් නිෂ්පාදන/වෙළඳාම් ආදිය සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකට අඩාල විය.

(ආ) මෙගාවොට් 350 ද්විත්ව වක්‍රීය බලාගාරයක් ඉදිකිරීමේ කොන්ත්‍රාත්තුව ප්‍රදානය කර ඇති ලක්ධනවි සමාගමට ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව ප්‍රමුඛ ණය දෙන මූල්‍යායතන සමූහය ඇ.ඩො මිලියන 130 ක ණය පහසුකමක් ලබාදීමට අපේක්ෂාවෙන් සිටියද රටෙහි පැවති මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිගතහැකි මට්ටමට වඩා අඩු අගයකට වැටීම හේතුවෙන් එම ණය මුදල ලබාදීම දින නියමයක් නොමැතිව අත්හිටුවීම හේතුවෙන් අපේක්ෂිත පරිදි වැඩවල ප්‍රගතිය වේගවත් කිරීමට නොහැකි වී තිබේ. ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 95 ක පාලම් ණයක් (ආසියානු සංවර්ධන බැංකු ණය ලබා දෙන තුරු) ලබාගැනීමට කිරීමට අපි මේ වන විටත් උත්සාහ දරමින් සිටිමු. අන්තිකාරම් ගෙවීම සඳහා ණයවරලිපි විවෘත කර විදේශීය සැපයුම්කරුවන් වෙත අවශ්‍ය යන්ත්‍රෝපකරණ සහ උපකරණ සඳහා ඇණවුම් ලබා දෙන ලදී. යන්ත්‍රෝපකරණ සහ උපකරණ සැපයුම්කරුවන් ශ්‍රී ලංකා බැංකු හරහා විවෘත කරන ලද ණයවර ලිපි පිළිගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කර ඇති අතර ඒ වෙනුවට විදේශ බැංකු මගින් එබඳු ණයවර ලිපි තහවුරු කරන ලෙස ඉල්ලා සිටී. යන්ත්‍රෝපකරණ සහ උපකරණ නිෂ්පාදනය ආරම්භ කිරීම සඳහා සැපයුම්කරුවන් දැන් 100% පෙර ගෙවීමක් ඉල්ලා සිටින අතර අනෙක් අතට නැව්ගත කිරීමට පෙර එසේ ගෙවීම් කිරීමට ශ්‍රී ලංකාවේ ආනයන රෙගුලාසි යටතේ අවසර නොමැත.

ව්‍යාපෘතියේ බලශක්ති උත්පාදන ඒකක, පිරියත /උපකරණවල විදුලි හා යාන්ත්‍රික ශේෂය, සිවිල් ඉදිකිරීම්, ඉදිකිරීම්, ස්ථාපනය, බර

උපකරණ ප්‍රවාහනය, ඉංජිනේරු සහ අධීක්ෂණ සේවා, පරීක්ෂණ සහ කාර්ය ආරම්භ කිරීම වැනි ව්‍යාපෘති පිරිවැය සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගොස් තිබේ. භාණ්ඩ ප්‍රවාහන ගාස්තු, යන්ත්‍රෝපකරණ/උපකරණ ප්‍රවාහන ගාස්තු පෙර නොවූ විරු ලෙස ඉහළයාම, තහවුරු කරන ලද ණයවරලිපි සඳහා අධික බැංකු ගාස්තු ගෙවීමට සිදුවීම සහ වැටි බදු, දේශීය ව්‍යාපෘති වියදම් ද ඉහළ යාම හේතුවෙන් ව්‍යාපෘති පිරිවැය ඉතා ඉහළ අගයක් ගෙන තිබේ.

මෙම සන්දර්භය තුළ ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රගතිය කල්යාමට හේතු වූ කරුණු දක්වමින් ලංවිමට නොවැළැක්විය හැකි කරුණු හේතුවෙන් ව්‍යාපෘතිය කල්යාම පිළිබඳ නිවේදන නිකුත් කිරීම ඇතුළත්ව ලංවිම, විදුලිබල අමාත්‍යාංශය, මුදල් අමාත්‍යාංශය සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත දැනුම්දීම් සිදුකර තිබේ.

මේ වන විට පත්ව ඇති අතිදුෂ්කර තත්ත්වය හමුවේ මෙගාවොට් 350 දුවිතෘත ස්වභාවික වායු ද්විත්ව චක්‍රීය සොබාදහම බලාගාරයේ කටයුතු මෙගාවොට් 220 ක ධාරිතාවයක් එක් කරමින් 2023 මැයි මස වන විට ආරම්භ කිරීම සහ එම ධාරිතාවය 2024 මැයි මස වන විට මෙගාවොට් 350 දක්වා ඉහළ නැංවීම බලශක්ති ක්ෂේත්‍රයට අතිශය තීරණාත්මක වේ. මෙම බලාගාරය නම් සැලසුම් කළ පරිදි ආරම්භ නොකළහොත් විදුලිය විසන්ධි කරන වේලාවන් දීර්ඝ කිරීමත් සමඟ රට නිසැක වශයෙන් ම දැඩි විදුලි හිඟයකට ඇද වැටෙනු ඇති අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස රටේ සංවර්ධන ප්‍රගතිය නුදුරු අනාගතයේදී ම දැඩි පසුබෑමකට ලක් වනු ඇත.

ව්‍යාපෘති අනුග්‍රාහකයා වශයෙන් ලක්ධනවි සමාගම ව්‍යාපෘතියේ ඉදිකිරීම් අතරතුර පොළිය අඩු කිරීම සඳහා UPAS (Usance මඟින් ණයවරලිපි සඳහා ගෙවීම) යන ගෙවීම් ක්‍රමය මඟින් ව්‍යාපෘතියේ යන්ත්‍රෝපකරණ/උපකරණ පිරිවැය හා සම්බන්ධ මූල්‍ය ගනුදෙනු සිදු කිරීමට අදහස් කරයි. ජාත්‍යන්තර ණය ශේෂිගත කිරීමේ ආයතන විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ ණය ශේෂිගත කිරීම් අඛණ්ඩව පහත හෙලීම හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ දේශීය බැංකු 2021 අවසන් කාර්තුවේ සිට විදේශ මුදල් සඳහා දැඩි හිඟයකට මුහුණ දී ඇති අතර එමඟින් ජාත්‍යන්තරය තුළ ණයවර ලිපි තහවුරු කරන ලබන බැංකු අතර ශ්‍රී ලංකා

බැංකු කෙරෙහි විශ්වාසය හා නිශ්චිතභාවය බිඳී ගොස් තිබේ.

ඉහත විස්තර කර ඇති පරිදි ආසියානු සංවර්ධන බැංකු මූල්‍යායතන සමූහයේ ව්‍යාපෘති මූල්‍යකරණය නොමැති බැවින් බැංකු පහකින් හෝ ඊට වැඩි ප්‍රමාණයකින් සමන්විත දේශීය බැංකු සමූහයකින් ලංකා මුදල් මත පදනම් වසර 10 ක කාල සීමාවක් සහිත දිගු කාලීන ව්‍යාපෘති ණයක් ලබා ගැනීමට අපි ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ එකඟතාවය සහිතව දේශීය බැංකු සමඟ සාකච්ඡා කරමින් සිටිමු.

අත්‍යාවශ්‍ය නොවන දේ සඳහා වන වියදම් බැහැර කරමින් මූල්‍ය වියදම් සම්බන්ධයෙන් විවිධ පාලනයන් සමාගම විසින් හඳුන්වා දී තිබේ. සමාගම මුහුණ දෙන ද්‍රවශීලතා අර්බුදය සාමාන්‍ය තත්ත්වයට පත් වූ පසු නැවත ගෙවීමේ අරමුණින් 15% සිට 25% දක්වා වැටුප් අඩු කිරීමක් සඳහා අවස්ථාව සලසමින් ද වැටුප් පිරිවැය අඩු කිරීමට කළමනාකාරිත්වය සහ කාර්ය මණ්ඩලය ද ස්වච්ඡාවෙන් ඉදිරිපත් වී තිබේ.

(3) සමාලෝචිත කාලසීමාව තුළ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවල ආයතනික ක්‍රියාකාරකම්වල ප්‍රගතිය (2022 ජනවාරි සිට 2022 අගෝස්තු දක්වා)

බලාගාරවල මෙහෙයුම් සහ නඩත්තු කටයුතු

3.1 කෙරවලපිටිය පිහිටි මෙගාවොට් 300 යුගධනවි ද්විත්ව චක්‍රීය බලාගාරය

2022 අගෝස්තු 31 දක්වා වාර්ෂික බලශක්ති අලෙවිය ගිගාවොට් 711.456 ක් වූ අතර අත්කරගත් ශක්ති ප්‍රමාණය 88.35% කි. 2023 වර්ෂය තුළ වාර්ෂික උපයෝජ්‍යතා ඉලක්කය 70% මත පදනම් තිබේ

ගෑස් ටර්බයින් අංක 01 සහ 02 හි ප්‍රධාන පරීක්ෂාවක් 2022 දෙසැම්බර් සිට 2023 සැප්තැම්බර් දක්වා අවිනිශ්චිත කාලසීමාවක් තුළ සැලසුම් කර තිබේ. විශේෂයෙන්ම දහනය සහ බාහිර සහ ඇතුළත මතුපිට සහිත උපස්තරය (Hot Gas Path) බලාගාරයේ ක්‍රියාකාරිත්වය අනුව ඇතැම්විට වෙනස් විය හැකිය.

3.2. රාජ්‍ය ලංකා විදුලි බලාගාරය, නටෝර්, බංගලාදේශය

රාජ්‍ය ලංකා විදුලි බලාගාරයේ 2022 අගෝස්තු දක්වා වාර්ෂික බලශක්ති අලෙවිය ගිගාවොට් පැය 193.325 වූ අතර 95.36% ක උපයෝජ්‍යතාවක් අත්කරගෙන තිබේ . 2023 වර්ෂය සඳහා වාර්ෂික උපයෝජ්‍යතා ඉලක්කය 95% ට වඩා වැඩි අගයක් මත පදනම් වී ඇත.

3.3 ලක්දනවි බංග්ලා විදුලි බලාගාරය, කොමිලා, බංගලාදේශය

ලක්දනවි බංග්ලා බලාගාරයේ 2022 අගෝස්තු 31 දක්වා වාර්ෂික බලශක්ති අලෙවිය ගිගාවොට් පැය 193.501 ක් වූ අතර අත්කරගත උපයෝජ්‍යතාව 87.83% කි. 2023 වර්ෂය සඳහා වාර්ෂික උපයෝජ්‍යතා ඉලක්කය 90% ට වඩා වැඩි අගයක් මත පදනම් වී තිබේ.

3.4 ගෙනි ලංකා විදුලි බලාගාරය, ගෙනි, බංගලාදේශය

2022 අගෝස්තු 31 දක්වා වාර්ෂික බලශක්ති අලෙවිය ගිගාවොට් පැය 286.564 ක් වූ අතර උපයෝජ්‍යතා හැකියාව 91.39% කි. 2023 වර්ෂය සඳහා වාර්ෂික උපයෝජ්‍යතා ඉලක්කය 92.00% ට වඩා වැඩි අගයක් මත පදනම් වී ඇත.

3.5 පවන්දනවි සුළං බලාගාරය, නොරොච්චෝලේ

2022 අගෝස්තු 31 දක්වා වාර්ෂික බලශක්ති අලෙවිය ගිගාවොට් පැය 15.54 ක් වන අතර බලාගාර සාධකය 26.4% කි. 2023 වර්ෂය සඳහා වාර්ෂික උපයෝජ්‍යතා ඉලක්කය 90.% මත පදනම් වී ඇත. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ මෙම බලාගාරයෙහි වාරික නඩත්තු සේවා ඉටු කරන ලදී.

3.6 බෙලිනුල්මය කුඩා ජල විදුලි බලාගාරය

2022 අගෝස්තු දක්වා වාර්ෂික බලශක්ති අලෙවිය ගිගාවොට් පැය 6.3 ක් වූ අතර බලාගාර සාධකය 46.80% කි. 2023 වර්ෂය සඳහා වාර්ෂික උපයෝජ්‍යතා ඉලක්කය 95.00% මත පදනම් වී ඇත. ධාරානිපාත වර්ෂාව / ගංවතුර හේතුවෙන් බලාගාරයේ බලාගාරයේ ටර්බයිනය

වෙත ජලය සපයන විශාල වානේ නලයට (penstock) ටර්බයිනය වෙත ජලය සපයන නල මගට (Penstock Trail) සිදු වූ හානිය සතුටුදායක ලෙස පිළිසකර කර ඇති අතර එහි සම්පූර්ණ ධාරිතාවයෙන් මෙහෙයුම් කටයුතු නැවත ආරම්භ කරන ලදී.

3.7 අසුපිනිඇල්ල කුඩා ජලවිදුලි බලාගාරය

2022 අගෝස්තු දක්වා වාර්ෂික බලශක්ති අලෙවිය ගිගාවොට් පැය 8.21 ක් වන අතර බලාගාර සාධකය 34.85% කි. 2023 වර්ෂය සඳහා වාර්ෂික උපයෝජ්‍යතා ඉලක්කය 95% මත පදනම් වී ඇත.

3.8 මෙගා වොට් 10 ක ධාරිතාවයෙන් යුතු මකරිගාඩ් ජල විදුලි (පුද්ගලික) සමාගම, නේපාලය

බලාගාරය ඉදිකිරීම සඳහා අවශ්‍ය ඉඩම පෞද්ගලික අයිතිකරුවන්ගෙන් සහ රජයෙන් ලබාගන්නා ලදී. සම්ප්‍රේෂණ මාර්ග ඇතුළුව ව්‍යාපෘතියේ සමස්ත ප්‍රගතියෙන් 92%ක් අත්කරගෙන තිබේ. මෙම බලාගාරය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අවසන් දිනය 2022 දෙසැම්බර් 15 දිනට නියම කරගෙන තිබේ. මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් මෙගාවොට් 10 ක විදුලි ජනන ධාරිතාවක් ඇති අතර වාර්ෂිකව ගිගාවොට් පැය 74 ක අලෙවි කළ හැකි බලශක්තියක් නිපදවීමට හැකිවනු ඇත.එල්ටීඑල් හෝල්ඩිංස් පුද්ගලික සමාගම මේ පූර්ණ අයිතිය සහිත පරිපාලිත සමාගමක් වන එල්ටීඑල් එන්රජ් (පුද්.) සමාගමේ කොටස් හිමිකාරීත්ව තිබේ.

3.9 කෙරවලපිටියේ පිහිටි මෙගාවොට් 350 ධාරිතාවයෙන් යුතු සොබාධනවි උවිකෘත ස්වභාවික වායු ද්විත්ව වක්‍රීය බලාගාරය

2023 අප්‍රේල් මස 15 වන දින බලාගාරයේ විවෘත වක්‍රය ආරම්භ කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණද කොවිඩ් 19 වසංගත තත්ත්වයෙන් පසු දිවයිනෙහි විදේශ විනිමය සංචිත ක්ෂයවීම හේතුවෙන් රජය විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද විවිධ සීමාකිරීම් හේතුවෙන් එම දිනය 2023 නොවැම්බර් 15 දිනට කල් දමන ලදී. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සියලුම ව්‍යවස්ථාපිත අනුමැතිය ලබාගෙන ඇති

අතර මූලික ඉදිකිරීම් කටයුතු ඊට සමගාමීව ආරම්භ කරන ලදී. ආයෝජන මණ්ඩලයේ අවසන් අනුමැතිය 2022 සැප්තැම්බර් 06 දින ලබාගෙන ඇති අතර විදුලි ජනන බලපත්‍රය සඳහා අයදුම්පත ශ්‍රී ලංකා මහජන උපයෝගීතා කොමිෂන් සභාව වෙත ඉදිරිපත් කර තිබේ.

විවෘත වක්‍රීය බලාගාරයට අදාළ ඉංජිනේරුමය කටයුතු කඩිනම් කර ඇති අතර ඉන් 90% ක කාර්ය ප්‍රමාණයක් සැලසුම් කළ කාලයට ප්‍රථම නිම කර තිබේ. ගැස් ටර්බයින් 2022.09.05 දින නැව්ගත කර ඇත.

3.10 බංගලාදේශයේ මෙගාවොට් 100 සූර්ය බල ව්‍යාපෘතිය

ලක්ධනවි සමාගම මෙම ව්‍යාපෘතිය භාරගැනීම සඳහා හවුල් ව්‍යාපාර හවුල්කාරිත්වයක හැකියාව ගවේෂණය කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘතියේ ආයෝජනය කිරීමට උනන්දුවක් දක්වන තාක්ෂණිකව සුදුසුකම්ලත් මෙහෙයුම් සාමාජිකයින් කිහිප දෙනෙකු සමඟ සාකච්ඡා පවත්වමින් සිටියි.

3.11 ට්‍රාන්ස්ෆෝමර නිෂ්පාදනය සහ අලෙවිය

2022/01/01 සිට 2022/08/31 දක්වා කාලය සඳහා වාර්තා වූණු නිෂ්පාදනය පහත පරිදි වේ.

		2020 ජන.- අගෝ.	2021 ජන.- අගෝ.	2022 ජන.- අගෝ.
අ)	ලංචිම / ලංකා විදුලි පොද්ගලික සමාගම වෙත සපයන ලද පරිණාමක සංඛ්‍යාව	760	1,444	2,162
ආ)	වෙනත් දේශීය ගනුදෙනුකරුවන් වෙත සපයන ලද සමාගම වෙත සපයන ලද පරිණාමක සංඛ්‍යාව	125	214	175
ඇ)	වෙනත් රටවලට අපනයනය කරන ලද සමාගම වෙත සපයන ලද පරිණාමක සංඛ්‍යාව	-	801	1,511
මුළු නිෂ්පාදනය		885	2,459	3,848

3.12 සපුරාස්කන්ද පිහිටි බලාගාර ගැල්වනයිස් කිරීම සහ ෆැබ්‍රිකේට් කිරීම

කාලසීමාව	2022 (ජන.- අගෝ.)	2021 (ජන.- අගෝ.)	විචලනයාව
නිෂ්පාදනය	මෙට්‍රික් ටොන්	මෙට්‍රික් ටොන්	මෙට්‍රික් ටොන්
ලංචිම	601	1,096	495
අන්තර් සමාගම	2,270	2,706	436
පොද්ගලික අයතන	3,395	4,709	1,314
එකතුව	6,266	8,511	2,245

ලංචිම සහ පොද්ගලික ආයතනයන්හි යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන කටයුතු අමුද්‍රව්‍ය හිඟය සහ අසීමිත මිල ගණන් හේතුවෙන් සැලකිය යුතු අන්දමෙන් අඩුවීමෙන් මෙම වර්ෂයේ නිෂ්පාදනය පෙර වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට වඩා මෙට්‍රික් ටොන් 2,245 කින් අඩුවී තිබේ.

3.13 ඒසියාටික් ඉලෙක්ට්‍රිකල් ඇන්ඩ් ස්විච්ජයර් (පුද්ගලික) සමාගම, නවදිල්ලිය, ඉන්දියාව

එල්ටීඒ හෝල්ඩිංස් (පුද්) සමාගම සාර්ථක ලෙස සාකච්ඡා පවත්වා ඉලෙක්ට්‍රිකල් ස්විච්ජයර් සහ ඒ ආශ්‍රිත බලශක්ති අංශයේ උපකරණ නිෂ්පාදනය කර සපයනු ලබන ඉතා කීර්තිමත් ඉන්දියානු සමාගමක් වන Asiatic Electrical & Switchgear (PVT) Ltd හි කොටස්වලින් 99.06% ක් 2017 වසරේ මුල් භාගයේ දී සාර්ථකව අත්පත් කර ගෙන තිබේ. ගෝලීය වශයෙන් සිය බලශක්ති අංශයේ ඉංජිනේරු කටයුතු ශක්තිමත් කිරීමට සහ වැඩිදියුණු කිරීමට සමාගමට මෙම පහසුකම බෙහෙවින් අවශ්‍ය විය.

සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ මෙම සමාගම ස්ථාවර ප්‍රගතියක් අත්කරගෙන තිබේ. 2021/2022 මූල්‍ය වර්ෂය තුළ ආයතනයේ පිරිවැටුම ඉන්දියන් රුපියල් මිලියන 632.8 කි. මෙම මූල්‍ය වර්ෂයේ අගෝස්තු මාසය දක්වා ආයතනය ඉන්දියන් රුපියල් මිලියන 365.5 ක පිරිවැටුමක් වාර්තා කළ අතර මෙම ආයතනය සාර්ථක ලෙස ඉදිරියට ගමන් කරමින් සිටියි.

04. ආයතනයේ මූල්‍ය තත්ත්වය

2022 ජනවාරි සිට අගෝස්තු දක්වා මූල්‍යමය විශේෂතා ඇතුළත්ව මූල්‍ය වර්ෂය තුළ එල්ටීඑල් හෝල්ඩිංස් සමාගම් සමූහය ලද කාර්යසාධනය, පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව ප්‍රධාන මෙහෙයුම් වලින් ලද මූල්‍යමය කාර්යසාධනයේ සාරාංශය පහත සඳහන් පරිදි වේ.

කාලසීමාව	2022 ජන 01- 2022 අගෝ 31	2021 ජන 01 - 2021 අගෝ 31	2021 අප්‍රේ 01 - 2022 මාර්තු 31 දක්වා මූල්‍ය වර්ෂය	2020 අප්‍රේ. - 2021 මාර්තු 31 දක්වා මූල්‍ය වර්ෂය
	(රු.මි)	(රු.මි)	(රු.මි)	(රු.මි)
පිරිවැටුම				
නිෂ්පාදනය හා විවිධ සේවා	8,868	7,070.	11,312	10,091
විදුලිබල උත්පාදනය	31,952	16,810.	28,817	10,875
එකතුව	40,820	23,880.	40,129	20,965
දළ ලාභය				
නිෂ්පාදනය හා විවිධ සේවා	3,104	2,536.	4,057	4,686
විදුලිබල උත්පාදනය	5,751	3,082.	5,284	5,221
එකතුව	8,855	5,618.	9,341	9,907

රට තුළ ආර්ථික අර්බුදයක් පැවතියද, 2022 ජනවාරි සිට අගෝස්තු දක්වා කාලය තුළ ජනනය කරන ලද දළ ලාභය පසුගිය වසරේ අදාළ කාලසීමාවට වඩා 57% ක වර්ධනයක් වාර්තා කර තිබේ.

05. 2023 වර්ෂය සඳහා වැඩසටහන් හා ව්‍යාපෘති

- (අ) බලාගාර ව්‍යාපෘති සංවර්ධනය කිරීම
  - (i) ද්‍රවීකෘත ස්වභාවික වායු මෙගාවොට් 350 - I කෙරවලපිටිය පිහිටි සොබාධනවි ද්විත්ව වක්‍රීය බලාගාරය
  - (ii) ද්‍රවීකෘත ස්වභාවික වායු මෙගාවොට් 350 - II කෙරවලපිටිය පිහිටි සොබාධනවි ද්විත්ව වක්‍රීය බලාගාරය
  - (iii) නව කොටස් නිකුත් කිරීමෙන් එල්ටීඑල් හෝල්ඩිංස් (පුද්.) සමාගමේ සහ ලක්ධනවි සමාගමේ හිමිකාරීත්වය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම
 ලක්ධනවි සමාගමේ කොටස් හිමිකාරීත්වය ප්‍රතිව්‍යුහගතකිරීම
 එල්ටීඑල් (පුද්) සමාගමේ කොටස් හිමිකාරීත්වය ප්‍රතිව්‍යුහගතකිරීම

(iv) අප්‍රිකාව තුළ නිෂ්පාදන කටයුතු පුළුල් කිරීම

එල්ටීඑල් ට්‍රාන්ස්ෆෝමර්ස් සමාගමේ නිෂ්පාදන හස්තය ජාත්‍යන්තර මට්ටම් දක්වා ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා සමාගම විසින් අප්‍රිකානු කලාපයේ නවතම ට්‍රාන්ස්ෆෝමර් නිෂ්පාදන පහසුකමක් යෝජනා කරන

අතර එමඟින් කලාපයේ ඉහළ යන ට්‍රාන්ස්ෆෝමර් ඉල්ලුම සපුරාලිය හැකිය.

- (v) පුනර්ජනනීය බලශක්තිය - 2023 වර්ෂය සඳහා යෝජිත විදුලිබල සැලසුම්
- (ආ) බංග්ලාදේශයේ මෙගාවොට් 100 සූර්ය විදුලිබලාගාර ව්‍යාපෘතිය
 සුදුසු ඉඩම් සහ අන්තර් සම්බන්ධතා පහසුකම් සහිත බංග්ලාදේශයේ මුන්ෂිග න්ස් දිස්ත්‍රික්කයේ මෙගාවොට් 100 ක සූර්ය බලාගාරයක් ඉදිකිරීමේ හැකියාව ලක්ධනවි සමාගම විසින් හඳුනාගෙන තිබේ.
- (ඇ) කාම්බෝජයේ මෙගාවොට් 100 සූර්ය විදුලිබලාගාරය

කාම්බෝජයේ මෙගාවොට් 100 ක සූර්ය බලාගාර ව්‍යාපෘතියක් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා පුළුල් ශක්‍යතා අධ්‍යයනයන් සිදු කරන ලද අතර යෝජනා ඉදිරිපත් කරන ලදී. යෝග්‍ය භූමි ප්‍රදේශ හඳුනාගෙන ඇති අතර එම ස්ථාන අත්පත් කර ගැනීමේ හැකියාව සොයා බැලීම සඳහා සාකච්ඡා පැවැත්වේ.

හයවන පරිච්ඡේදය

සී/ස ලංකා ගල් අඟුරු පුද්ගලික සමාගම

හැඳින්වීම

සී/ස ලංකා ගල් අඟුරු (පුද්ගලික) සමාගම (LCC) සම්පූර්ණයෙන්ම රජය සතු ව්‍යාපාරික ආයතනයකි. නොරොච්චෝලේ ලක්විජය බලාගාරයට (LVPP) ගල් අඟුරු ආනයනය කිරීම සහ සැපයීම සඳහා පමණක් සමාගම සංස්ථාපිත කරන ලදී. එය ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය (CEB) යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ. අපගේ කොටස් හිමියන් පහත සඳහන් අයගෙන් සමන්විත වේ;

1. ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය 60%
2. භාණ්ඩාගාරය 20%
3. ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය 10%
4. ලංකා නැව් සංස්ථාව 10%

ලංවිම වාර්ෂික අවශ්‍යතාවයක් ලෙස නොරොච්චෝලේ බලාගාරය සඳහා ගල් අඟුරු ටොන් මිලියන 2.25ක් LCC විසින් සපයා ගනී. බටහිර වෙරළ තීරයේ නිරිත දිග මෝසම් සමය හේතුවෙන් ගල් අඟුරු සැපයුම සැප්තැම්බර් මාසයේ සිට ලබන වසරේ අප්‍රේල් මාසය දක්වා මාස හතකට සීමා වේ. කෙසේ වෙතත් ජාතික විදුලිබල පද්ධතියට අඛණ්ඩව ගල් අඟුරු සැපයීම සඳහා බලාගාරය වසර පුරා ක්‍රියාත්මක වේ. එබැවින්, අවාරයේ භාවිතා කිරීම සඳහා ගල් අඟුරු ගබඩා කිරීම අනිවාර්ය වේ.

ගල් අඟුරු සැපයුම ප්‍රසම්පාදනය කිරීමේ සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ස්වභාවය හේතුවෙන් සෑම විටම කැලැන්ඩර වසර දෙකක් පුරා ව්‍යාප්ත වී ඇත. ඒ අනුව, ගල් අඟුරු අවශ්‍යතාවය සපුරාලීම සඳහා ප්‍රසම්පාදන හා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ව්‍යුත්පන්න කර ප්‍රක්ෂේපණය කර ඇත. කෙසේ වෙතත්, කාලසටහන් දෙකම බොහෝ දුරට රඳා

පවතින්නේ වාර්ෂික ගල් අඟුරු අවශ්‍යතාවය මත වන අතර, එය සෑම වසරකම ජූනි හෝ ජූලි මාසයේදී විදුලි බලාගාර කළමනාකරු විසින් දැනුම් දෙනු ලැබේ.

ගල් අඟුරු ගොඩබෑම / බත්තල් මෙහෙයුම් සහ ගල් අඟුරු රක්ෂණය සඳහා ද ලංකා ගල් අඟුරු සමාගම වගකිව යුතුය. කැබිනට් තීරණය මත පදනම්ව, 2021-2022 සහ 2022-23 වාර දෙක සඳහා ගල් අඟුරු ගොඩබෑම / බාර්ජ් මෙහෙයුම CSC විසින් මෙහෙයවනු ලැබේ.

මීට අමතරව, ගල් අඟුරු පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ලංකා ගල් අඟුරු සමාගම, ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය සහ සේවා සපයන්නා අතර ත්‍රෛපාර්ශ්වික ගිවිසුමක් ඇත. ජාත්‍යන්තර තරඟකාරී ලංසු තැබීමේ ක්‍රියාවලිය මගින් සේවා සපයන්නා තෝරා ගනු ලැබේ.

LCC 2021 හි කාර්ය සාධනය

රටේ වත්මන් මූල්‍ය හා ආර්ථික අභියෝග හේතුවෙන් සැපයුම් කළමනාකරණය කිරීමේ දුෂ්කර උත්සාහය නොතකා, 2022 සැප්තැම්බර් 20 වැනි දින මිලඟ ගල් අඟුරු වාරය ආරම්භ වන තෙක් LVPP හි ගල් අඟුරු අවශ්‍යතාවයෙන් 100%ක් සුරක්ෂිත කර ගැනීමට අපට හැකි විය.

අ. පෙර ගල් අඟුරු වාරය 2021-22 සඳහා ගල් අඟුරු ගෙවීමේ ප්‍රගතිය

2021-2022 පෙර සැපයුම් වාරය සඳහා නියමිත මුළු ශේෂ ගෙවීම් පහත පරිදි වේ.

වගු අංක 2- ගෙවීම් සාරාංශ වාරය 2021-22

සැපයුම්කරු	සම්පූර්ණ ගෙවීම් කල් ඉකුත් වූ සහ පැහැර හැරීම (USD මිලියන)	සම්පූර්ණ පියවා ඇති ගෙවීම් (USD මිලියන)	සම්පූර්ණ පියවීමට ඇති ගෙවීම් ශේෂය (USD මිලියන)
ස්විස් සිංගපුරු (Swiss Singapore)	50,889,871.47	38,866,090.90	12,023,780.57
සුවෙක් එජ් (Suek AG)	40,398,218.66	28,584,450.92	11,813,767.74
			23,837,548.31

2022-2023 වාරය සඳහා වැඩසටහන්

ආ. ගල් අඟුරු සැපයුම 2022-2023

2022-23 වාරය සඳහා 2.42 MMT $\pm 10\%$ ක ලංවිම ගල් අඟුරු අවශ්‍යතාවය නැව්ගත කිරීම් 40 කින් සපයනු ලැබේ. කාලීන ටෙන්ඩරය LCC/21/TT/1 නැව්ගත කිරීම් 19 ක් ඔප්පු කර ඇති අතර ඉතිරි නැව්ගත කිරීම් දෙකක ස්ථානීය ටෙන්ඩර් 28/5 වෙතින් ලබා දෙනු ඇත. Spot Tender LCC/22-23/ST/29/1 මගින් මෙට්‍රික් ටොන් 300,000ක් සැපයීමට නැව්ගත කිරීම් 5කට ආරාධනා කරන අතර ඉතිරි නැව්ගත කිරීම් 14 Spot Tenders හෝ කාලීන ටෙන්ඩර් මගින් සපයනු ලැබේ.

2022-23 වාරය සඳහා ගල් අඟුරු සැපයුම් කාලසටහන

ප්‍රසම්පාදන ක්‍රමය	ප්‍රමාණය MT $\pm 10\%$	නැව්ගත කිරීම් ගණන
ස්ථානීය ටෙන්ඩර් 5, LCC/21-22/ST/28/5	120,000	02
කාලීන ටෙන්ඩරය - LCC/21/TT/1	1,140,000	19
ස්ථානීය ටෙන්ඩර් - LCC/22-23/ST/29/1	300,000	05
ස්ථානීය ටෙන්ඩර් දර කාලීන ටෙන්ඩරය	840,000	14
2022-23 වාරය සඳහා ලක්විජය බලාගාරයේ ඉල්ලුම	2,420,000	40

ඈ. LVPP ජැටිය දක්වා ගල් අඟුරු ප්‍රවාහනය (භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය + නැව් ප්‍රවාහන ගාස්තු + රක්ෂණය)

I. පැටවුම් වරායේ සිට පුත්තලම නැංගුරම් පොළට භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය කිරීම

2022 මැයි මස මැද සිට ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයට අවශ්‍ය ප්‍රමාණය ලබා ගැනීම සඳහා LCC ගල් අඟුරු කාලීන ටෙන්ඩරය සහ CFR පදනම මත ස්ථානීය ටෙන්ඩර් කැඳවනු ලැබේ.

II. මව් යාත්‍රාවේ සිට බත්තල් මෙහෙයුම දක්වා සහ ජැටියේ ලංවිම වෙත ආලෝකකරණය / බත්තල් මෙහෙයුම

2021/2 සහ 2022/23 වාර දෙක සඳහා ලංකා

නැව් සහයෝගීතාවයට නැව් ප්‍රවාහන ගාස්තු සහ බත්තල් මෙහෙයුම පිරිනමනු ලැබේ. තවද, ඔවුන් ටෙන්ඩරයක් කැඳවා උප කොන්ත්‍රාත්කරුවෙකු වන ශ්‍රීජී ෂීපින් ඉන්දියා තෝරාගෙන ඇත. කොන්ත්‍රාත්තුව 2022/23 ගල් අඟුරු වාරය අවසන් වනු ඇත.

කෙසේ වෙතත්, 2023/24 මිලග වාරය සඳහා නැවුම් ජාත්‍යන්තර තරඟකාරී ලංසු කැඳවීම සඳහා සුදුසු බත්තල් සේවා සපයන්නෙකු තෝරා ගැනීම සඳහා ටෙන්ඩරයක් කිරීමට LCC සැලසුම් කරයි.

III. ගල් අඟුරු ප්‍රවාහනය සඳහා සමුද්‍ර රක්ෂණය

ශ්‍රී ලංකා රක්ෂණ නියාමන කොමිෂන් සභාව (IRCSL) යටතේ ලැයිස්තුගත කර ඇති සමාගම් වලින් ටෙන්ඩරයක් කැඳවීමෙන් භාණ්ඩ සඳහා රක්ෂණ ආවරණය දේශීයව සිදු කෙරේ. පීපල්ස් ඉන්ෂුරන්ස් පී.එල්.සී වෙත 2021/22 සහ 2022/23 වාර දෙකක් සඳහා රක්ෂණ සම්බන්ධතා ප්‍රදානය කරන ලදී. ඒ අනුව, 2022/23 වාරය අවසානයේ සම්බන්ධතාවය අවසන් වේ.

2023/24 මිලග ගල් අඟුරු වාරය ආරම්භ කිරීම සඳහා LCC විසින් නව ටෙන්ඩර් ආරම්භ කිරීමට නියමිතය.

IV. ගල් අඟුරු සැපයුම සඳහා ස්වාධීන පරීක්ෂණ ඒජන්සිය

කෙටුම්පත් මැනීම සඳහා, මුදා හරින වරායේ ගල් අඟුරු නියැදීම සහ විශ්ලේෂණය සම්පූර්ණ ප්‍රතිඵලය ඇති ස්වාධීන ගල් අඟුරු පරීක්ෂණ ආයතනයක් විසින් සිදු කරනු ලැබේ. මෙය LCC, CEB සහ Selected ගල් අඟුරු පරීක්ෂක අතර උත්සාහක පාර්ශවීය ගිවිසුමකි. 2019/20, 2020/21 සහ 2021/2022 සිට වාර තුන සඳහා ගල් අඟුරු පරීක්ෂාව COTECNA Inspection India වෙත ප්‍රදානය කර ඇත.

ඈ. 2022-2023 වාරය සඳහා ගල් අඟුරු ගෙවීම් යාන්ත්‍රණය

2022-2023 වාරය සඳහා විශේෂිත ගෙවීම් ක්‍රමයක් අවසන් කර නොමැත. අරමුදල්

අවශ්‍යතාවයේ සාරාංශය පහත පරිදි වේ;
 2022-2023 වාරය සඳහා අරමුදල් අවශ්‍යතාවයේ
 සාරාංශය

ටෙන්ඩර්	නැව්ගත කිරීම ගණන	අරමුදල් අවශ්‍යතා	
		USD (මිලියන)	LKR (බිලියන)
කාලීණ ටෙන්ඩරය LCC/21/TT/1	19	370	136.00
කාලීණ ටෙන්ඩරය LCC/22/TT/2- මාස තයක ණය පදනම සමග	19	406	148.00
ස්ථානීය ටෙන්ඩර් - LCC/22-23/ST/28/5	2	54.00	20.00
සම්පූර්ණ අරමුදල් අවශ්‍යතාවය	40	830.00	304.00

හත්වන පරිච්ඡේදය

ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය

1. ආයතනයේ ප්‍රධාන අරමුණ:

සාමකාමී කටයුතු සඳහා න්‍යෂ්ටික තාක්ෂණය යොදා ගැනීම තුළින් විකිරණ ආරක්ෂාව, සුරක්ෂිතතාවය සහ ප්‍රමිතිය තහවුරු කර ගනිමින් රටෙහි සමාජ - ආර්ථික සංවර්ධනය සහ දුප්පත්කම තුරන් කිරීම උදෙසා එහි එල ප්‍රයෝජන භාවිතා කිරීම සහ විකිරණ සේවකයන්, මහජනතාව හා පරිසරය හානිකර මට්ටමේ විකිරණයට පාත්‍ර වීමෙන් ආරක්ෂා කිරීමට අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීම සඳහා විකිරණ ආරක්ෂණ සේවාව ලබාදීම ආයතනයේ ප්‍රධාන අරමුණ වේ.

2. භෞතික කාර්ය සාධනය (Physical Performance)

2.1 විකිරණ ආරක්ෂණ සහ තාක්ෂණික සේවා අංශය (RPTSD)

විකිරණ සේවකයන්, සාමාන්‍ය ජනතාව සහ පරිසරය අනවශ්‍ය ලෙස විකිරණ වලට නිරාවරණය වීම වැළැක්වීම සඳහා අවශ්‍ය විකිරණ ආරක්ෂණ සේවා සැපයීම මෙම අංශයේ ප්‍රධාන කාර්යයන්ගෙන් වේ. රටේ න්‍යෂ්ටික ආරක්ෂණය සහ සුරක්ෂිතතාවය තහවුරු කිරීම සඳහා වන නියාමන අවශ්‍යතා පූරණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණික සේවා සැපයීම ද මෙම අංශය මගින් සිදු කෙරේ.

2022 වසර තුළ දී උපකරණ අලුත්වැඩියා සේවා 28ක් ලබා දී ඇත. 2022 වසර තුළ දී, මිනුම් උපකරණ 46ක් සඳහා ක්‍රමාංකන සේවා ලබා දී ඇත. විකිරණ සේවක ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම සඳහා විකිරණ සේවකයන් 2,560ක්, වසර පුරාම මාත්‍රාමිතික සේවය මගින් අධීක්ෂණය කර තිබේ. 2022 වර්ෂය සඳහා රුපියල් මිලියන 18.05 ක ආදායමක් උපයා තිබේ. මෙයට අමතරව රුපියල් මිලියන 1.5ක වටිනාකමක් සහිත නොමිලේ සේවා ද අංශය මගින් ලබා දී තිබේ.

2.2 ශ්‍රී ලංකා ගැමා මධ්‍යස්ථානය (Sri Lanka Gamma Centre)

ශ්‍රී ලංකා ගැමා මධ්‍යස්ථානය (SLGC) ප්‍රධාන වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ සියලුම රජයේ රෝහල් සඳහා අවශ්‍ය ශල්‍ය අත්වැසුම් ජීවානුහරණය කිරීම සඳහා විකිරණ සේවා සපයයි.

ශ්‍රී ලංකා ගැමා මධ්‍යස්ථානය මගින් දේශීයව ශල්‍ය අත්වැසුම් ජීවානුහරණය කිරීම හේතුවෙන් රජය මගින් සෞඛ්‍ය අංශයට ජීවානුහරණය කළ ශල්‍ය අත්වැසුම් ආනයනය කිරීම නතර කර ඇත. එමගින් රටට සැලකිය යුතු විදේශ විනිමය ප්‍රමාණයක් ඉතිරි වී ඇත. 2022 ජනවාරි සිට අගෝස්තු දක්වා ශ්‍රී ලංකා ගැමා මධ්‍යස්ථානයෙහි නිෂ්පාදන සන මීටර් 2530 ක් විකිරණය කරන ලද අතර රු. මිලියන 38 ක විදේශ විනිමය ඉතිරි කර ඇත.

2.3 නිර්විනාශක පරීක්ෂණ ජාතික මධ්‍යස්ථානය (National Centre for Non-Destructive Testing)

නිර්විනාශක පරීක්ෂණ (Non Destructive Testing - NDT) සහ ඒ සම්බන්ධ අනිකුත් තාක්ෂණික ක්‍රමවේද භාවිත කරමින් ලෝහ සහ අලෝහ මගින් කරන ලද නිෂ්පාදන හා ඉදිකිරීම් වල පලදු අවම මට්ටමින් පවත්වාගෙන යාම සහ එමගින් රටෙහි එවැනි නිෂ්පාදන සහ ඉදිකිරීම් වල ප්‍රමිතිය ඉහල නැංවීම නිර්විනාශක පරීක්ෂණ ජාතික මධ්‍යස්ථානයෙහි ප්‍රධාන අරමුණ වේ.

නිෂ්පාදන, සිවිල් ඉදිකිරීම් යනාදියෙහි තිබිය හැකි පඳු/දෝෂ යනාදිය තීරණය ලෙස අඩු කිරීම සහ එමගින් කාර්මික සංරචක / එකලස් කිරීම් / බලාගාර ආදියෙහි හදිසි බිඳවැටීම් අවම කිරීමේ අදහසින් නිර්විනාශක පරීක්ෂණ සේවා 115 ක් සපයන ලදී.

NCNDT වෙතින් 2022.08.31 දක්වා ජනනය කරන ලද සම්පූර්ණ ආදායම රු. මිලියන 25 කි.

2.4 ජෛව විද්‍යා අංශය (Life Science Division-LSD)

පාරිභෝගික ආරක්ෂාව උදෙසා ආනයනික කිරිපිටි විකිරණශීලීතාව හේතුවෙන් අපවිත්‍ර වී ඇත්දැයි පරීක්ෂා කිරීම කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින් නියාමන අවශ්‍යතා සඳහා කාර්යක්ෂම හා ඵලදායී න්‍යෂ්ටික විශ්ලේෂණ සේවාවක්, ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතියට අනුකූලව ප්‍රතිකරණයට ලක් කරන ලද විද්‍යාගාර තුළින් සැපයීම ජෛව විද්‍යා අංශයේ මූලික අරමුණ වේ.

ආනයනික කිරිපිටි සාම්පල 2249 ක් සහ අපනයනික තේ සහ අනෙකුත් නිෂ්පාදන සාම්පල 99 ක් ගැමා වර්ණාවලීක්ෂය භාවිතයෙන් විකිරණශීලීතා විශ්ලේෂණ පරීක්ෂා කරන ලදී. ප්රවීණතා පරීක්ෂණ සාම්පල 20 ක් සහ සවිස්තරාත්මක විකිරණශීලීතා සඳහා සාම්පල 132ක් එම රසායනාගාරයේ දී පරීක්ෂා කරන ලදී. 2022 වසර තුළ පස, එක්ස් කිරණ ප්‍රතිදීප්ත වර්ණාවලීක්ෂය භාවිතයෙන් බනිජ, පුරාවිද්‍යාත්මක සාම්පල, මැණික්, මිශ්‍ර ලෝහ ආදී විවිධ සාම්පල න්‍යාස 130ක් මූලද්‍රව්‍ය සංයුතිය සඳහා විශ්ලේෂණය කරන ලද අතර, ස්ථායී සමස්ථානික සඳහා වන විශ්ලේෂණ සේවාව

2.5 කර්මාන්ත යෙදවුම් අංශය (Industrial Applications Division-IAD)

2022 ජනවාරි සිට අගෝස්තු දක්වා සමස්ථානික ජල විද්‍යා වැඩසටහන යටතේ ප්‍රධාන වශයෙන් අවධානය යොමු කළේ කොළඹ-මීගමුව වෙරළබඩ ජලධර පද්ධතිය කාර්මීකරණය සහ නාගරීකරණය හේතුවෙන් භූගත ජලය දූෂණයට ලක්වීමේ අවදානමට ඇති හැකියාව තක්සේරු කිරීම කෙරෙහිය. තවද හම්බන්තොට ප්‍රදේශයේ භූගත ජල මූලාශ්‍ර ඉදිරියේදී සංවර්ධන කිරීම සඳහා ඇති විභවය තක්සේරු කිරීමේ අධ්‍යයනයකද නිරතවිය. බෝතල්කළ ජල කාර්මාන්තයේ උපයෝගීකර ගන්නා ජල මූලාශ්‍රවල මූලාරම්භය තහවුරු කිරීම සඳහා මූලික දත්ත එකතු කිරීමේ ක්‍රමවේදයක්ද ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.

පාසල් අධ්‍යාපන වැඩසටහන යටතේ SMART පොතේ දෙමළ පරිවර්තනය සහ ද්විතීයික පාසල් සඳහා අන්තර්ජාලය පාදක වූ අධ්‍යාපන මොඩියුලයක් සෑදීම සම්පූර්ණ කරන ලදී. මෙයට අමතරව 2022 ජනවාරි සිට අගෝස්තු දක්වා කාලය තුළ න්‍යෂ්ටික විද්‍යාව හා තාක්ෂණය පිළිබඳ පාසල් සම්මන්ත්‍රණ කිහිපයක් පවත්වන ලදී.

3. ආයතනයේ මූල්‍ය තත්ත්වය (2022.08.31 දක්වා)

අංශය	ප්‍රාග්ධන දීමනාව	පුනරාවර්තන දීමනාව	ජනනය කරන ලද ආදායම	පුනරාවර්තන වියදම්
LSD, IAD & RPTSD	50	48	57	110
SLGC			43	25.7
NCNDT			25	33.5
Total			125	169.2

මගින් සහ පර්යේෂණ සාම්පල සහ පාරිභෝගික සේවා සාම්පල 250 පමණ සමස්ථානික අනුපාත ස්කන්ධ වර්ණාවලීක්ෂ තාක්ෂණය භාවිතයෙන් විශ්ලේෂණය කරන ලදී.

2022-08-31 දිනට ජීව විද්‍යා අංශයේ රසායනාගාර විශ්ලේෂණ මගින් සාම්පල 2786 ක් සඳහා විශ්ලේෂණය වාර්තා නිකුත් කිරීම මගින් රු.මිලියන 38.4 ක ආදායමක් උපයා ගන්නා ලදී.

4. 2023 වර්ෂයේදී ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කර ඇති වැඩසටහන්

4.1 විදුලි උත්පාදන අංශය:

න්‍යෂ්ටික බල අධ්‍යයනය සහ ශ්‍රී ලංකාවේ විදුලි උත්පාදනය සඳහා සැලසුම් කිරීම පිළිබඳ ව්‍යාපෘතිය.

- ශ්‍රී ලංකාවේ අනාගත බලශක්ති ඉල්ලුම සපුරාලීම සඳහා විකල්පයක් ලෙස න්‍යෂ්ටික බලය සලකා බැලීමට ප්‍රතිපත්තිය තීරණයක් ගෙන ඇති අතර, අන්තර්ජාතික පරමාණුක බලශක්ති නියෝජිතයන්ගේ (IAEA- International Atomic Energy Agency) තාක්ෂණික සහාය ඇතිව පූර්ව ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් කරගෙන යාමට පරමාණුක බලශක්ති අධිකාරිය (ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලයේ පූර්වගාමී ආයතනය-SLAEB) බලය ලබා දී ඇත.
- ඒ අනුව, මෙහෙයුම් කමිටුවක් පිහිටුවා ඇති අතර "න්‍යෂ්ටික බලය භාවිතයෙන් විදුලි උත්පාදනය" සම්බන්ධ ප්‍රධාන කරුණු අධ්‍යයනය කර වාර්තා කිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායම් නවයක් (09) පත් කර ඇත.

ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය, ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය සහ තේ පර්යේෂණ ආයතනය තේවල සම්භවය තහවුරු කිරීම සඳහා භූ රසායනික ප්‍රවේශය පිළිබඳ නියමු ව්‍යාපෘතියක් සඳහා ත්‍රෛපාර්ශ්වික ගිවිසුමක් අත්සන් කර ඇත.

ශ්‍රී ලංකාව තුළ බහුකාර්ය ඉලෙක්ට්‍රෝන කදම්බ / X කිරණ ප්‍රවීණතා මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටුවීමේ ව්‍යාපෘතිය.

මේ වනවිට ශක්‍යතා අධ්‍යයනයන් 90%ක් පමණ අවසන් කර ඇති අතර මෙම ව්‍යාපෘති සංකල්පය 2022 නොවැම්බර් මාසයේ තායිලන්තයේ පැවැත්වෙන ජාත්‍යන්තර විකිරණ පිරිසැකසුම් සම්මේලනයේ (IMRP) දී ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා තෝරාගෙන ඇත.

4.2 සෞඛ්‍ය අංශය (Health Sector)

ව්‍යාපෘතියේ නම: ශ්‍රී ලංකාව තුළ සයික්ලෝට්‍රෝන පාදක විකිරණශීලී ඖෂධ නිෂ්පාදන මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටුවීම (Establishment of Cyclotron Based Radio-Pharmaceutical Production Centre in Sri Lanka)

විකිරණශීලී ඖෂධ නිපදවීම සඳහා භාවිතා කරන සයික්ලෝට්‍රෝන උපකරණය ශ්‍රී ලංකාව තුළ ස්ථාපනය කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය කටයුතු ආරම්භ කර ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතිය ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලයේ (SLAEB) සහ කොතලාවල ආරක්ෂක විශ්ව විද්‍යාලයේ (KDU) සහයෝගීතා ව්‍යාපෘතියක් ලෙස වේරහැර පිහිටි කොතලාවල ආරක්ෂක විශ්ව විද්‍යාලයට අයත් රෝහල් පරිශ්‍රයේ ස්ථාපනය කෙරේ. මේ සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලැබී ඇත.

4.3 ආහාර සහ කෘෂිකර්ම අංශය (Food and Agriculture Sector)

තේ වල මූලාරම්භය තහවුරු කර ගැනීම සඳහා වන භූ රසායනික ප්‍රවේශය පිළිබඳ නියමු ව්‍යාපෘතිය (Pilot Project on Geochemical Approach for Verification of the Origin of ‘Ceylon Tea’)

අටවන පරිච්ඡේදය

ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති නියාමන සභාව

1. හැඳින්වීම

1.1 ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති නියාමන සභාව පිහිටුවීම

ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති නියාමන සභාව (නියාමන සභාව) 2014 අංක 40 දරන ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති පනත යටතේ 2015 ජනවාරි 01 දින පිහිටුවන ලදී. නියාමන සභාව දැනට විදුලිබල හා බලශක්ති අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ. පනතේ විධිවිධානවලට අනුව, ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති නියාමන සභාව විසින් කල යුතු කාර්යයන් වනුයේ,

- (අ) මහජනතාවගේ, විකිරණ සේවකයන්ගේ, රෝගීන්ගේ හා පරිසරයේ ආරක්ෂාව සහතික කිරීම සඳහා බලපත්‍ර ලබාදීම, පරීක්ෂණ පැවැත්වීම හා ආනයන අපනයන පාලනය මගින් අයනීකරණ විකිරණ සම්බන්ධ කාර්යයන් නියාමනය කිරීම.
- (ආ) විකිරණ ප්‍රභව වල ප්‍රවේසම සහ සුරක්ෂිතතාවය තහවුරු කිරීම.
- (ඇ) පනතේ විධිවිධාන උල්ලංඝනය කිරීම් හා බලපත්‍ර වල කොන්දේසි උල්ලංඝනය කිරීම වෙනුවෙන් නීතිමය පියවර ගැනීම.
- (ඈ) න්‍යෂ්ටික තාක්ෂණයේ යෙදවුම් වලට අදාළව ප්‍රවේසම, සුරක්ෂිතතාව හා

ආරක්ෂය සම්බන්ධව ශ්‍රී ලංකාව විසින් අත්සන් තබා ඇති ගිවිසුම් සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ බැඳීම් ඉටු කිරීමට කටයුතු කිරීම.

1.2 නියාමන සභාවේ අරමුණු

නියාමන සභාවේ ප්‍රධාන අරමුණු වනුයේ,

- (අ) අයනීකරණ විකිරණවලට නිරාවරණය වීම හා සම්බන්ධ අවදානම් වලින් පුද්ගලයින් සහ පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම සහ ප්‍රභව සහ පහසුකම් වල ප්‍රවේසම හා සුරක්ෂිතතාව සඳහා යෝග්‍ය පරිදි විධි විධාන යෙදීම.
- (ආ) විකිරණ ප්‍රභවයන්, න්‍යෂ්ටික ද්‍රව්‍ය සහ අනෙකුත් විකිරණශීලී ද්‍රව්‍යවල භෞතික ආරක්ෂාව සහතික කිරීම සහ එවැනි ද්‍රව්‍ය භාවිතා කරන පහසුකම්වල ආරක්ෂාව සහතික කිරීම
- (ඇ) න්‍යෂ්ටික බලශක්ති ක්ෂේත්‍රයේ ශ්‍රී ලංකාව එළඹී ඇති ජාත්‍යන්තර ගිවිසුම් වලට අනුකූලව ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන් හා බැඳීම්වලට අනුකූල වීම සහතික කිරීම
- (ඈ) න්‍යෂ්ටික හෝ විකිරණශීලී හදිසි අවස්ථා සඳහා සූදානම් වීම සහ ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම

2. 2022 ජනවාරි 01 සිට 2022 අගෝස්තු 31 දක්වා ලබා ඇති ප්‍රගතිය

2.1 නියාමන ක්‍රියාකාරකම්.

අංකය	ක්‍රියාකාරකම	2022 සඳහා ඉලක්කය	2022 අගෝස්තු 31 දක්වා ඉලක්කය	2022 අගෝස්තු 31 දක්වා ප්‍රගතිය	ප්‍රගති ප්‍රතිශතය	
01	අයදුම්පත් ඇගයීම ඇතුළු බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම	190	25	49	196%	
	කොවිඩ් -19 තත්ත්වය රට තුළ යටපත් වීම හේතුවෙන් නව පහසුකම් සඳහා බලපත්‍ර අයදුම්පත් ලැබීම වැඩි විය. අලුත් කිරීමේ බලපත්‍ර ප්‍රධාන වශයෙන් සෑම වසරකම ඔක්තෝබර් සිට දෙසැම්බර් දක්වා නිකුත් කෙරෙන අතර වාර්ෂික ඉලක්කය සපුරා ගත හැකිය					
	නිකුත් කරන ලද අන්තර් කාලීන බලපත්‍ර දීර්ඝ කිරීම	450	450	258	-	
	බලපත්‍ර ගාස්තු නොගෙවීම හේතුවෙන් අදාළ වර්ෂයේදී බලපත්‍රයක් නිකුත් කිරීමට නොහැකි වූ විට අන්තර් කාලීන බලපත්‍ර නිකුත් කෙරේ. බොහෝ බලපත්‍ර ගාස්තු අදාළ වසරේ (2021 දෙසැම්බර් 31 ට පෙර ගෙවා ඇත					

09	<p>ජ්‍යාතන්තර පරමාණුක බල ශක්ති ඒජන්සිය විසින් නිර්දේශිත සංශෝධන ඇතුළත් කරමින් අයනීකරණ විකිරණ ආරක්ෂණය සහ විකිරණ ප්‍රභවයන්ගේ ප්‍රවේසම පිළිබඳ නියෝග අවසන් කිරීම</p>	<p>ජ්‍යාතන්තර පරමාණුක බල ශක්ති ඒජන්සිය විසින් නිර්දේශිත සංශෝධන ඇතුළත් කරමින් අයනීකරණ විකිරණ ආරක්ෂණය සහ විකිරණ ප්‍රභවයන්ගේ ප්‍රවේසම පිළිබඳ නියෝග අවසන් කිරීම සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලබාගැනීම</p>	<p>විකිරණශීලී අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ මට්ටම් ඇතුළත් කර අයනීකරණ විකිරණ ආරක්ෂණය සහ විකිරණ ප්‍රභවයන්ගේ ප්‍රවේසම පිළිබඳ අවසාන කෙටුම්පත සැදීම</p>	<p>ද්‍රව විකිරණශීලී අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ මට්ටම් ජ්‍යාතන්තර පරමාණුක බල ශක්ති ඒජන්සියේ මාර්ගෝපදේශ මට්ටම් අනුව ශ්‍රී ලංකාවට ගැලපෙන පරිදි සකස් කිරීම</p>	75%
10	<p>විකිරණශීලී අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කිරීම</p>	<p>අවසාන කෙටුම්පත සකස් කිරීම හා අනුමැතිය සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කිරීම සහ පාර්ශවකරුවන්ගේ යෝජනා සඳහා අමාත්‍යාංශය වෙත ඉදිරිපත් කිරීම</p>	<p>අවසාන කෙටුම්පත සකස් කිරීම හා අනුමැතිය සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කිරීම</p>	<p>අවසාන කෙටුම්පත සකස්කර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලබා ගන්නා ලදී.</p>	75%
11	<p>රජයේ රෙගුලාසිවලට අනුකූලව කළමනාකරණ පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම සහ ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම</p>	<p>නියාමන සභාව සඳහා පුරවැසි සේවාවලාභී ප්‍රඥප්තිය සකස් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම</p> <p>නියාමන සභාව සඳහා මානව සම්පත් සංවර්ධන සැලැස්ම සකස් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම</p> <p>නියාමන සභාව සඳහා තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා සැලැස්මක් සකස් කිරීම සහ ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම</p>	<p>නියාමන සභාව සඳහා පුරවැසි සේවාවලාභී ප්‍රඥප්තිය සකස් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම</p> <p>නියාමන සභාව සඳහා මානව සම්පත් සංවර්ධන සැලැස්ම සකස් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම</p> <p>නියාමන සභාව සඳහා තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා සැලැස්මක් සකස් කිරීම සහ ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම</p>	<p>ලේඛන තුනම සකස් කර කෙටුම්පත් කිරීම සඳහා පත් කරන ලද කණ්ඩායම් සමඟ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් විසින් සමාලෝචනය කර ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලබා ගන්නා ලදී.</p>	90%
12	<p>මුද්‍රා සහිත විකිරණශීලී ප්‍රභව සඳහා ජාතික ලේඛනයක් නඩත්තු කිරීම</p>	<p>ලේඛනය යාවත්කාලීන කර පවත්වාගෙන යාම</p>	<p>ලේඛනය යාවත්කාලීන කර පවත්වාගෙන යාම</p>	<p>පවතින තොරතුරු යාවත්කාලීන කර ඇත</p>	100%
13	<p>නියාමන අධිකාරියේ තොරතුරු පද්ධතියේ ඇති ප්‍රභව ලේඛනය යාවත්කාලීන කිරීම</p>	<p>අධිකාරියේ නියාමන තොරතුරු යාවත්කාලීන කිරීම</p>	<p>අධිකාරියේ නියාමන තොරතුරු යාවත්කාලීන කිරීම</p>	<p>පවතින තොරතුරු යාවත්කාලීන කර ඇත</p>	100%

14	පහසුකම් සඳහා බලපත්‍ර ලබාදීමේ ප්‍රවේසම සහ සුරක්ෂිතතාවය සඳහා පරීක්ෂණ පැවැත්වීම පිළිබඳව අලුතින් බඳවාගත් විද්‍යාත්මක නිලධාරීන් පුහුණු කිරීම	රැකියා පුහුණුව ලබාදීම	රැකියා පුහුණුව ලබාදීම	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂවරුන් 04 දෙනෙකුගේ අධීක්ෂණයට නව විද්‍යා නිලධාරීන්ට රැකියා පුහුණුව ලබා දීම	100%
15	ආයතනයේ නිල වෙබ් අඩවියේ බලපත්‍රලාභී පහසුකම් පිළිබඳ තොරතුරු ඇතුළත් කිරීම	භාවිතා කරන්නන්ගේ බලපත්‍ර තොරතුරු යාවත්කාලීන කිරීම	භාවිතා කරන්නන්ගේ බලපත්‍ර තොරතුරු යාවත්කාලීන කිරීම	දැනට පවතින තොරතුරු යාවත්කාලීන කර ඇත	100%

2.2 දැනට ක්‍රියාත්මක ද්විපාර්ශ්වික වැඩසටහන්

(අ) රට තුළ භාවිතා වන අධි විකිරණශීලී ප්‍රභවයන්ගේ සුරක්ෂිතතාව සැපයීම සඳහා ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදයේ බලශක්ති දෙපාර්තමේන්තුවේ (USDOE) ගෝලීය ද්‍රව්‍ය සුරක්ෂිතතා (GMS) වැඩසටහන සමඟ කවුන්සිලය සම්බන්ධ වී ඇති අතර එහි තාක්ෂණික සහාය ඇතිව මෙම අධි විකිරණශීලී ප්‍රභවයන්ගේ සුරක්ෂිතතාව සහතික කිරීම සඳහා එම ප්‍රභවයන් භාවිතා කරන ආයතනවල භෞතික ආරක්ෂණ පද්ධති ස්ථාපනය කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා කවුන්සිලය පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ සම්බන්ධීකරණය කරයි. USDOE විසින් 2022 අගෝස්තු මාසයේ දී අධි විකිරණශීලී ප්‍රභවයන් භාවිතා කරන ස්ථාන 12 ක භෞතික ආරක්ෂණ පද්ධති නඩත්තු කිරීම සඳහා නඩත්තු කොන්ත්‍රාත්තු අනුමත කරන ලද අතර එම පද්ධති සියල්ලම කටුකුරුන්දේ STF පුහුණු පාසලේ පිහිටි මධ්‍යම නිරීක්ෂණ මධ්‍යස්ථානයට සම්බන්ධ කරන ලදී.

(ආ) කවුන්සිලය ජාත්‍යන්තර පරමාණුක බලශක්ති නියෝජ්‍යතායතනයේ තාක්ෂණික සහයෝගිතාව යටතේ “නායුජික හෝ විකිරණශීලී හදිසි අවස්ථා සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහා පෙරසුදානම ශක්තිමත් කිරීම” යන ව්‍යාපෘතියට සහභාගී වේ. මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ විද්‍යාත්මක කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කිරීමටත්, හදිසි ප්‍රතිචාර දැක්වීම හා පෙර සුදානම සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ ලබා ගැනීමටත්, හදිසි ප්‍රතිචාර දැක්වීම හා පෙරසුදානම සඳහා අවශ්‍ය

වන්නා වූ ලේඛන සකස් කිරීමට විශේෂඥ සහාය ලබාගැනීමටත් කවුන්සිලය පියවර ගෙන ඇත.

3. මූල්‍ය තත්වය

පුනරාවර්තන	
2022 සඳහා රජයේ ප්‍රධාන	රු. 49,000,000.00
2022 අපේක්ෂිත ආදායම	රු. 19,140,000.00
ආරම්භක ශේෂය (2022-01-01)	රු. 12,197,000.00
මුළු අය	රු. 80,197,000.00
ආදායම් හා වියදම් (2022-08-31 ට ඇති තොරතුරු අනුව)	
2022-08-31 ට ආදායම	රු. 21,688,000.00
ආරම්භක ශේෂය	රු. 12,197,000.00
මුළු ආදායම	රු. 33,885,000.00
2022-08-31 ට වියදම්	
රජයේ දායකත්වය	රු. 12,857,000.00
ආදායමෙන් උපයාගත් මුදල	රු. 27,662,000.00
මුළු වියදම	රු. 40,519,000.00
ප්‍රාග්ධන	
වෙනස්කරන ලද ප්‍රාග්ධන වෙන්කිරීම	රු. 6,370,000.00
2022-08-31 ට වියදම	රු. 1,022,000.00
2022-08-31 ට ශේෂය	රු. 5,348,000.00

4. 2023 සඳහා ප්‍රධාන වැඩසටහන්

4.1 නියාමන ක්‍රියාකාරකම්

වැඩසටහන	2023 සඳහා සිදු කළ යුතු ක්‍රියාකාරකම්
1 රෙගුලාසි, රීති, ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියා පටිපාටි සකස් කිරීම	1.1 අයනීකරණ විකිරණ ආරක්ෂණය සහ විකිරණ ප්‍රභවයන්ගේ ආරක්ෂාව පිළිබඳ කෙටුම්පත් රෙගුලාසි සඳහා නීති කෙටුම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවෙන් අනුමැතිය ලබා ගැනීම සහ සිංහල සහ දෙමළ භාෂාවලට පරිවර්තනය කිරීම සහ රජයේ ගැසට් පත්‍රයේ පළ කිරීම. 1.2 විකිරණ ප්‍රභවයන්ගේ සුරක්ෂිතතාව පිළිබඳ රෙගුලාසි රජයේ ගැසට් පත්‍රයේ පළ කිරීම සහ එහි අනුමැතිය සඳහා පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීම. 1.3 විකිරණ සේවකයින්ගේ සුදුසුකම් සඳහා වන නිර්ණයක සඳහා වන රීතියට නීති කෙටුම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවෙන් අනුමැතිය ලබා ගැනීම සහ සිංහල සහ දෙමළ භාෂාවට පරිවර්තනය කිරීම. 1.4 බලයලත් පරීක්ෂකවරුන් විසින් පරීක්ෂණ පටිපාටිය ක්‍රියාත්මක කිරීම 1.5 විකිරණශීලී අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා වන ජාතික ප්‍රතිපත්ති කෙටුම්පත අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා අමාත්‍යාංශය වෙත ඉදිරිපත් කිරීම.
2 විකිරණ ප්‍රභවයන් සහ විකිරණ පහසුකම් සඳහා බලපත්‍ර ලබා දීම සහ පරීක්ෂා කිරීම	2.1. නිකුත් කිරීමට සැලසුම් කර ඇති බලපත්‍ර සංඛ්‍යාව (නව සහ අලුත් කිරීම) - 400 2.2. අතුරු බලපත්‍ර සඳහා දීර්ඝ කිරීම් සංඛ්‍යාව - 70 2.3. පැවැත්වීමට සැලසුම් කර ඇති පරීක්ෂණ ගණන - 220
3 විකිරණ ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික පුහුණු පාඨමාලාව	3.1 වෛද්‍ය හා කාර්මික ක්ෂේත්‍ර බලපත්‍රලාභී පහසුකම්වල ක්‍රියාකරුවන් සහ විකිරණ ආරක්ෂණ නිලධාරීන් සඳහා ජාතික පුහුණු පාඨමාලා පැවැත්වීම (විකිරණ ආරක්ෂණ නිලධාරීන් 40 ක් සහ යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරුවන් 80 ක් සඳහා) 3.2 ජාතික න්‍යෂ්ටික හෝ විකිරණ හදිසි කළමනාකරණ සැලැස්මේ අවශ්‍යතා අනුව පත් කරන ලද ප්‍රතිචාර කණ්ඩායම් සහ කමිටු සඳහා පුහුණුවීම් පැවැත්වීම
4 අනුමැතිය ලබා දීම සහ සහතික නිකුත් කිරීම	4.1 විකිරණශීලී ද්‍රව්‍ය සහ ප්‍රවිකිරණ උපකරණ ආනයනය/අපනයනය සඳහා අනුමැතිය ලබා දීම. ලබා දීමට ඇස්තමේන්තු කර ඇති අනුමත කිරීම් ගණන 480 4.2 ආහාර පරීක්ෂාව සඳහා සහතික නිකුත් කිරීම නිකුත් කිරීමට ඇස්තමේන්තු කර ඇති සහතික ගණන 800 4.3 විකිරණ පහසුකම් සැලසුම් සඳහා අනුමැතිය ලබා දීම. ලබා දීමට ඇස්තමේන්තු කර ඇති අනුමත කිරීම් ගණන 80
5 මාර්ගගත ක්‍රමයට බලපත්‍ර සහ අනුමත නිකුත් කිරීම	මාර්ගස්ථ බලපත්‍ර සහ අනුමත කිරීමේ පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම සහ තෝරාගත් පහසුකම් 30 කට බලපත්‍ර ලබා දීම සහ ආනයනය සහ අපනයන අනුමැතිය සඳහා එය භාවිතා කිරීම
6 දත්ත සමුදාය සහ විකිරණ ප්‍රභව ලේඛනය නඩත්තු කිරීම	6.1 බලපත්‍ර, පරීක්ෂණ සහ අනෙකුත් අදාළ තොරතුරු සඳහා දත්ත ගබඩාව පවත්වාගෙන යාම 6.2 විකිරණ ප්‍රභවයන් පිළිබඳ ජාතික ලේඛනය නඩත්තු කිරීම
7 නියාමන සභාවේ වෙබ් අඩවියේ බලපත්‍රලාභී පහසුකම් පිළිබඳ තොරතුරු ප්‍රකාශනය කිරීම	සේවා ලබා ගැනීම සඳහා සුදුසු ස්ථාන හඳුනා ගැනීම සඳහා මහජන තොරතුරු සඳහා කවුන්සිලයේ වෙබ් අඩවියේ ඇති සියලුම බලපත්‍රලාභී පහසුකම් පිළිබඳ යාවත්කාලීන තොරතුරු නියාමන සභාවේ වෙබ් අඩවියට උඩු ගත කිරීම
8 අධි ක්‍රියාකාරී විකිරණශීලී ද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය කිරීම අනුමත කිරීම සහ අධීක්ෂණය කිරීම	ඉල්ලීම අනුව අධි ක්‍රියාකාරී විකිරණශීලී ද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය සඳහා අනුමැතිය ලබා දීම හා ඒවා අධීක්ෂණය කිරීම

4.2 ජාත්‍යන්තර පරමාණුක බලශක්ති ඒජන්සියේ තාක්ෂණික සහයෝගීතා ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම

2022-2023 ව්‍යාපෘති කාල සීමාව සඳහා SRL 9013 න්‍යෂ්ටික හෝ විකිරණශීලී හදිසි අවස්ථා

සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහා පෙරසුදානම ශක්තිමත් කිරීම” තාක්ෂණික සහයෝගීතා ව්‍යාපෘතිය ජාත්‍යන්තර පරමාණුක බල ශක්ති ඒජන්සිය (IAEA) වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී.

නවවන පරිච්ඡේදය

ශ්‍රී ලංකා එන්රජිස් පුද්ගලික සමාගම

හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකා එන්රජිස් (පුද්) සමාගමයනු 2011 පළමු කාර්තුවේදී සංස්ථාපිත සමාගමක්වන අතර එය ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ 100% හිමිකාරී අනුබද්ධිත ආයතනයක් ලෙස ක්‍රියාත්මක වේ.

ආශ්‍රිත සම්ප්‍රේෂණ වත්කම් සංවර්ධනය, මිනිස් බල සම්පත් ප්‍රතිපාදන සහ ප්‍රසම්පාදනය යන අනෙකුත් අරමුණු අතර පුනර්ජනනීය බලශක්ති සංවර්ධනය පිළිබඳ දැක්මකින් ශ්‍රී ලංකා එන්රජිස් (පුද්) සමාගම කටයුතු කරයි.

2022 කාර්ය සාධනය සහ 2023 සඳහා වැඩසටහන්

අ. කුඹල්ගමුව කුඩා ජල විදුලිබලාගාරය

සමනල වැව ජලාශයෙන් වසර 20කට වැඩි කාලයක සිට කාන් දුවන ජලය භාවිතා කරමින් ශ්‍රී ලංකා එන්රජිස් (පුද්) සමාගම කුඹල්ගමුව කුඩා ජල විදුලිබලාගාරය ඉදිකර ඇත.

කුඹල්ගමුව කුඩා ජල විදුලි බලාගාරයේ මෙගාවොට් 1.2 ක ග්‍රැන්සිස් ටර්බයින්ගේ වැඩකටයුතු 2016 පෙබරවාරි 19 වනදින අවසන් කර ජාතික විදුලිබල පද්ධතියට සම්බන්ධ කරන ලදී.

බලාගාරයේ සාරාංශය (සැප් 2022 දක්වා)		
ස්ථාපිත ධාරිතාව	1.3	MW
සමුච්චිත බලශක්ති උත්පාදනය	39.12	GWH
සම ආදායම්	693.27	රු. මිලියන
ලංචිම මගින් ප්‍රාග්ධන ආයෝජනය	115	රු. මිලියන
මෙහෙයුම් කාලය	6.6 (අවුරුදු 6ක් හා මාස 7ක්)	අවුරුදු

ආ. ලංචිමට අවශ්‍ය මිනිස් බලය කළමනාකරණය කිරීම

මව් සමාගම විසින් ඉල්ලා සිටින පරිදි සමාගම

විසින් ලංචිම වෙත පුහුණු සහ නුපුහුණු මානව සේවා 126 ක සේවාවන් සපයයි.

ආරම්භයේදී සමාගම ලංචිම වෙත මිනිස් බල සේවා 3000කට ආසන්නප්‍රමාණයක්හසුරුවා ඇත.

ඇ. මීටර් ආවරණ නිෂ්පාදන කම්හල.

ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ සහ LECO සමාගමේ ජ්‍යෙෂ්ඨ මීටර් ආවරණ අවශ්‍යතාවය සපුරාලීම සඳහා 2016 සැප්තැම්බර් මස 05 වනදින ජ්‍යෙෂ්ඨ තනි මුහුණැති මීටර් ආවරණ නිෂ්පාදනය කර්මාන්ත ශාලාවේ ඉදිකිරීම් ආරම්භකරන ලදී.

ඉදිකිරීම් සහ යන්ත්‍ර සවිකිරීම අවසන් කරමින් 2017 සැප්තැම්බර් මස 05 වනදින කර්මාන්ත ශාලාව විවෘත කරන ලදී. වාර්ෂික අවශ්‍යතාවයක් වන මීටර් 250,000 ක් ආවරණය වන පරිදි මෙම කර්මාන්ත ශාලාව මගින් ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයට සහ Lanka Electricity (පුද්ගලික) සමාගමට නිෂ්පාදනයකර සපයනු ලැබේ.

මේ වනවිට විදුලිබල මණ්ඩලයේ සහ LECO සමාගමෙහි සම්පූර්ණ මීටර් ආවරණ අවශ්‍යතාවය සපුරාලීම සඳහා කර්මාන්ත ශාලාව සිය ධාරිතාවය ක්‍රියාත්මක කරයි.

ඈ. දැදුරුමය කුඩා ජල විදුලිබලාගාරය සංවර්ධනය

2021 ජනවාරි මස කටුවන්නාව ප්‍රදේශයේ දැදුරුමය ජලාශයේ වාරිමාර්ග මුදාහැරීමේ දී මෙගාවොට් 1.3 ක බලාගාරය සාර්ථකව ආරම්භකරන ලදී. කැප්ලාන් ටර්බයින් සහිත ජෙනරේටරය මගින් වාර්ෂිකව බලශක්තිය ලබා දීමට අපේක්ෂා කරන අතර, එහි වටිනාකම රුපියල් මිලියන 80 ක් වේ.

බලාගාරයේ සාරාංශය (සැප්. 2022 දක්වා)		
ස්ථාපිත ධාරිතාව	1.3	MW
සමුච්චිත බලශක්ති උත්පාදනය	9.35	GWH
සම ආදායම්	163.05	රු. මිලියන
මෙහෙයුම් කාලය	1.6 (අවුරුදු 1ක් හා මාස 7ක්)	අවුරුදු

ඉ. ඉහළ සමනල වැව කුඩා ජල විදුලි බලාගාරය

SLE ආයතනය විසින් කරන ලද අධ්‍යයනයට අනුව දැනට පවතින කුඹුල්ගමුව වැල්ලට කාන්දුවන ස්ථානයේ සිට මීටර් 28 ක් උසින් ජල ශීර්ෂයක් ඇත. මෙම ජල ශීර්ෂයෙන් 600k w බලාගාරයක් 4.8GWh වාර්ෂික බලශක්ති බලාගාරයක් ඉදි කළ හැකිය.

මෙම ජල ශක්තිය වසර 21 කට වැඩි කාලයක් කිසිදු ඵලදායී භාවිතයකින් තොරව අපතේ යයි. දැනට පවතින කාන්දුවන ස්ථානයට හෝ අවට ප්‍රදේශයට කිසිදු බාධාවක් නොකර, සිවිල් ඉංජිනේරු විද්‍යාව පිලිබඳ විශේෂඥයන් සමඟ ඉහත සඳහන් පරිදි බලාගාරයක් ඉදිකිරීමේ සවිස්තරාත්මක ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් SLE ආයතනය විසින් සිදු කරන ලදී.

ව්‍යාපෘති සාරාංශය		
බලාගාරධාරිතාව	700	kW
වසරකට අපේක්ෂිත බලශක්තිය	4.8	GWH
අපේක්ෂිත වාර්ෂික ආදායම	86	රු. මිලියන
හදිසි බලතල අනුව වාර්ෂික ආදායම (රු. 35/KWh)	171.84	රු. මිලියන
ඇස්තමේන්තුගත ව්‍යාපෘති පිරිවැය	227	රු. මිලියන

ඊ. ඉවතලන ඇලුමිනියම් ප්‍රතිචක්‍රීකරණ ව්‍යාපෘතිය

කර්මාන්ත ශාලාවේ ඉදිකිරීම් ආරම්භ කර ඇති අතර යන්ත්‍රෝපකරණ ප්‍රසම්පාදනය කරමින් පවතී. 2023 සැප්තැම්බර් මාසයේදී කර්මාන්ත ශාලාව ක්‍රියාත්මක වේ. විදුලිබල මණ්ඩලයෙන් ඉවත් කරන ලද සියලුම ඇලුමිනියම් සන්නායක (AAC) මෙම කර්මාන්ත ශාලාවේ ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කිරීමට නියමිත අතර ඇලුමිනියම් දඬු නිෂ්පාදනය

කිරීම සඳහා පසුව එය ගුවන් බණ්ඩල් කේබල් (ABC) නිෂ්පාදනය සඳහා භාවිතා කළහැකිය. සැකසූ ඇලුමිනියම් දඬු සාකච්ඡා කළ මිලකට නැවත ලංවීම වෙත යවනු ලැබේ.

වර්තමාන සන්දර්භය තුළමෙම ප්‍රතිචක්‍රීකරණ ව්‍යාපෘතිය පරිසරයට ඉතා ඉහළ වටිනාකමක් ලබාදෙන අතර වාර්ෂිකව ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 4 කට වඩා ඉතිරි කරයි. එසේම සිදුකරන ලද ගණනය කිරීම්වලට අනුව මෙම ව්‍යාපෘතියේ නිමැවුම ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ වාර්ෂික ඇලුමිනියම් අවශ්‍යතාවයෙන් තුනෙන් එකක් සපයයි.

මේ වන විට ලංවිම ඩිපෝවෙන් පරණ ඇලුමිනියම් එකතු කිරීම ආරම්භ කර ගලිගමුව කර්මාන්තශාලා පරිශ්‍රයේ තාවකාලිකව ගබඩාකර ඇත. යෝජිත නිෂ්පාදන කම්හල සැලසුම් කරමින් පවතින අතර එය ගලිගමුවඉඩමේ සංවර්ධනය කිරීමට යෝජිතය.

උ. සීතාවක ජල විදුලිබලාගාරය

සීතාවක ජල විදුලි ව්‍යාපෘතිය මෙගාවොට් 7 බැගින්වන කුඩා ජල විදුලි බලාගාර දෙකක් ලෙස ඉදිකිරීමට නියමිතය. අපේක්ෂිත වාර්ෂික බලශක්තිය 40GWH පමණ වේ.

SEA විසින් කර්මාන්තශාලා දෙකක් සඳහා තාවකාලික අනුමැතිය ලබා දී ඇති අතර, ඉලෙක්ට්‍රෝ යාන්ත්‍රික උපකරණ ටෙන්ඩර් කර ඇති අතර ප්‍රාග්ධන ආයෝජනය ලෙස හරිත බැඳුම්කර භාවිතා කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. 2024 ජුනි මාසයට පෙර මෙම බලාගාර දෙකම ක්‍රියාත්මක කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.